

ZAŁĄCZNIK NR 2.1
DO UCHWAŁY NR XLVII /436 /2017
RADY MIEJSKIEJ W KOŁE
Z DNIA 25 PAŹDZIERNIKA 2017 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA KOŁA

CZEŚĆ I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SPORZĄDZIŁ:

BURMISTRZ MIASTA KOŁA

OPRACOWANIE:

PAWEŁ PIZŁO
ul. Narutowicza 2/6a
37-450 Stalowa Wola

PRACOWNIA
PROJEKTOWANIA
URBANISTYCZNEGO

mgr inż. Paweł Pizło – kierownik zespołu

mgr inż. Łukasz Stęplewski

mgr Michał Pyra

mgr inż. Jakub Skowron

mgr inż. Marcin Alter

Koło, 2017

SPIS TREŚCI:

CZEŚĆ 1 – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ROZDZIAŁ 1

DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU..... 6

ROZDZIAŁ 2

STAN PRAWNY GRUNTÓW..... 15

ROZDZIAŁ 3

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY 17

ROZDZIAŁ 4

STAN ŚRODOWISKA W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO..... 23

ROZDZIAŁ 5

STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 37

ROZDZIAŁ 6

REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH..... 53

ROZDZIAŁ 7

DEMOGRAFIA 54

ROZDZIAŁ 8

WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA 57

ROZDZIAŁ 9

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA..... 64

ROZDZIAŁ 10

WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH..... 66

ROZDZIAŁ 11

WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH ORAZ OGRANICZENIA W ZAGOSPODAROWNIU TERENÓW WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW ODREBNYCH..... 67

ROZDZIAŁ 12

WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA..... 72

ROZDZIAŁ 13

WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH..... 74

ROZDZIAŁ 14

STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STAN STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI..... 75

ROZDZIAŁ 15

ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH..... 83

ROZDZIAŁ 16

WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ 88

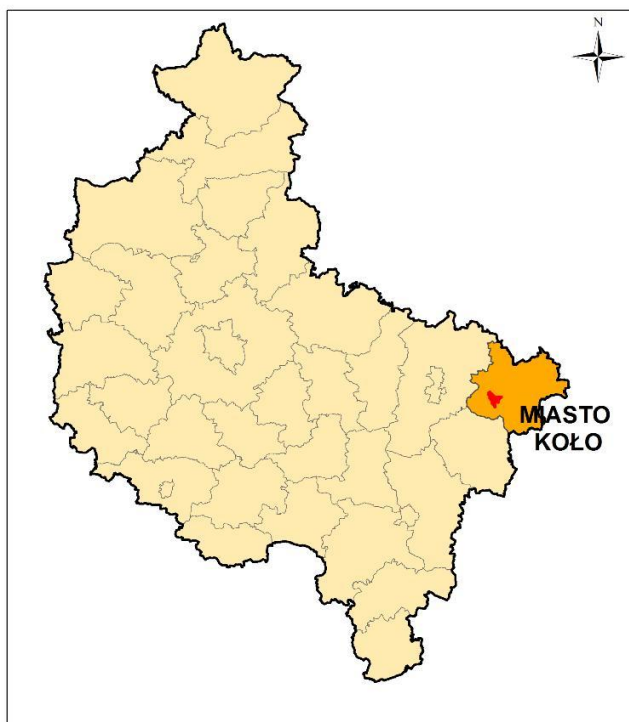
ROZDZIAŁ 17

POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA.....90

POŁOŻENIE GMINY

Koło to miasto w województwie wielkopolskim, w Kotlinie Kolskiej, nad Wartą. Jest siedzibą powiatu kolskiego i gminy Koło.

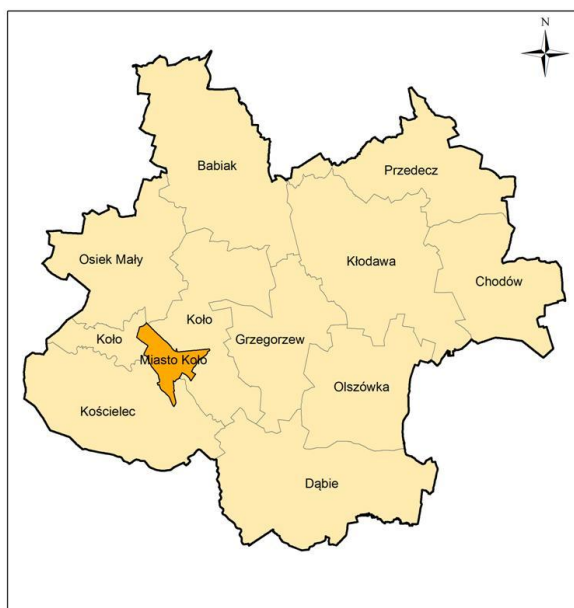
Rysunek 1. Położenie Miasta Koło i powiatu kolskiego na tle województwa wielkopolskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Miasto Koło położone jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Graniczy z gminą wiejską Koło (od strony północnej, wschodniej i północno-zachodniej) oraz gminami Osiek Mały (od strony północnej) i Kościelec (od strony południowej), położonymi w powiecie kolskim.

Rysunek 2. Położenie miasta Koło w obrębie powiatu kolskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Najbliższym dużym miastem jest oddalony o około 30 km na zachód Konin. Odległość do Poznania (stolicy województwa) wynosi ok. 130 km, z kolei do Warszawy – ok. 180 km.

Korzystne położenie miasta (niemal w samym centrum kraju) spowodowało, że w Kole krzyżują się ważne szlaki komunikacyjne – droga krajowa nr 92 relacji Włocławek–Kalisz, z kolei 5 km na południe od miasta zlokalizowany jest węzeł autostrady A2.

Rysunek 3. Położenie miasta Koło w regionie

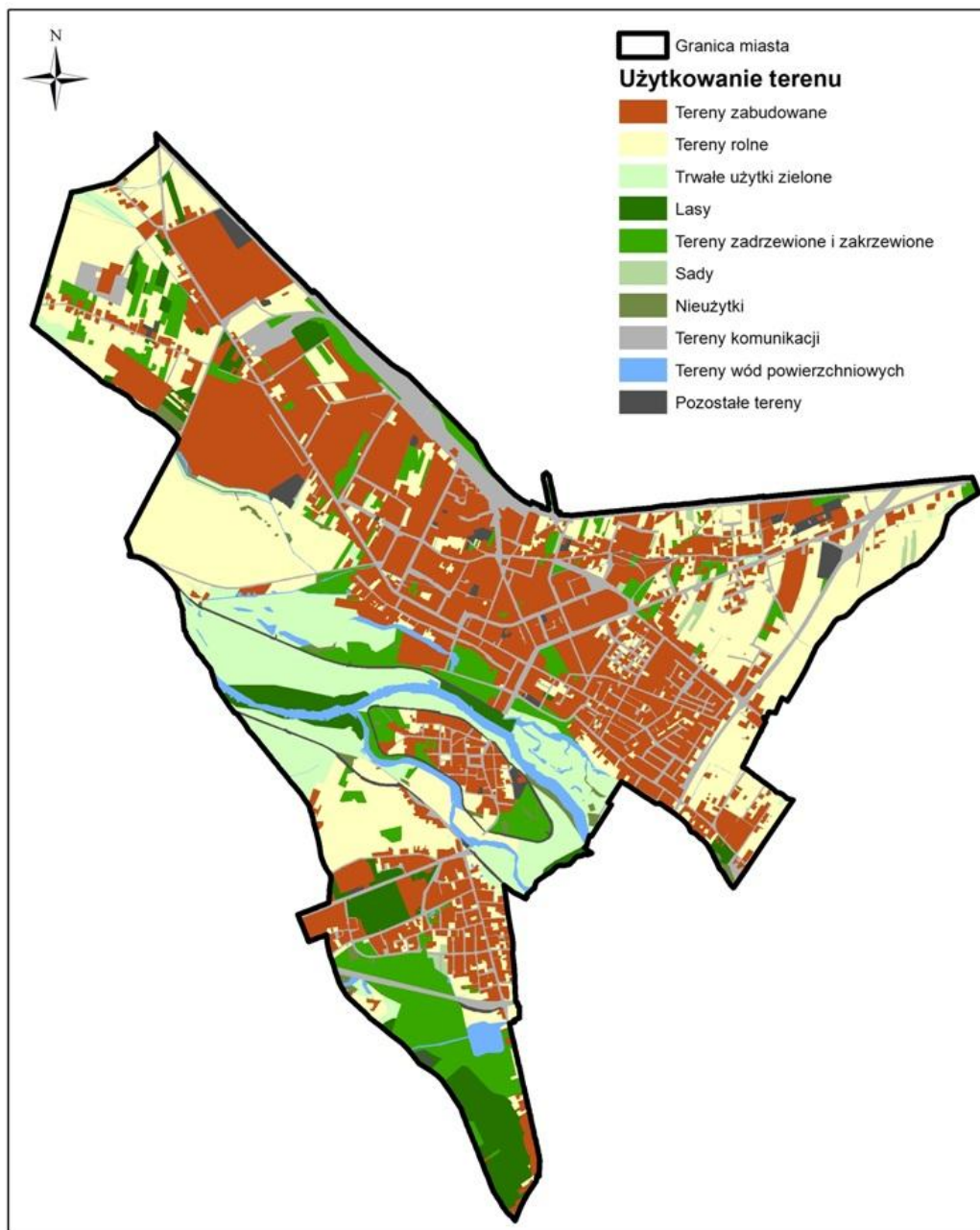
źródło: <http://geoportal.gov.pl>

ROZDZIAŁ 1

**DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE
TERENU**

Według danych statystycznych GUS (Dane Statystyczne BDL za rok 2014) powierzchnia Koła wynosi 13,85 km² (1 385 ha), co stanowi ok. 1,37% powierzchni powiatu kolskiego. W strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta dominują tereny zabudowane oraz użytki rolne. Na Rysunku 4. Przedstawiono rozmieszczenie najważniejszych form użytkowania terenu.

Rysunek 4. Struktura użytkowania terenu w mieście Koło

źródło: opracowanie własne na podstawie mapy ewidencyjnej

W strukturze gruntów dominują:

- użytki rolne – 492,8 ha (35,6 %), w tym:
 - grunty orne – 352 ha,
 - sady – 5,6 ha,
 - łąki, pastwiska – 135,2 ha.
- grunty leśne ogółem – 64 ha (4,6 %),
- zadrzewienia – 118,76 ha (8,6%);
- grunty zabudowane – 449,58 ha (32,5%);
- tereny komunikacji – 178,64 ha (12,9%);
- nieużytki – 11,23 ha (0,8%);
- wody powierzchniowe – 42,26 ha (3,0%).

Zabudowa na terenie miasta skupia się w następujących zespołach:

- Kaliskie Przedmieście – teren ten stanowi „bramę miasta” od strony południowej i zachodniej. Wjazd do miasta prowadzi ul. Bogumiła oraz ul. Poniatowskiego, wzdłuż której znajdują się 2 cmentarze (rzymskokatolicki i ewangelicki), szpital, dom pomocy społecznej, a także szkoła podstawowa i gimnazjum. Znajduje się tu osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, rozciągające się od ul. Bogumiła aż do terenów położonych na południe od szpitala. Znaczną powierzchnię tej części miasta stanowi Park Kaliskie Przedmieście.
- Stare Miasto – jest to obszar położony na wyspie rzeki Warty. Pełni on aktualnie przede wszystkim rolę ośrodka sakralnego oraz siedziby władz miasta, natomiast starówka spełnia funkcję reprezentacyjną. Historyczna zabudowa tej części miasta, którą stanowi głównie niska zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, uległa znacznemu zniszczeniu. Została ona uzupełniona obiektami kolidującymi z otoczeniem, m.in. budynkami jednorodzinnymi czy wielkopowierzchniowym budynkiem handlowym. Zabudowa stanowi ok. 75% powierzchni wyspy.
- Zabudowa strefy centralnej miasta – obejmuje ona obszar położony między ulicami: Kolejową (od zachodu), Blizna i Księdza Opałki (od północy) oraz Sienkiewicza (od wschodu). Na tym terenie wykształciło się funkcjonalne centrum usługowe z licznymi obiektami użyteczności publicznej. Znajduje się tu m.in. Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy Koło (gminy wiejskiej), dworzec kolejowy, Urząd Skarbowy, banki oraz szkoły. Ponadto znaczną część tej strefy stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna o zróżnicowanej wysokości. Jej uzupełnieniem są pojedyncze zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, m.in. przy ul. Wojciechowskiego.
- Osiedle Płaszczyna – jest to teren położony pomiędzy ulicami Sienkiewicza i Dąbską a wschodnią granicą miasta. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zwarta, której dopełnieniem są pojedyncze obiekty usługowe, m.in. Dom Kultury.
- Rejon ulicy Nagórnej – jest to teren położony w północnej i północno-wschodniej części miasta. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna o charakterze zwartej ulicówki.
- Tereny przemysłowe – zlokalizowane w północno-zachodniej części miasta.

Infrastruktura techniczna na terenie miasta jest dość dobrze rozwinięta. Według danych z Banku Danych Lokalnych GUS w 2014 r. ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzystało ok. 96% mieszkańców miasta, z kolei dostęp do sieci kanalizacyjnej posiadało ok. 87,9% mieszkańców. Zarówno sieć wodociągowa, jak i kanalizacyjna była w ostatnich latach rozbudowywana. Zwłaszcza w przypadku tej pierwszej postęp był znaczący – w latach 2008–2014 wybudowano 15,5 km sieci wodociągowej. Rozwój sieci kanalizacji sanitarnej przebiega znacznie wolniej, jednak sytuacja pod tym względem również ulega systematycznej poprawie. W latach 2012–2015 oddano do użytku ok. 700 m sieci (na podstawie danych Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Kole). Na terenie miasta istnieje również rozdzielcza sieć gazowa. Według danych GUS w 2014 r. korzystało z niej ok. 8,5% mieszkańców. Natomiast sieć elektroenergetyczna pokrywa obecne zapotrzebowanie na energię elektryczną.

Do dnia uchwalenia niniejszego Studium na terenie miasta obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Koła przyjęte uchwałą Nr XVI/100/99 Rady Miejskiej w Kole z dnia 22 grudnia 1999 r., zmienione w 2011 r. (Uchwała Nr VI/34/2011 z dnia 23 lutego 2011 roku). W obowiązującym dotychczas Studium wyznaczono zasięg obszarów wskazanych do rozwoju zabudowy w tym: obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, zagrodowej i usługowej. Generalnie, dotychczasowe Studium zakładało rozwój zabudowy w oparciu o istniejącą strukturę osadniczą miasta.

Na obszarze miasta Koła obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

Sporządzone na podstawie nieobowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym:

- Plan zagospodarowania przestrzennego terenu w Kole położonego u zbiegu ul. Sienkiewicza i Konopnickiej zatwierdzony uchwałą Nr XLIV/238/97 RM w Kole z dnia 30 września 1997r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Konińskiego Nr 27 z dnia 31.10.1997 r., poz. 131).
- Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa jednorodzinnego w Kole w rej. ul. Sienkiewicza–Dąbska zatwierdzona uchwałą Nr XLIX/280/98 RM w Kole z dnia 17 kwietnia 1998 r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Konińskiego Nr 14/98 z dnia 05.05.1998 r., poz. 54).
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła – ul. Toruńska zatwierdzona uchwałą XLIX/294/98 RM w Kole z dnia 17 kwietnia 1998 r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Konińskiego Nr 14/98 z dnia 05.05.1998 r., poz. 54).
- Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego – Płaszczyzna III w Kole zatwierdzona uchwałą Nr LI/318/98 RM z dnia 18 czerwca 1998 r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Konińskiego Nr 27/98 z dnia 22.07.1998 r., poz. 142).
- Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w części dotyczącej rej. ul: Szkolnej, Sienkiewicza, Dąbskiej, Konarskiego zatwierdzona uchwałą Nr VII/35/99 RM w Kole z dnia 15 marca 1999 r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 20/99 z dnia 23.04.1999 r., poz. 418).
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Kole w rej. ul. Sienkiewicza i Nagórna zatwierdzony uchwałą Nr VIII/39/99 RM w Kole z dnia 22 marca 1999r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 25/99 z dnia 11.05.1999 r., poz. 25).
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa jednorodzinnego w Kole w rej. ulic: Sienkiewicza, Dąbskiej, Konarskiego i Szkolnej zatwierdzona uchwałą Nr XXXIII/211/01 RM w Kole z dnia 29 maja 2001 r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 79/01 z dnia 29.06.2001 r., poz. 1429).
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu w mieście Koło zatwierdzony uchwałą Nr X/76/2003 RM w Kole z dnia 27 czerwiec 2003 r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 131/03 z dnia 01.08.2003 r., poz. 2468).
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu w mieście Koło zatwierdzony uchwałą Nr X/77/2003 RM z dnia 27 czerwiec 2003 r. (Publikacja: Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 131/03 z dnia 01.08.2003 r., poz. 2469).

Sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r., poz. 778 ze zm.)

Tabela 1. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie miejskiej Koło – sporządzonych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27.03.2003 r.

lp.	nazwa planu	uchwała zatwierdzająca plan	Dziennik Urzędowy Województwa (publikacja)
1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulic: Dąbska, Sienkiewicza, Rawity – Witanowskiego	Nr XXXIX/279/05 Rady Miejskiej w Kole z dnia 30 sierpnia 2005 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 155 z dnia 10 listopada 2005 r., poz. 4217
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie ulic: Toruńskiej, Sienkiewicza, Jana Pawła II, Blizna, Kolejowa	Nr XLVII/337/06 Rady Miejskiej w Kole z dnia 28 lutego 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 61/06 z dnia 28 kwietnia 2006r., poz. 1580
3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie ulic: Żeromskiego, Bursztynowa, Dąbska	Nr XXIV/171/2008 Rady Miejskiej w Kole z dnia 23 kwietnia 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 99 z dnia 23 czerwca 2008 r., poz. 1866
4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie ulic: Toruńska, Towarowa, Składowa, Kolejowa	Nr XXIV/172/2008 Rady Miejskiej w Kole z dnia 23 kwietnia 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 99 z dnia 23 czerwca 2008 r., poz. 1867
5	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie ulic: Toruńskiej, Sienkiewicza, Jana Pawła II, Blizna, Kolejowa w części tekstowej	Nr XXXIII/253/2008 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 listopada 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 36/09 z dnia 10 marca 2009r. , poz. 516
6	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulic: Dąbska, Sienkiewicza, Rawity– Witanowskiego	Nr XXXVIII/302/2009 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 marca 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego nr 104 z dnia 22.05.2009, poz. 1666
7	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulic: Włocławskiej, Jana Pawła II, Sienkiewicza, Nagórnej	Nr XXXVIII/304/2009 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 marca 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego nr 104 z dnia 22 maja 2009 r., poz. 1668

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Koła

8	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulic Sienkiewicza i Nagórnej	Nr XXXVIII/303/2009 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 marca 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 104/09 z dnia 25 maja 2009 r., poz. 1667
9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Starego Miasta w Kole	Nr XLIV/338/2009 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 sierpnia 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 185 z dnia 29 października 2009 r., poz. 3134
10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Włocławskiej oraz w rejonie ulicy Zawadzkiego	Nr LII/406/2010 Rady Miejskiej w Kole z dnia 24 marca 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 29 czerwca 2010 r., Nr 125, poz. 2378
11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy PCK oraz w rejonie ulicy ks. Serafina Opalki	Nr LVI/421/2010 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 maja 2010r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 167 z dnia 25.08.2010, poz. 3155
12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulicy Słowackiego	Nr VI/33/2011 Rady Miejskiej w Kole z dnia 23 lutego 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 99 z dnia 15.04.2011r., poz. 1665
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulic: Krańcowej, Słonecznej, Oliskiewicza	Nr XX/169/2012 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 kwietnia 2012 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 20.06.2012r., poz. 2766
14	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulic Toruńskiej i Klonowej	Nr XX/168/2012 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 kwietnia 2012 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 23.07.2012r., poz. 3311
15	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulic: Kolejowej, Blizna, ks. S. Opalki	Nr XXIV/198/2012 Rady Miejskiej w Kole z dnia 29 sierpnia 2012 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 05.11.2012r., poz. 4750

16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulicy Żeromskiego i Łąkowej	Nr XXIV/197/2012 Rady Miejskiej w Kole z dnia 29 sierpnia 2012 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 07.11.2012r., poz. 4905
17	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulicy Energetycznej	Nr XXXI/263/2013 Rady Miejskiej w Kole z dnia 30 stycznia 2013 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 06.03.2013r., rocznik 2013, poz. 2015
18	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulicy Toruńskiej	Nr XXXVII/320/2013 Rady Miejskiej w Kole z dnia 28 sierpnia 2013 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 10.09.2013r., rocznik 2013, poz. 5125
19	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulic: Rawity – Witanowskiego, Dąbskiej	Nr XLV/418/2014 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 marca 2014 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 23.04.2014r., poz. 2627
20	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulic: Dąbskiej, Cegielnianej	Nr XLVII/427/2014 Rady Miejskiej w Kole z dnia 23 kwietnia 2014 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 21.05.2014r., poz. 3190
21	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulic: Dąbskiej, Fleszarowej – Muskat	Nr LI/464/2014 Rady Miejskiej w Kole z dnia 27 sierpnia 2014 r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 13.10.2014r., poz. 5245
22	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulicy Bursztynowej	Nr V/19/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 2015-01-28	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego 23.02.2015r. poz. 962
23	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulicy Toruńskiej	Nr XI / 88 / 2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 2015-06-24	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego 12.08.2015r. poz. 4913

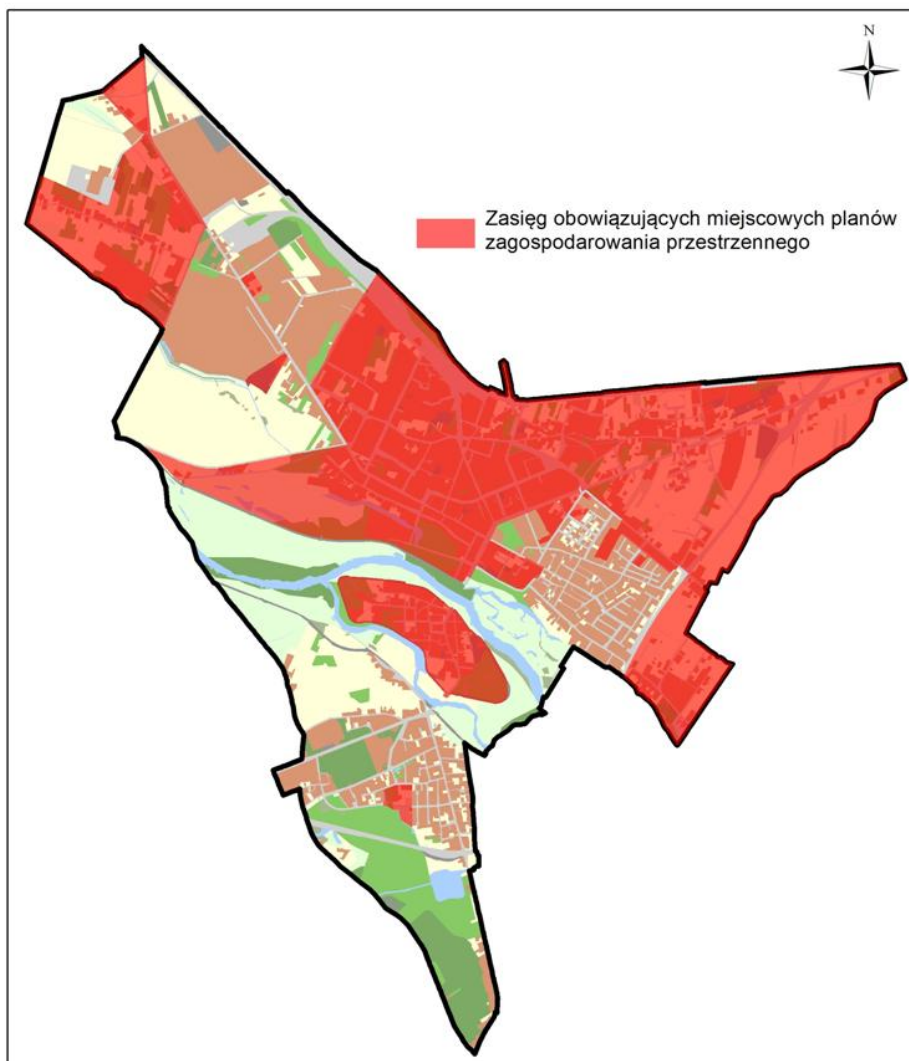
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Koła

24	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulicy Sienkiewicza	Nr XI / 89 / 2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 2015-06-24	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego 12.08.2015r. poz. 4912
25	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulic: Toruńska, Bolesława Prusa, 20 Stycznia	Nr XX/200/2016 Rady Miejskiej w Kole z dnia 2016-02-24	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego 01.04.2016r. poz. 2508
26	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulic: Sienkiewicza, 3-go Maja, Narutowicza i Słowackiego	Nr XXV/251/2016 Rady Miejskiej w Kole z dnia 2016-06-29	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego 11.07.2016r. poz. 4524
27	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Bursztynowej	XLI/399/2017 Rady Miejskiej w Kole z dnia 2017-06-28	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego 10.07.2017r. poz. 4981

Plany miejscowe sporządzone na podstawie nieobowiązującej ustawy z 1994 r. fragmentarycznie zmieniały ustalenia obowiązującego wówczas planu ogólnego oraz planów szczegółowych i były najczęściej sporządzane dla potrzeb inwestycji publicznych takich jak przebieg ulicy zbiorczej – ulicy Blizna, dla lokalizacji kościoła, dla lokalizacji nowej zabudowy na osiedlu przy ulicy Nagórnej, terenu sportu na osiedlu Płaszczyzna, jednak przede wszystkim były sporządzane dla niewielkich obszarów pod potrzeby właścicieli gruntów. Dokumenty te w części zostały zmienione aktualnymi planami miejscowymi.

Na podstawie analizy złożonych wniosków o wyznaczenie nowych terenów budowlanych w mieście stwierdzono, że wymagana jest aktualizacja obowiązujących dokumentów planistycznych.

Rysunek 5. Przestrzenne rozmieszczenie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w mieście Koło – stan na rok 2016

źródło: opracowanie własne

Ruch budowlany na terenie miasta jest umiarkowany. W latach 2010–2015 powstało 158 nowych budynków, z czego większość to budynki mieszkalne. W porównaniu z miastami województwa wielkopolskiego o zbliżonej do Koła wielkości jest to wartość zbliżona do średniej, porównywalna np.: z miastem Kościan.

W latach 2009–2015 wydano ponadto 189 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Dotyczyło to obszarów, dla których dotychczas nie sporządzono miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a więc stosunkowo znacznego obszaru miasta. Sytuacja ta niesie za sobą ryzyko niekontrolowanego rozwoju zabudowy, m.in. jej nadmierne rozpraszanie.

Tabela 2. Nowe budynki oddane do użytkowania w latach 2010–2015

funkcja	2010	2011	2012	2013	2014	2015
budynki ogółem	18	32	28	22	33	25
budynki handlowo–usługowe	1	2	2	2	6	2
budynki przemysłowe	0	0	2	0	0	1

Wnioski:

- Struktura funkcjonalno–przestrzenna miasta jest uporządkowana, z dość wyraźnym podziałem wiodących w poszczególnych strefach funkcji.
- W zagospodarowaniu przestrzennym wyraźna jest delimitacja strefy centralnej miasta, odznaczająca się wysokim wskaźnikiem intensywności zabudowy oraz wysokim nasyceniem terenu zabudową usługową.
- Na terenach położonych poza obszarami zabudowanymi wiodącą rolę odgrywają użytki rolne, a także lasy i zadrzewienia.
- W rejonach wzdłuż doliny Warty znajdują się zwarte kompleksy trwałych użytków zielonych, które należy chronić przed fragmentaryzacją i przekształcaniem na inne sposoby zagospodarowania.
- Znaczną część miasta pokrywają obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na pozostałych obszarach rozwój zabudowy odbywa się w oparciu o wydawane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

ROZDZIAŁ 2

STAN PRAWNY GRUNTÓW

W podstawowej strukturze własności gruntów w mieście Koło przeważają grunty osób fizycznych. Wśród pozostałych jednostek będących właścicielami zauważalnej części gruntów można wymienić także: Skarb Państwa, miasto Koło oraz powiat kolski. Stan prawny gruntów w mieście został określony na podstawie danych uzyskanych z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii na dzień 31.12.2015 r.

Tabela 3. Zestawienie stanu własności gruntów na terenie miasta Koło

podział gruntów pod względem struktury własności	powierzchnia [ha]
grunty Skarbu Państwa (łącznie z przekazanymi w użytkowanie wieczyste)	323
grunty komunalne (łącznie z przekazanymi w użytkowanie wieczyste)	285
grunty powiatu kolskiego	76
grunty województwa wielkopolskiego	4
grunty spółek prawa handlowego	37
grunty osób fizycznych	594
grunty spółdzielni mieszkaniowych	23
grunty wspólnot gruntowych	13
grunty kościołów i związków wyznaniowych	8
pozostałe grunty	23
SUMA	1386

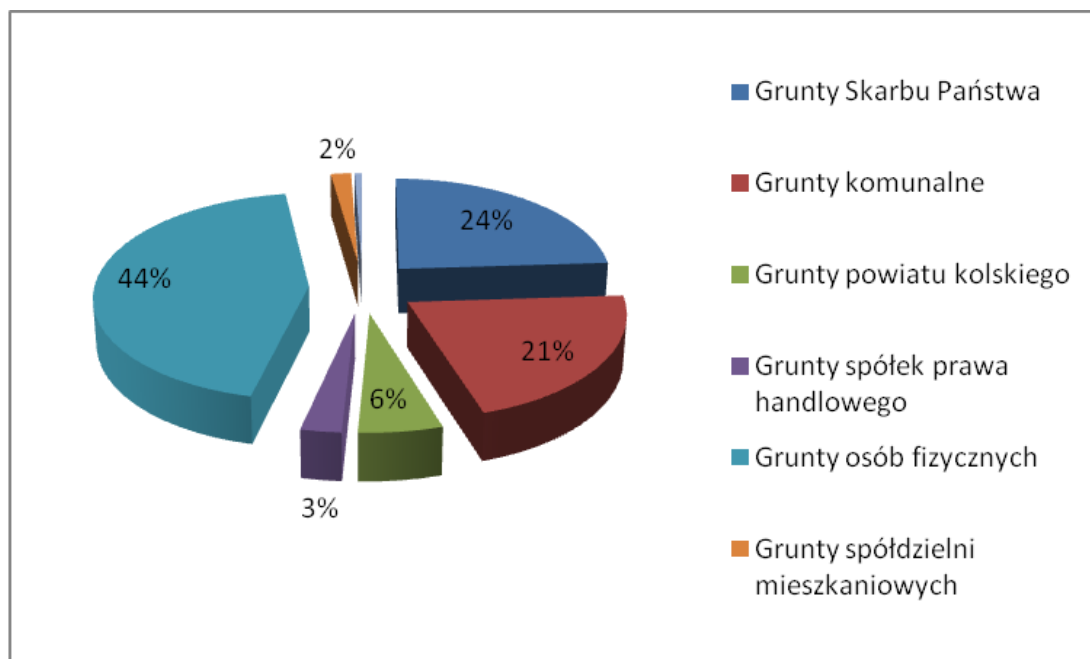
źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii w Warszawie

Grunty Skarbu Państwa są drugą pod względem powierzchni grupą własności zajmującą ponad 23% powierzchni gminy. W mieście występują one przeważnie jako:

- grunty Agencji Nieruchomości Rolnej,
- grunty w trwałym zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- grunty w trwałym zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Grunty komunalne stanowią dość znaczną część powierzchni miasta – ok. 20%. Są to najczęściej działki ewidencyjne zlokalizowane pod drogami gminnymi oraz obiektami użyteczności publicznej.

Rysunek 6. Procentowa struktura własności gruntów miasta Koło (stan na 31.12.2015 r.)

ROZDZIAŁ 3

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

W przestrzeni miasta Koło granica pomiędzy obszarami zabudowanymi i obszarami otwartymi jest dość wyraźnie zarysowana.

Fizjonomia miasta:

Ukształtowanie panoramy współczesnych fragmentów miasta charakteryzuje się dużą przypadkowością lokalizacji. Absolutną dominantą w prawobrzeżnej zabudowie miasta, widoczną z wielu miejsc, jest komin miejskiej ciepłowni. Ze względu na funkcję jaką pełni nie ma aktualnie możliwości zmiany tej lokalizacji. Niemniej jeśli pojawią się szanse na wykorzystanie technologii umożliwiającej zmianę lokalizacji ciepłowni i komina, całkowitą likwidację komina lub jego obniżenie, należy wziąć wówczas pod uwagę także możliwość poprawy estetyki miasta.

W Kole znajduje się wiele punktów widokowych historycznej panoramy miasta. Najważniejszymi ciągami widokowymi są drogi i ścieżki na wałach przeciwpowodziowych. Z lewobrzeżnych wałów roztacza się widok na wyspę ze Starówką oraz na prawobrzeżną część przemysłową miasta. W panoramie historycznego zespołu urbanistycznego dominantami są: kościół i klasztor Bernardynów, kościół farny oraz wieża ratusza. Pewną dysharmonię w panoramie wprowadziły dwie nowe czterokondygnacyjne kamienice, o wysokości równej kościołowi ojców Bernardynów, jedna zlokalizowana przy ul. Wyszyńskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie fary i niedaleko ratusza, druga przy ulicy Grodzkiej. Z kolei dominantę zabudowy przemysłowej stanowi nowy obiekt mleczarni. Ciekawym efektem jest widoczne w panoramie od strony Warty zastosowanie jednolitej kolorystyki obiektów przemysłowych.

Pierwszy plan w panoramie prawobrzeżnej części śródmieścia stanowi zabudowa ulicy Garncarskiej i Zawadzkiego. Jednolitą zabudowę ulicy Garncarskiej ukształtowaną przez powstałe w czasie wojny bloki mieszkalne o dwóch kondygnacjach mieszkalnych i stromych dachach krytych dachówką kontynuowano lokalizując bloki przy ulicy Zawadzkiego. Korzystne dla przestrzeni działania były wcielane w życie poprzez kształtowanie zabudowy ulicy w postaci rytmicznego ciągu zabudowy wielorodzinnej, jednak zostały one zaburzone przez brak konsekwencji w zachowaniu wysokości budynków. Obok tych wpisujących się dobrze w panoramę zbrocza, w przypadkowym miejscach powstały budynki pięciokondygnacyjne, które wprowadzają dysonans przestrzenny i niszczą założenie. Od strony otwartych przestrzeni doliny Warty zlokalizowano tu zespoły garaży, traktując teren za blokami jako tyły zabudowy, co jest typowym przykładem „odwracania” się miasta od rzeki.

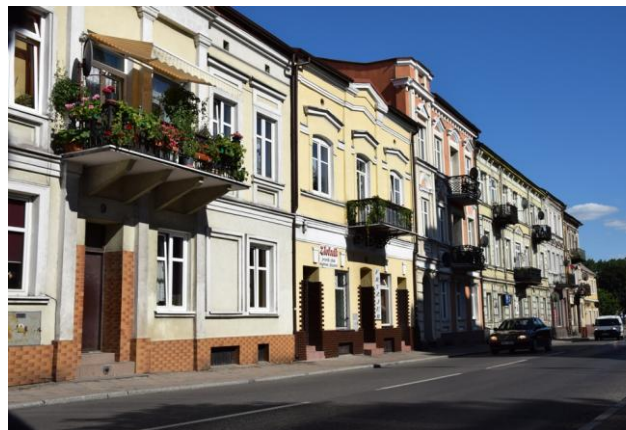
Tereny zurbanizowane:

Dzięki położeniu Starego Miasta na wyspie, kolska starówka z zabytkowymi zespołami zabudowy jest wyraźnie oddzielona od nowych budynków powstających w pozostałej części miasta. To nadaje jej niepowtarzalny charakter. Układ urbanistyczny tego terenu uległ w ciągu wieków jedynie nieznacznym przekształceniom, czego doskonałym odzwierciedleniem jest zachowany w dużej mierze układ komunikacyjny – regularna siatka ulic wyznaczająca prostokątne bloki zabudowy, z rynkiem w jego centralnej części. Dominuje tu zabudowa niska o wysokości do trzech kondygnacji.

Do najbardziej negatywnych zjawisk, występujących w Starym Mieście, należy zaliczyć zły stan techniczny historycznej zabudowy oraz wprowadzanie do jej najbliższego sąsiedztwa nowoczesnych obiektów architektonicznych, których rozmiary oraz forma bryły nie wpisują się w charakter Starówki. Przykładem tego zjawiska jest m.in. sklep meblowy zlokalizowany przy wjeździe do Starego Miasta od strony północnej.

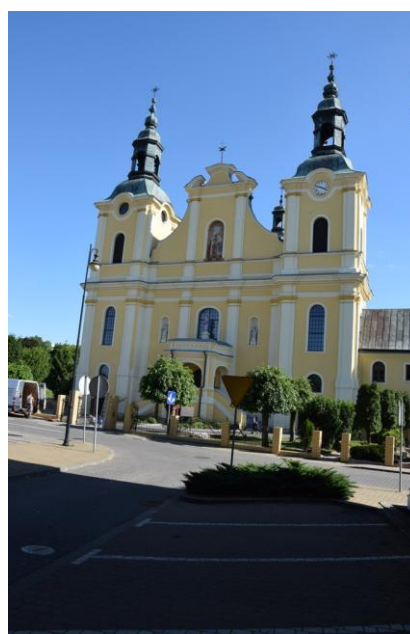
Fot. 1. Stare Miasto z lotu ptaka

Fot. 2. Historyczna zabudowa przy ul. A. Mickiewicza

Fot. 3. Ratusz miejski

Fot. 4. Kościół Bernardynów

W centrum Koła, w prawobrzeżnej części miasta, historyczną zabudowę śródmiejską tworzy zabudowa ulicy Toruńskiej i części ulicy Sienkiewicza. Ulica Toruńska ze zwartymi pierzejami historycznej i plombowej zabudowy tworzy w miarę jednorodne wnętrze urbanistyczne. Ulica Sienkiewicza obudowana jest obiektami wolnostojącymi. Są to przede wszystkim obiekty ważne historycznie, a także ze względu na wysokie walory architektoniczne, jak również z powodu pełnionych aktualnie funkcji administracyjnych i usługowych. Obiekty te rozmieszczone są regularnie, co daje poczucie ładu i porządku. Od ul. Toruńskiej i od ul. Sienkiewicza odchodzą prowadzące dawniej na przedmieścia ulica 20 Stycznia, ulica Piotra Wojciechowskiego i Włocławska, z pozostałościami historycznej zabudowy miejskiej i o charakterze podmiejskim.

Historyczny układ urbanistyczny miasta został w okresie powojennym uzupełniony o zabudowę blokową. Pięciokondygnacyjne budynki zlokalizowano w bezpośrednim sąsiedztwie niskich kamienic, oficyn małych domów mieszkalnych oraz budynków gospodarczych, czego odzwierciedleniem jest występujące obecnie „przemieszanie” zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, jak to ma miejsce m.in. przy ulicach Władysława Broniewskiego i 20 Stycznia. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną tworzy również zwarte, jednorodne osiedla, m.in. na terenie między ul. Opalki, ul. Miodową i ul. Kolejową w północno-zachodniej części miasta.

Zabudowa jednorodzinna występuje w formie osiedli jednorodnych na Kaliskim Przedmieściu, między ulicami Dąbską, Żeromskiego i Michała Rawity–Witanowskiego, jak również przy ciągach ulic tworzących dawniej

wsie Blizna i Nagórna oraz w zabudowie mieszanej. Dominuje tu zabudowa niska o wysokości do dwóch kondygnacji.

Zabudowa usługowa koncentruje się głównie w centralnej, prawobrzeżnej części miasta. Znajdują się tu instytucje publiczne (Sąd Rejonowy, Starostwo Powiatowe, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Urząd Skarbowy, czy szkoły), usługi sektora bankowego oraz liczne obiekty handlowe. Z ważniejszych obiektów usługowych, poza strefą centralną miasta zlokalizowany jest szpital oraz część obiektów usług handlu.

Zabudowa wielkogabarytowa przemysłowa i usługowa zlokalizowana jest głównie w dzielnicy przemysłowej w północnej części miasta, także w zabudowie mieszanej.

Fot. 5. Osiedle zabudowy wielorodzinnej przy ul. Ks. Opalki

Fot 6. Zabudowa jednorodzinna Kolskiego Przedmieścia

Fot. 7. Zabudowa usługowa przy ul. H. Sienkiewicza

Fot. 8. Zabudowa przy ul. Toruńskiej

Fot. 9. Zabudowa dzielnicy przemysłowej

Fot. 10. Boisko przy ul. Sportowej

Wnioski:

- Nowe inwestycje powinno się realizować w pierwszej kolejności jako uzupełnienie istniejących struktur zurbanizowanych, w celu ograniczenia dalszego rozpraszania zabudowy, szczególnie w strefie centralnej miasta.
- Korzystne dla ładu przestrzennego jest stosowanie tradycyjnych form architektonicznych, materiałów i kolorystyki zharmonizowanej z otaczającą zabudową i krajobrazem, jednak nie jest wykluczona lokalizacja obiektów o nowoczesnych kształtach i detalu architektonicznym, ale wyłącznie w wybranych, szczególnych rejonach miasta w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową.
- Należy dążyć do wykształcenia przestrzeni publicznych służących kształtowaniu ładu przestrzennego i integracji mieszkańców.
- Korzystne dla ładu przestrzennego jest utrzymanie małej ilości reklam i szyldów w przestrzeni oraz stworzenie narzędzi do kontrolowania ich rozmieszczania i wyglądu.

Tereny otwarte:

Tereny otwarte na obszarze miasta tworzą głównie pola uprawne, trwałe użytki zielone oraz niewielkie lasy i zadrzewienia, jak również tereny zieleni urządzonej. Największy zwarty kompleks leśny znajduje się w południowej części miasta. Zajmuje on powierzchnię ok. 56 ha. Poza nim w Kole występuje jeszcze kilka mniejszych terenów leśnych czy gruntów zadrzewionych, z których na uwagę zasługują te położone w dolinie Warty, na zachód od Starego Miasta. Znaczną część terenów otwartych stanowią użytki zielone, wykształcone w sąsiedztwie doliny rzecznej.

Fot. 11. Dolina Warty w obrębie miasta

Fot. 12. Tereny zadrzewione oraz trwałe użytki zielone w dolinie Warty

Fot. 13. Wejście do Parku 600-lecia

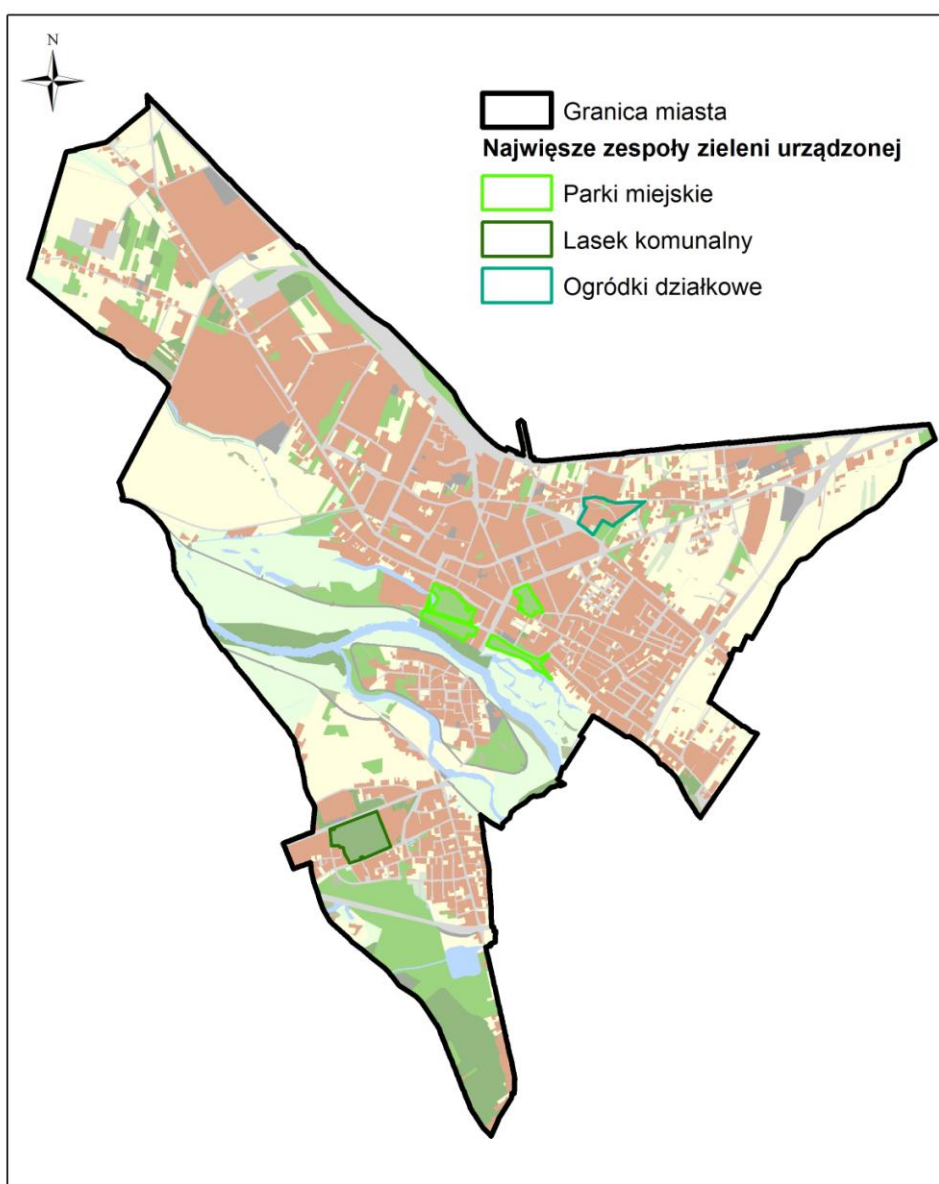
Fot. 14. Tereny otwarte w mieście – widok od strony Starego Miasta

Tereny zieleni urządzonej

Na terenie Gminy Miejskiej Koło zieleń urządzona (parki, skwery, zieleńce, lasek komunalny i ogródki działkowe) zajmują łącznie powierzchnię 28,19 ha. Największą jej część zajmują 3 parki miejskie – park J. Słowackiego, park S. Moniuszki oraz park 600–lecia. Zlokalizowane są one w strefie centralnej miasta, pomiędzy kwartałami zabudowy. Są one ważnym elementem systemu powiązań przyrodniczych między doliną rzeczna a terenami zurbanizowanymi.

Ogrody działkowe na terenie miasta i w bezpośrednim jego sąsiedztwie mają charakter rekreacyjno – wypoczynkowy i uprawowy. Na terenie miasta zlokalizowany jest pracowniczy ogród działkowy o powierzchni 8,77 ha przy skrzyżowaniu ul. Jana Pawła II i ul. Poległych (obok cmentarza wojennego) oraz niewielkie obszarowo ogrody zlokalizowane za drogą A2. Tuż za granicami miasta znajdują się jeszcze dwa ogrody działkowe: POD przy ulicy Bogumiła, na terenie gminy Kościelec, oraz przy ulicy Włocławskiej na terenie gminy wiejskiej Koło.

Rysunek 7. Największe kompleksy zieleni urządzonej w mieście Koło

źródło: opracowanie własne

Wnioski:

- Z uwagi na wartość przyrodniczo–krajobrazową jaką pełnią trwale użytki zielone oraz tereny zadrzewione należy je pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu, w szczególności należy zachować zwarte kompleksy użytków zielonych towarzyszących dolinie rzeki Warty.
- Kompleksy leśne oraz tereny zieleni publicznej nie powinny podlegać przekształceniom, a w szczególności zabudowie.
- Należy chronić przed zabudową i osuszaniem cenne przyrodniczo użytki zielone, wykształcone na glebach pochodzenia organicznego – mułowych i torfowych.

Na podstawie analizy struktury funkcjonalno–przestrzennej oraz fizjonomii miasta stwierdzono, że do najważniejszych czynników dysharmonizujących krajobraz miasta należą:

- zły stan techniczny obiektów Starówki,
- zestawianie ze sobą wielu różnych typów zabudowy, głównie w wyniku nieprzemyślanej lokalizacji budynków i funkcji,
- odwracanie się miasta „tyłem” do rzeki,
- budynki niedostosowane do otaczającej zabudowy, pod względem wysokości, bryły czy kolorystyki elewacji,
- występowanie nieestetycznych skupisk reklam.

ROZDZIAŁ 4

STAN ŚRODOWISKA W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Klasyfikacja fizyczno–geograficzna i geomorfologia:

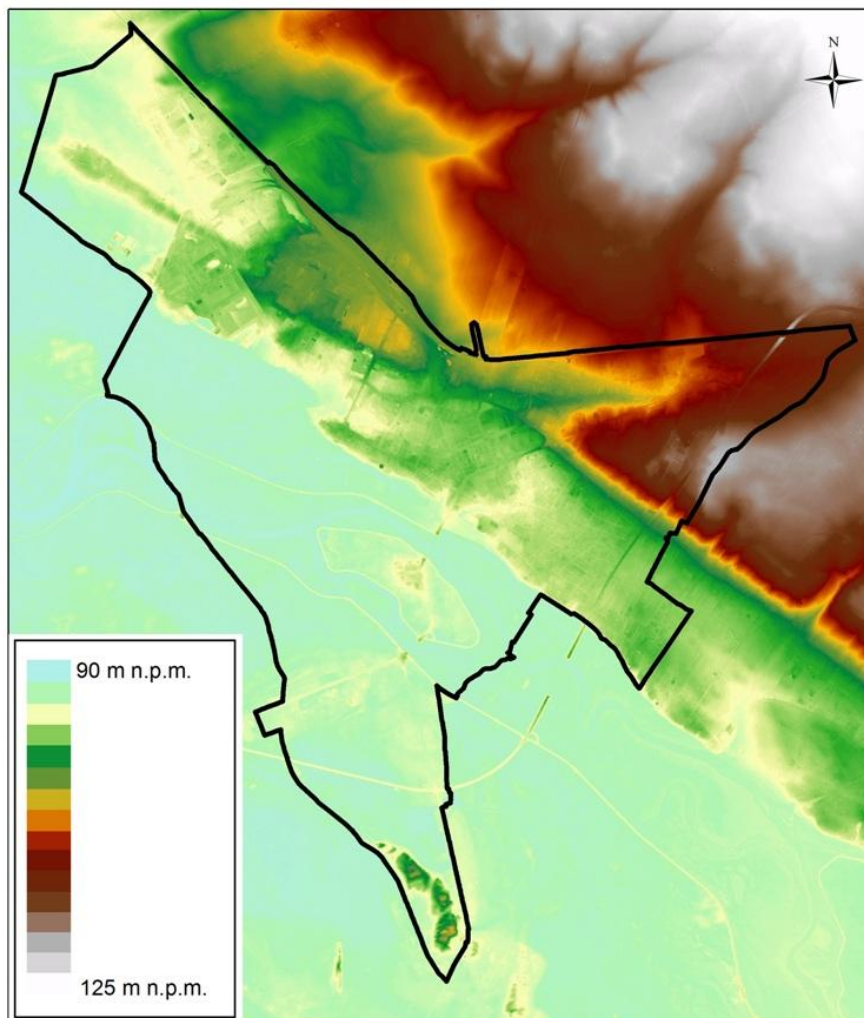
Zgodnie z regionalizacją fizyczno–geograficzną J. Kondrackiego miasto znajduje się w obrębie mezoregionu Kotlina Kolska (318.14) należącego do makroregion Nizina Południowowielkopolska (318.1–2), podprovincia Niziny Środkowopolskie (318), prowincja Nizina Środkowouropejska (31).

Kotlina Kolska (318.14) jest to obszar położony nad rzeką Wartą i w najbliższej jej okolicy, we wschodniej Wielkopolsce. Kotlina leży w północno–wschodniej części Niziny Południowowielkopolskiej. Głównym miastem jest Koło. Kotlina obejmuje swoim obszarem także inne miejscowości: Brudzew, Dąbie, Grabów, Świnice Wreki, Uniejów. Od zachodu sąsiaduje z Doliną Konińską, od południowego zachodu z Wysoczyzną Turecką, od południa z Kotliną Sieradzką i Wysoczyzną Łaską, od wschodu z Wysoczyzną Kłodawską i od północy z Pojezierzem Kujawskim. Dnem kotliny płynie Warta, która w pobliżu Koła płynie kilkoma korytami i zmienia swój kierunek biegu z południkowego w równoleżnikowy.

Rzeźba rozległej kotliny zmieniała się w ciągu wieków w zależności od zmian biegu nieuregulowanej Warty, licznych szczególnie w XIX i XX wieku. Do najważniejszych należy zaliczyć zmianę koryta tej rzeki we wschodniej części wyspy miejskiej. Jeszcze w pierwszej połowie XIX wieku główny nurt Warty skręcał koło dzisiejszego mostu i biegł równolegle do ul. Kajki. Rozgałęzienie rzeki następowało wówczas powyżej mostu leżącego przy klasztorze oo. Bernardynów. Dzięki temu wyspa miejska była znacznie mniejsza. Dopiero w ciągu XIX wieku wskutek przesunięcia rzeki nastąpiło znaczne powiększenie wyspy miejskiej. Na materiałach kartograficznych z końca XVIII i początku XIX wieku wyraźnie występuje chaotyczny bieg Warty w obrębie całej kotliny.

Ukształtowanie powierzchni terenu w obrębie miasta zostało przedstawione na Rysunku 8. Wynika z niego, że rzeźba terenu jest dość urozmaicona. Różnice wysokości pomiędzy lokalną kulminacją wysoczyzny – 121.5 m (kolor brązowy) n.p.m. w granicach administracyjnych miasta a korytem Warty – około 90.5 m n.p.m. (kolor jasnozielony) przekraczają 30 m. Największe deniwelacje występują w strefie krawędziowej pradoliny (zboczowej wysoczyzny).

Rysunek 8. Ukształtowanie powierzchni terenu miasta Koła

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Budowa geologiczna:

Miasto Koło położone jest w centralnej części synklinorium łódzko – mogileńskiego. Głębokie podłoże tworzą tu utwory permu, triasu, jury oraz kredy. Powierzchnię mezozoiczną budują utwory kredy górnej, wykształcone w postaci margli i wapieni oraz lokalnie piaskowców wapniastych. Strop utworów kredowych jest silnie urzeźbiony, na co wpływ ma głównie tektonika uskoku i erozja (w okresie trzeciorzędu i czwartorzędu). W obrębie zagłębień o charakterze tektonicznym (np. rejon dworca PKP i Starego Miasta) strop utworów mezozoicznych zalega około 20–40 m n.p.m., w rejonach lokalnych kulminacji osiąga rzędne 60–75 m n.p.m. Przykrywający wcześniejsze formacje geologiczne trzeciorzęd występuje jedynie w formie szczątkowej, przy czym są to wyłącznie mioceńskie ropy, mułki i piaski (o miąższości do kilkunastu m), wypełniające lokalne obniżenia podłoża mezozoicznego.

Czwartorzęd to głównie plejstocenyjskie utwory lodowcowe i wodnolodowcowe oraz postglacjalne (plejstocenyjskie i holocenyjskie) osady rzeczne i eoliczne. Osady lodowcowe, budujące rozległe powierzchnie wysoczyznowe usytuowane na północ i wschód od miasta, wykształcone są w postaci lodowcowych glin i piasków gliniastych, lokalnie przykrytych cienką warstwą fluwioglacjalnych piasków i żwirów oraz rozdzielone seriami osadów międzymorenowych. Łączna miąższość osadów glacialnych zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego (oraz sporadycznie bałtyckiego) sięga 40–70 m. W obniżeniu związanym ze wspomnianą wyżej strefą uskoku i przypuszczalnie na dużej części teras nadzalewowych zalegają osady piaszczysto żwirowe z okresu interglacjalu mazowieckiego i interglacjalu emskiego, przykryte grubą warstwą holocenyjskich piasków. Utwory holocenyjskie to głównie aluwia terasy zalewowej Warty, wykształcone w postaci drobnych

i średnich piasków (o kilku– do kilkunastometrowej miąższości) oraz lokalnie występujących namulów i torfów a ponadto nasypy terenów zurbanizowanych.

Warunki gruntowe terenu miasta są dosyć zróżnicowane. W jego północnej i wschodniej części (w podłożu obszarów wysoczyznowych) przeważają utwory bezpośredniej akumulacji lodowca – gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste, najczęściej o konsystencji twaroplastycznej i półzwartej (ale często z około 1–2 metrową warstwą gruntów plastycznych i miękkoplastycznych, w strefie występowania wody gruntowej). U podnóża wysoczyzny, dominują w podłożu piaski i żwiry akumulacji wodnolodowcowej, najczęściej średniozagęszczone. Obie te strefy charakteryzują się gruntami o dobrych warunkach geotechnicznych, wystarczających do posadowienia większości obiektów budowlanych. Ograniczeniem dla zabudowy są jedynie rozległe połacie gruntów nasypowych, formowanych w sposób przypadkowy, obecnych na terenach zurbanizowanych (są to generalnie grunty nie przydatne do bezpośredniego posadowienia, dlatego ich ewentualna zabudowa wymaga dokładnego udokumentowania warunków gruntowo wodnych). W obrębie pradoliny warunki gruntowe podłoża są zróżnicowane. Obok mineralnych piasków akumulacji rzecznej i wodnolodowcowej występują bowiem lotne piaski eoliczne. Większość lokalnych obniżzeń terenu, charakteryzujących się wysokim poziomem wód gruntowych, wypełniają grunty organiczne i próchniczne (torfy, namuły, muły i piaski próchniczne).

Surowce mineralne:

Zgodnie z Rejestrem Obszarów Górniczych, Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie miasta Koło nie występują żadne obszary górnicze. Na terenie miasta nie są wydobywane surowce mineralne.

Wody powierzchniowe:

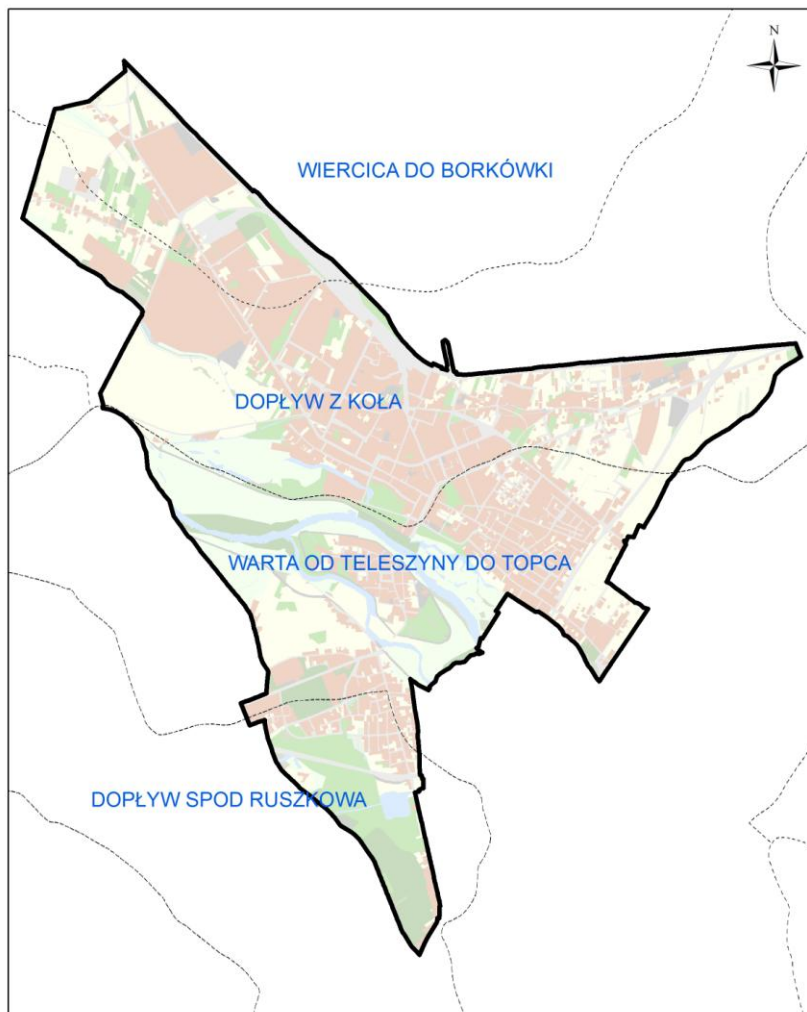
Teren miasta położony jest w całości w dorzeczu rzeki Warty. W rejonie Koła rzeka ta zmienia swój kierunek z południowego na równoleżnikowy i kieruje się na zachód. Nieco powyżej miasta przyjmuje swój prawobrzeżny dopływ – Rgilewkę a poniżej miasta lewobrzeżną Teleszynę. Inne ciekі są krótkie i na ogół okresowe (zwłaszcza te spływające z wysoczyzny).

Warta w rejonie Koła jest rzeką silnie meandrującą – ślady dawnego przepływu w postaci wypełnionych wodą lub podmokłych starorzeczy są liczne. Podobnie jak większość rzek na obszarze kraju, również Wartę charakteryzuje śnieżno – deszczowy ustrój zasilania z dwoma wysokimi stanami wody w ciągu roku. Rzeka wykazuje duże wahania poziomu wody i najczęściej po wiosennych roztopach występuje z brzegów zalewając obszar dna ograniczony wałami przeciwpowodziowymi. Kulminacje stanów występują na ogół pomiędzy lutym i kwietniem, po czym stany wody i przepływy wyraźnie się zmniejszają. Drugi okres wezbraniowy, przypadający na przełom czerwca i lipca, uzależniony jest od występowania w tym okresie ulewnych deszczy.

Po wybudowaniu zbiornika Jeziorsko zmienił się reżim wód Warty, w rocznym przebiegu stanów wody zaznacza się dominacja stanów niskich, prowadząca m.in. do wysychania starorzeczy, zarastania torfianek, stopniowej zagłady zróżnicowanych zbiorowisk roślinnych oraz zmniejszenia się łągowisk awifauny. Rejon Koła pozbawiony jest większych, naturalnych zbiorników wodnych. Sieć wód stojących tworzą głównie liczne starorzecza Warty. Największym akwenem jest wielozadaniowy zbiornik retencyjny – Zalew Ruskowski.

Jednolite Części Wód Powierzchniowych na terenie miasta zostały przedstawione w Tabeli 4. oraz na Rysunku 9. na podstawie danych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Wynika z nich, że stan JCWP Dopływ z Koła (PLRW6000171833728) jest zły, co jest m.in. konsekwencją intensywnego zagospodarowania centralnej części miasta.

Rysunek 9. Rozmieszczenie JCWP na terenie miasta Koła

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.rdw.kzgw.gov.pl/>

Tabela 4. JCWP na terenie miasta Koła

nazwa JCWP	Europejski kod JCWP	ocena stanu	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Wiercica do Borkówki	PLRW6000161833726	umiarkowany	zagrożona
Dopływ z Koła	PLRW6000171833728	słaby	zagrożona
Warta od Teleszyny do Topca	PLRW600021183511	umiarkowany	zagrożona
Dopływ spod Ruszkowa	PLRW6000171833492	dobry	niezagrożona

źródło: <http://www.rdw.kzgw.gov.pl/>

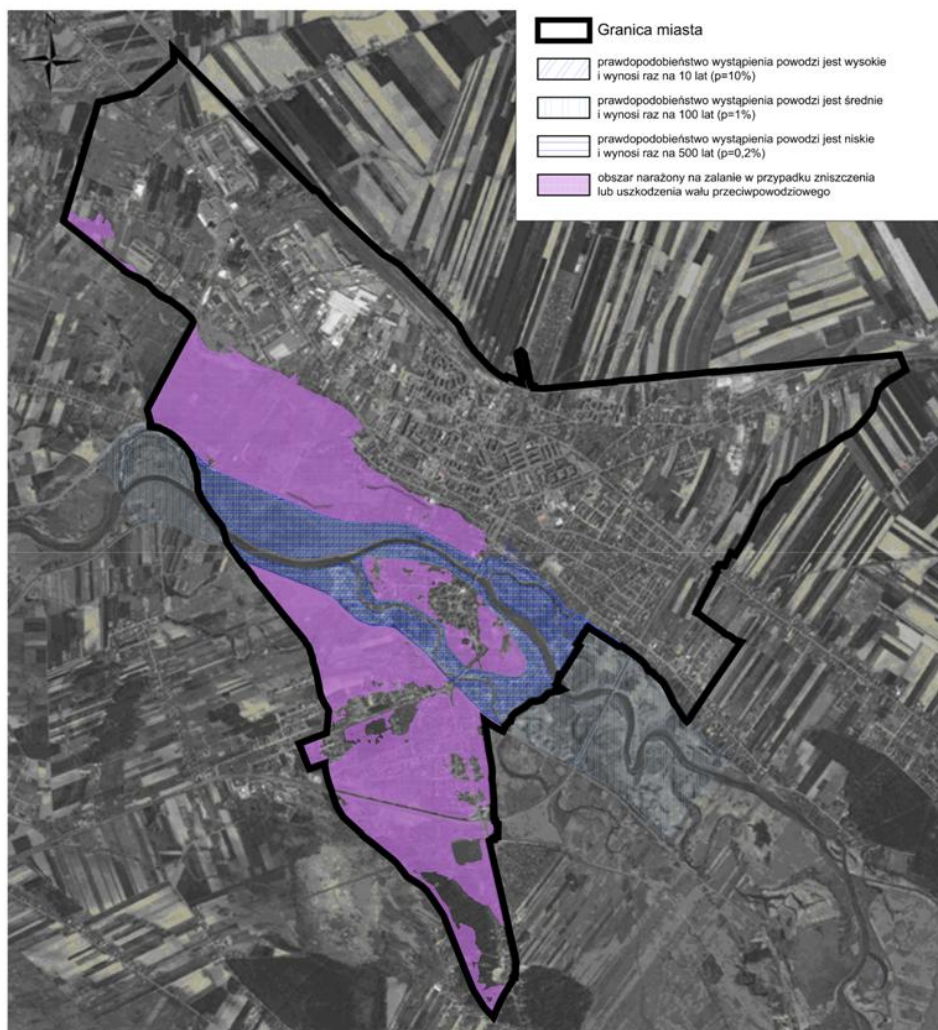
W związku z tym, że przez miasto przepływa Warta, na jego terenie istnieje ryzyko wystąpienia powodzi, w przypadku zaistnienia niekorzystnych zjawisk hydrogeologicznych – powodzi opadowych i roztopowych czy powstania zatorów. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi w ramach projektu „Informatyczny System Osłony Kraju” (ISOK) na terenie Koła występuje:

- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),

- obszar szczególnego zagrożenia powodzią między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego,
- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$),
- obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Wyżej wymienione obszary zostały przedstawione na Rysunku 10. Tereny te są chronione wałami przeciwpowodziowymi głównego koryta rzeki i są narażone na niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi w przypadku ich uszkodzenia, przelania się wody przez wały lub ich przesiąkania. Warunkiem uniknięcia ewentualnego zagrożenia powodzią jest utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych w należyтым stanie technicznym, poprzez ich stałą modernizację celem eliminacji uszkodzeń i zniszczeń.

Rysunek 10. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie miasta Koła

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.rdw.kzgw.gov.pl/> oraz na podstawie <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Klimat i jakość powietrza akustycznego:

Klimat okolic Koła związany jest z ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie z północnego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza miasto położone jest na pograniczu regionu środkowopolskiego i subregionu kujawskiego, reprezentujących obszar słabnących wpływów Atlantyku i Bałtyku.

Amplitudy temperatur są tutaj nieco mniejsze od przeciętnych w Polsce, zima jest dosyć chłodna (średnia temperatur stycznia $-2,4^{\circ}\text{C}$), ale niezbyt długa (około 85 dni), z nietrwałą szatą śnieżną. Dłuższe (około 98 dni) i ciepłe jest lato ($+18^{\circ}\text{C}$ w lipcu). Charakterystyczne dla tej części Polski jest niezbyt duża liczba dni

pochmurnych (ok. 120). Długość trwania okresu wegetacyjnego wynosi niespełna 220 dni. Roczna suma opadów sięga 500 – 550 mm.

Podobnie jak na większości terytorium kraju, również w rejonie Koła przeważają wiatry zachodnie, stanowiące blisko połowę ogółu wiatrów wiejących w ciągu roku. Wiosną i jesienią wzrasta udział wiatrów wschodnich. Ponadto, stacja IMGW w Kole odnotowuje dużą (7,3%) ilość cisz. Średnia ważona wiatrów (bez rozbicia na kierunki) sięga 4,2 m/s, a wiatry wiejące z prędkością 3–7 m/s stanowią prawie 60% ogólnego udziału wiatrów w ciągu roku.

Warunki klimatu lokalnego, chociaż zbliżone do przedstawionej wyżej specyfiki makroklimatu, są jednak dosyć zróżnicowane. Największy wpływ na klimat lokalny ma obecność szerokiej doliny Warty z dużymi powierzchniami wilgotnych i podmokłych łąk oraz urozmaicona rzeźba terenów zainwestowanych.

Dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem charakteryzują się powierzchnie wysoczyznowe. Zmiennymi warunkami klimatu lokalnego, wynikającymi głównie z położenia i wyniesienia terenu oraz różnic w sposobie użytkowania i zagospodarowania charakteryzują się powierzchnie terasowe prawobrzeżnej części miasta. Specyficzne warunki klimatu lokalnego mają tereny leśne, najczęściej porastające fragmenty teras nadzalewowych i pola wydumowe. Lasy te charakteryzują się z reguły nieco gorszym nasłonecznieniem (zacienienie), ale dużą zacisznością i dobrymi warunkami termiczno – wilgotnościowymi o zmniejszonych wahaniami dobowych. Są to tereny o wzbogaconym składzie fizykochemicznym powietrza w tlen, ozon, olejki eteryczne (fitoncydy) oraz inne substancje śladowe podnoszące komfort bioklimatyczny. Tereny położone na ich obrzeżach przez dużą część roku znajdują się w zasięgu szerokofrontowego napływu czystego powietrza z kompleksów leśnych.

Mało korzystnymi lub nawet niekorzystnymi warunkami termiczno–wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur oraz zdecydowanie ukierunkowanym przewietrzaniem wyróżniają się nisko położone powierzchnie terasowe w pradolinie Warty. Duże znaczenie, w warunkach klimatu lokalnego mają doliny drobnych cieków, stanowiące kierunki grawitacyjnego spływu wychłodzonego powietrza z wysoczyzny.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu co roku prowadzi badania stanu czystości powietrza atmosferycznego. Obszar miasta Koło zaliczany jest do strefy wielkopolskiej. Według danych z 2015 r. dopuszczalne poziomy stężenie zostały przekroczone dla pyłów PM_{2,5} i PM₁₀ oraz dla benzo(a)pirenu. Pod tym względem teren miasta został zaliczony do klasy „C”. Jednak stężenia pozostałych badanych substancji, m.in. kadmu, niklu, ołowiu, tlenku węgla, tlenków siarki i azotu czy ozonu nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego – pod tym względem miasto zostało zaliczone do klasy „A”.

Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego w mieście Koło jest droga krajowa nr 92 administrowana na zdecydowanej większości odcinków przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu. W ciągu ostatnich lat nie prowadzono pomiarów hałasu na terenie miasta. Najbliższe punkty pomiarowe znajdują się w miejscowościach Tuliszków i Ślęsin, które oddalone są o 30– 40 km. W związku z tym trudno na podstawie tych danych dokładnie określić poziom hałasu w Kole. Na podstawie danych z wojewódzkiego monitoringu dla podobnych terenów można przyjąć, że poziom hałasu jest na granicy wartości dopuszczalnej lub w niewielkim stopniu ją przekracza.

Gleby:

Na terenie miasta przeważają grunty zabudowane i zurbanizowane. Należą do nich m. in. tereny mieszkalne, przemysłowe, tereny komunikacyjne. Są to gleby antropogeniczne – przekształcone w wyniku działalności człowieka, charakteryzujące się skróconym profilem glebowym i wykazujące znaczny stopień zagęszczenia.

Spośród gleb użytków rolnych i leśnych zdecydowanie przeważają gleby najsłabsze – V i VI klasy bonitacyjnej, które stanowią łącznie ponad 80% powierzchni użytków rolnych i gruntów leśnych. Jest ich najwięcej w obrębie wyższych poziomów terasowych w zachodniej i północnej części miasta, gdzie dominują gleby brunatne wylugowane i kwaśne, a także na terenie doliny rzecznej, gdzie najczęściej występują mady. Gleby III klasy bonitacyjnej stanowią ok. 3% powierzchni miasta i występują głównie na użytkach rolnych w jego północno–wschodniej części.

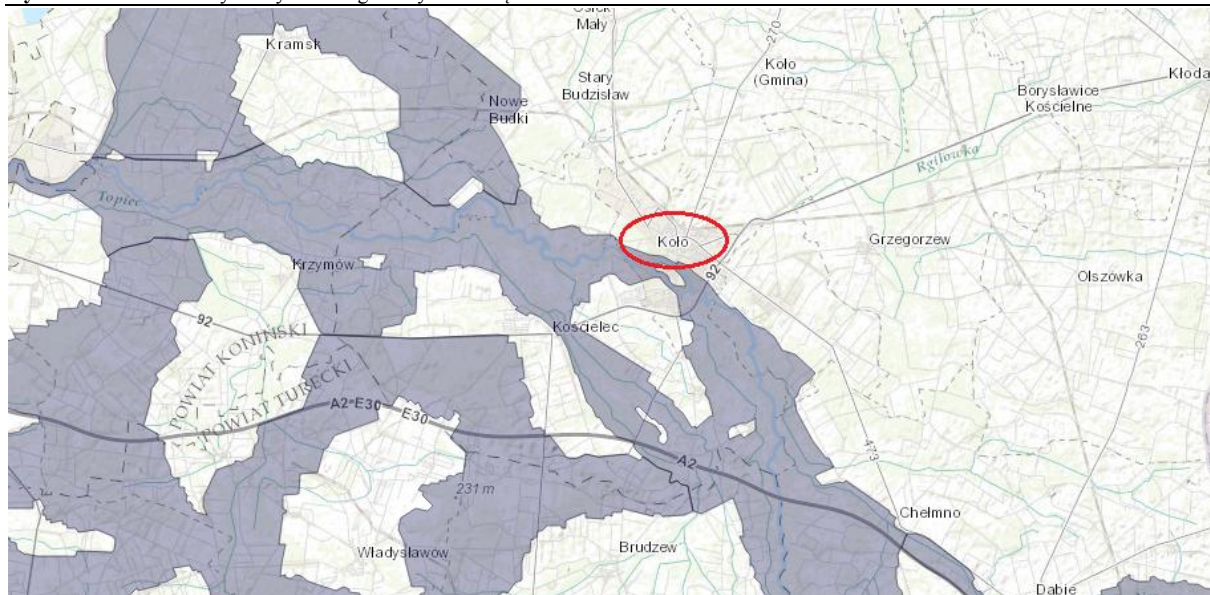
W obrębie niektórych starorzeczy o bardzo utrudnionej wymianie wody (lub jej braku) występują gleby wytworzone na podłożu organicznych namulów i torfów. Na większości terenu gleby mają zmienioną strukturę i stosunki wilgotnościowe, bądź są zdegradowane (również wskutek akumulacji zanieczyszczeń z powietrza).

Powiązania przyrodnicze z otoczeniem:

Przez powiązania przyrodnicze należy rozumieć nie tylko obecność „wyraźnych” korytarzy migracyjnych elementów biotycznych przyrody, ale także istnienie innych struktur ekologicznych oraz rozległych przestrzeni otwartych pozwalających na utrzymanie lokalnej spójności ekologicznej. Nawet przestrzeń zurbanizowana może zostać włączona w funkcjonowanie systemu przyrodniczego. Dzieje się tak dzięki odpowiedniemu kształtowaniu zieleni towarzyszącej zabudowie np. przez wprowadzanie szpalerów drzew, czy pozostawieniu znacznego udziału zieleni przydomowej. Niebagatelną rolę w lokalnych powiązaniach ekologicznych odgrywają także formy ogrodzeń, gabaryty obiektów budowlanych, czy infrastruktura drogowa.

Znaczna część Koła jest położona na terytorium Gopłańsko–Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Warty. Są one połączone poprzez korytarz ekologiczny doliny Warty z innymi terenami przyrodniczymi objętymi ochroną, m.in. ze Złotogórskim Obszarem Chronionego Krajobrazu czy z innymi obszarami sieci NATURA 2000 położonymi wzdłuż doliny Warty.

Rysunek 11. Sieć korytarzy ekologicznych w sąsiedztwie miasta Koło

źródło: <http://mapa.korytarz.pl>

Obszary i obiekty prawnie chronione:

W granicach miasta Koło znajdują się następujące obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody. Są to:

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Środkowej Warty (PLB300002),
- Gopłańsko–Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- pomniki przyrody

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Środkowej Warty (PLB300002)

Obszar obejmuje dolinę Warty pomiędzy wsią Babin (koło Uniejowa) i Dębno n. Wartą (koło Nowego Miasta n. Wartą). Dolina ma szerokość od 500 m do ok. 5 km, wypełniona jest przez mady i piaski, a jedynie w bezodpływowych obniżeniach występują niewielkie powierzchnie płytkich torfów. Obszar doliny jest w różnicowanym stopniu przekształcony i odmiennie użytkowany.

Na obszarze Kotliny Kolskiej, gdzie rzeka jest obustronnie obwałowana, występują obszary zalewowe (łąki i pastwiska, lokalne łąki i wikliny nadrzeczne). W obrębie Doliny Konińsko–Pyzdrowskiej dolina zachowała bardziej naturalny charakter. Jej zachodnia część nie została obwałowana i podlega okresowym zalewom. Teren

ten jest zajęty przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewień łągowych oraz zarastających szuwarem starorzeczy. Zachodni fragment obszaru (na zachód od ujścia Proсны) zajmuje duży kompleks zalewowych, zbliżonych do naturalnych, starych łągów jesionowo-wiązowych i grądów niskich. Znaczne ich fragmenty zachowały się w wyniku ochrony rezerwatowej. Na skutek wybudowania na Warcie zbiornika zaporowego Jeziorsko zmieniony został naturalny rytm hydrologiczny Warty, co pociągnęło za sobą różnorakie zmiany siedliskowe.

Obszar zawiera ostoję ptasią o randze europejskiej E 36 (Dolina środkowej Warty). Występują tu co najmniej 42 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obszar ten jest bardzo ważną ostoją ptaków wodno-błotnych, przede wszystkim w okresie łągowym.

Do głównych zagrożeń, które mają wpływ na ten obszar, należy zaliczyć powstanie zbiornika zaporowego w Jeziorsku, który zmienił znacznie naturalny rytm hydrologiczny rzeki. Zmiany reżimu hydrologicznego zarówno naturalne jak i wywołane wpływem zbiornika należą do najpoważniejszych niebezpieczeństw dla ostoi. Powodują zarastania terenów otwartych i mają negatywny wpływ na zdrowotność lasów łągowych. Groźne są również zanieczyszczenia wód pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego.

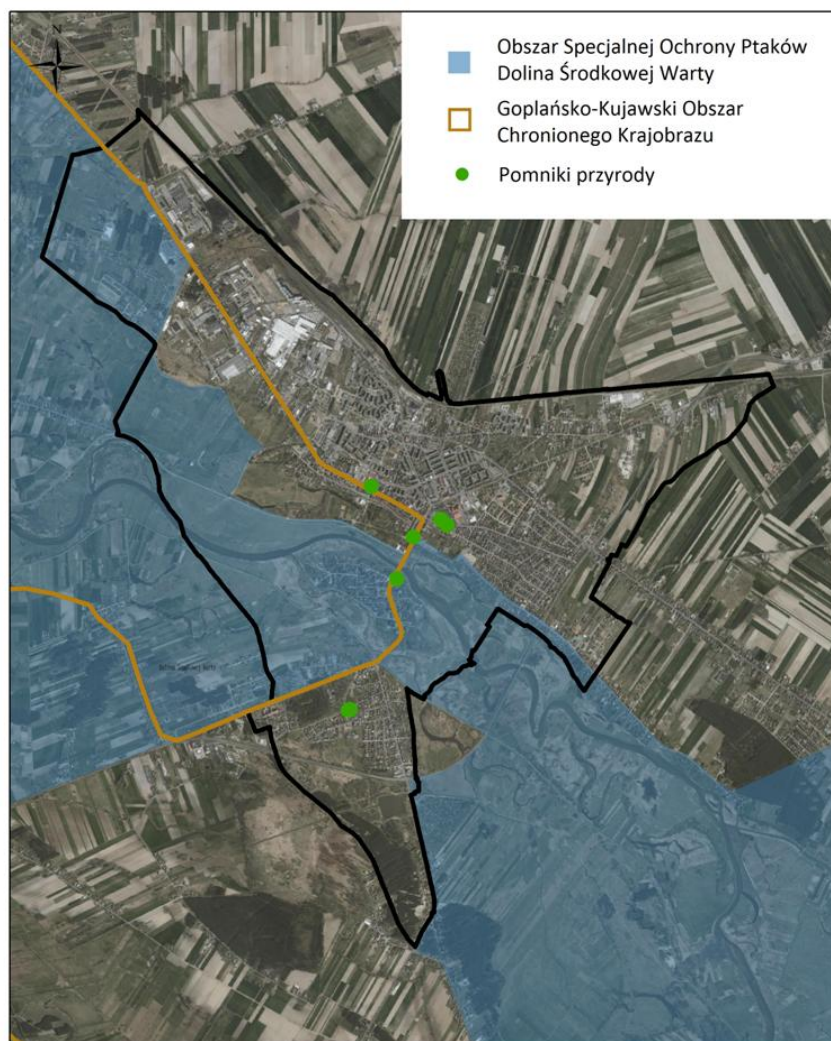
Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu

Został on utworzony na podstawie uchwały WRN nr 53 z dnia 29 stycznia 1986 r. (Dz. Urz. Woj. Konińskiego nr 1 poz. 2). Powierzchnia całego obszaru wynosi ok. 66 tys. ha. Obszar, oprócz miasta Koła, obejmuje również gminy: Konin, Kramsk, Sompolno, Skulsk, Wierzbinek, Ślesin, Osiek Mały, Kłodawa, Babiak. W obrębie miasta obejmuje on obszar ograniczony od północy ul. Toruńska, zaś od wschodu – ul. Poniatowskiego i ul. Mickiewicza.

W granicach obszaru chronionego krajobrazu znajduje się strefa marginalna ostatniego glacjału, jak i fragmenty terenu objętego zlodowaczeniem środkowopolskim. Powstała w ten sposób bardzo urozmaicona rzeźba terenu o deniwelacjach ok. 50 m. Obszar ten charakteryzuje się niską lesistością. Są to zazwyczaj sośniny rosnące na żyznych siedliskach grądu, dąbrowy i łągu jesionowo-olszowego. Koło Woli Podlężnej i Grąblina rosną dąbrowy (przemieszane z uprawami sosnowymi) na siedlisku grądu ubogiego, z grabem, jarzębiną i dębem w podroście oraz z licznymi bylinami w runie. Podobnie jest w kompleksach leśnych na północ od Lichenia Starego. Drzewostany liściaste należą do rzadkości.

Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony w celu ochrony obszaru zbliżonego do stanu naturalnego oraz zapewnieniu społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku reprezentującym korzystne właściwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku.

Rysunek 12. Obszary i obiekty chronione na tle miasta Koła

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://mapa.korytarz.pl> oraz na podstawie <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Pomniki przyrody

Na terenie Koła istnieje 7 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew. Są one zlokalizowane w większości w strefie centralnej miasta, za wyjątkiem dwóch znajdujących się przy ul. Dąbrowskiego w jego południowej części.

Tabela 5. Pomniki przyrody na terenie miasta Koła

lp.	nazwa gatunkowa	położenie	obwód/wysokość
1	Dąb szypułkowy	park im. S. Moniuszki	286 cm/ok. 30 m
2	Dąb szypułkowy	park im. S. Moniuszki	324 cm/ok. 40 m
3	Dąb szypułkowy	przy ul. Dąbrowskiego	360 cm/ok. 40 m
4	Dąb szypułkowy	przy ul. Dąbrowskiego	340 cm/ok. 30 m
5	Wiąz syberyjski	przy ul. Freudenreicha	320 cm/ ok. 40 m
6	Platan klonolistny	przy ul. Kajki	320 cm/ ok. 25 m
7	Klon polny	przy ul. Toruńskiej	137 cm, 98 cm, 123 cm/ ok.20 m

Charakterystyka poszczególnych ekosystemów oraz ocena ich odporności na degradację i zdolności do regeneracji:

Lasy:

Na terenie miasta lasy stanowią jedynie 4,6 % jego powierzchni. Największy kompleks leśny położony jest na południe od drogi krajowej nr 92. Poza tym mniejsze kompleksy terenów leśnych i zadrzewionych występują w dolinie Warty, na zachód od Starego Miasta. Wśród panujących drzewostanów gatunkiem dominującym jest sosna.

Odporność na degradację i zdolność do regeneracji drzewostanów zależna jest od ich wieku, składu gatunkowego i występujących presji. Większość lasów zlokalizowanych na terenie miasta, za wyjątkiem niewielkich kompleksów w jego północnej części, położona jest poza zasięgiem oddziaływania zakładów przemysłowych.

Na terenie Koła jeden kompleks leśny został uznany za las ochronny – wodochronny. Jest on położony w południowo-wschodniej części miasta, pomiędzy ul. Żeromskiego i ul. Łąkową, na części działki ewidencyjnej nr 5448/12 (obręb 01). Ma on powierzchnię 0,24 ha.

Rysunek 13. Lasy ochronne na terenie miasta Koło

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Nadleśnictwa Koło oraz na podstawie <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Ekosystemy łąkowe i pastwiska, zadrzewienia i nieużytki o cechach naturalnych:

Wśród terenów rolnych najwyższe wartości przyrodnicze reprezentują łąki i pastwiska, które razem zajmują ponad 135 ha, a także nieużytki, które zajmują około 11 ha. Wynika to przede wszystkim z ich stosunkowo ekstensywnego użytkowania i wysokiego zróżnicowania gatunkowego. Urozmaicone zadrzewieniami i zakrzewieniami, położone w zdecydowanej większości w dolinie Warty, tworzą lokalnie bardzo ważne dla zwierząt płaty ekologiczne.

Ekosystemy łąkowe z zadrzewieniami cechują się dobrymi zdolnościami regeneracyjnymi, wykazując się też wysoką odpornością na degradację. Problemem jest jednak to, że bardzo duża część trwałych użytków zielonych na terenie miasta jest położona na słabych bądź bardzo słabych glebach (kompleksy przydatności rolniczej: 6, 7, 3z). Fakt ten przyczynia się do spowolnienia procesów regeneracyjnych.

Należy pamiętać, że przeznaczanie łąk na grunty rolne lub inne formy zagospodarowania doprowadza do całkowitego zniszczenia półnaturalnej szaty roślinnej, a więc sytuacji, w której regeneracja jest bardzo trudna. Podobnie w przypadku zaniechania koszenia czy wypasu, zbiorowiska te, na skutek naturalnej sukcesji, mogą zatracić swoje właściwości przyrodnicze.

Fot. 15. Pastwiska w dolinie Warty

Pola uprawne:

Największe arealy gruntów uprawnych znajdują się w północno-wschodniej i północno-zachodniej części miasta. Ich łączna powierzchnia razem z sadami wynosi ok. 358 ha. Należy jednak zwrócić uwagę, że część gruntów ornych, która została oznaczona w EGIB, w rzeczywistości jest użytkowana jako łąki, m.in. tereny przy ul. Zamkowej.

Najmniejszą różnorodnością gatunków charakteryzują się grunty przeznaczone pod uprawę zbóż, roślin oleistych i okopowych oraz jednorocznych warzyw i owoców. Nieco bogatsze struktury tworzą trwałe uprawy sadownicze. W odróżnieniu od monokulturowych upraw jednorocznych występuje tu zdecydowanie więcej zbiorowisk trawiastych. Wieloletnia roślinność chroni wierzchnią warstwę gleby przed erozją, oraz stwarza lepsze warunki do bytowania zwierząt.

Przestrzenie rolne na terenie miasta nie są intensywnie użytkowane. Ich funkcja środowiskowa wynika z aktywności biologicznej i bezpośredniego sąsiedztwa ze strukturami przyrodniczymi wyższego rzędu tj. łąkami o cechach naturalnych, nieużytkami, zadrzewieniami i lasami. Stanowią one niejako uzupełnienie i bufor dla środowisk o wyższej randze przyrodniczej. W aspekcie odporności na degradację i zdolności do regeneracji, pola uprawne są ogniwem niezwykle słabym. Decyduje o tym przede wszystkim bardzo ograniczony skład gatunkowy – zazwyczaj jeden gatunek. Monokultury rolne są narażone na infekcje grzybowe i bakteryjne, spustoszenie na uprawach mogą czynić szkodniki owadzie. Stąd wynika potrzeba stosowania środków ochrony roślin. Skład gatunkowy jak i liczebność osobników monokulturowych upraw podyktowana jest przez człowieka.

Zieleń terenów zurbanizowanych:

Zieleń towarzysząca zabudowie jest zróżnicowana, zależy od jej lokalizacji, charakteru oraz zagospodarowania działki. Na niektórych, szczególnie większych posesjach zbiorowiska roślinne mają charakter typowo ozdobny, dominują tu trawniki, krzewy i drzewa często gatunków introdukowanych, oraz byliny kwitnące (poszczególne gatunki dobierane są na podstawie wyglądu, a ich nadrzędną funkcją jest poprawa estetyki). Ogrody przydomowe są najczęściej nieznacznych rozmiarów.

Udział terenów zieleni publicznej w mieście jest stosunkowo niewielki. Zajmuje ona powierzchnię 28,19 ha, co stanowi ok. 2% jego całkowitej powierzchni. Największe kompleksy zieleni publicznej to lasek komunalny, park im. S. Moniuszki, park 600-lecia oraz park im. J. Słowackiego.

Fot. 16. Park 600-lecia w Kole

W aspekcie odporności na degradację i zdolności do regeneracji tereny zurbanizowane są w pewnym sensie przestrzeniami problemowymi, dla których trudno jest jednoznacznie określić analizowane cechy środowiska. W przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej udział powierzchni biologicznie czynnej jest stosunkowo wysoki, dlatego też powstałe tam środowiska funkcjonują prawidłowo. W przypadku terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i produkcyjno-usługowej odporność terenów zieleni na degradację jest nieco niższa, głównie ze względu na większą intensyfikację zagospodarowania obszaru. Należy przy tym pamiętać, że odporność zieleni terenów zurbanizowanych na degradację i zdolność do regeneracji w dużym stopniu jest kształtowana przez człowieka np. poprzez dobór gatunków, czy zabiegi pielęgnacyjno-porządkowe. Warto zauważyć, iż dzięki ograniczonej „inwazyjności” zabudowy, struktury zieleni jej towarzyszącej pozostają w więzi ekologicznej z otaczającym terenem tj. lasami, zadrzewieniami, polami, łąkami i nieużytkami.

Fauna:

Świat zwierzęcy miasta Koła jest typowy dla nizinnych obszarów kraju, większość występujących tu zwierząt związana jest jednak z otwartymi wilgotnymi terenami doliny Warty. Ze względu na niewielkie zalesienie, rzadko można tu spotkać duże ssaki, jak dziki czy jelenie. Nietrudno jednak zaobserwować sarny, wśród których wykształcił się w ostatnich latach ekotyp sarny polnej. Z drapieżników występują m.in. lisy, kuny i łasice. Coraz częściej spotyka się wydry oraz introdukowane w dorzeczu Warty bobry, pozostawiające liczne ślady swej obecności w postaci ściętych i objedzonych z kory drzew. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to: zając, dziki królik, jeż, ryjówka i kret. Teren miasta jest miejscem żerowania praktycznie wszystkich gatunków nietoperzy występujących w Polsce. Do najpospolitszych należą gacek brunatny, mroczek późny i borowiec wielki.

Najlepiej poznane i najbardziej widoczne są ptaki, jedyna gromada świata zwierzęcego niemal w całości podlegająca w Polsce ochronie gatunkowej. Szczególnie dogodne warunki dla żerowania i gniazdowania ptaków wodno – błotnych i drapieżnych stwarzają urozmaicone ekosystemy łąkowo – leśne i wodne doliny Warty. Dzięki temu zyskała ona rangę ostoi ptactwa o znaczeniu międzynarodowym. W kilku fragmentach Doliny Środkowej Warty przewiduje się utworzenie rezerwatów ornitologicznych. W ostatnim stuleciu liczebność ptaków gwałtownie spadła, głównie na skutek zmiany reżimu wód Warty spowodowanej przez budowę

Zbiornika Jeziorsko, obwałowania koryta rzeki, wycinania odnawiającej się roślinności łąkowej, procederu wiosennego wypalania traw i trzcinowisk oraz całego zespołu czynników antropogenicznych, m.in. postępu technicznego w rolnictwie oraz używania pestycydów. Mimo to doskonale warunki do gniazdowania i żerowania znalazły tu niektóre gatunki siewek i rybitw, bezpośrednio związanych z korytem rzeki.

Na obszarach licznych starorzeczy oraz sąsiadujących z korytem łąkach gnieźdzą się rzadkie gatunki kaczek (płaskonos, krakwa i sporadycznie różeniec) oraz należących do siewek: czajka, rycyk, brodziec, kszczyk, dubelt, kulik wielki i okazjonalnie batalion. Brzegi stwarzają również dogodny warunki bytowania dla: zimorodka, remiza, podróżniczka, dziwonii, kwiczoła i innych.

Dolina Warty jest miejscem odpoczynku dla wielu ptaków przelotnych. Łącznie stwierdzono występowanie 214 gatunków ptaków, z tego 154 to ptaki łąkowe. Zdecydowanie mniej liczne są gady, reprezentowane przez jaszczurkę zwinkę, padalca, zaskrońca i rzadko spotykane – jaszczurkę żyworodną, żmiję zygzakowatą oraz żółwia błotnego. Wilgotne i podmokłe łąki doliny Warty z gęstą siecią starorzeczy, stwarzają doskonałe warunki żerowania wielu płazów. Dość powszechnie występują tu żaby: jeziorkowa, wodna, moczarowa, trawna i śmieszka oraz ropuchy: szara i zielona. Coraz rzadziej spotkać można kumaka nizinny, rzekotkę drzewną czy ropuchę paskówkę. Pomimo wielu zbiorników wodnych wyjątkowo nieliczne są traszki. W czystych wodach szeregu zbiorników wodnych i cieków żyją raki, w tym coraz częstszy rak amerykański – gatunek introdukowany, obcy naszej faunie.

Fauna ryb ogranicza się do gatunków pospolitych i w dużej mierze utraciła właściwe jej cechy. W wielu zbiornikach wodnych fauna ryb kształtowana jest przez działalność człowieka. W rzekach, duży wpływ na ilość i jakość ryb ma zły stan czystości ich wód. W efekcie, w połowie lat osiemdziesiątych ustąpił z rzek łosoś, nie odbywa już tarła troć, pstrąg potokowy, znikł jesiotr zachodni. Największym bogactwem gatunków charakteryzują się bezkręgowce. Szczególnie licznie reprezentowane są przez owady i pajęczaki.

Użytkowanie rolnicze, postępująca urbanizacja, presja turystyki i rekreacji spowodowały pewne zubożenie flory i fauny okolic Koła. Na wielu fragmentach miasta egzystują przede wszystkim gatunki pospolite, najlepiej przystosowane do miejscowych warunków życia

Główne źródła zagrożeń środowiska:

Zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych:

- odprowadzanie ścieków komunalnych do wód powierzchniowych (rzeka Warta);
- zanieczyszczenia obszarowe – spływy powierzchniowe z użytków rolnych, spowodowane niewłaściwym stosowaniem nawozów sztucznych i organicznych oraz środków ochrony roślin.;
- deponowanie odpadów (tzw. dzikie wysypiska) w ciekach wodnych oraz na powierzchni terenu.

Zagrożenia dla powietrza atmosferycznego:

- niska emisja – związana jest z wykorzystywaniem węgla jako głównego paliwa do wytwarzania ciepła w gospodarstwach domowych zaopatrywanych z indywidualnych systemów grzewczych,
- emisja ze źródeł komunikacyjnych – za najbardziej zagrożone należy uznać tereny w sąsiedztwie drogi krajowej nr 92.

Zagrożenia dla gleb i powierzchni terenu:

- nadmierne zakwaszenie gleb – prowadzi do obniżenia ich jakości. Sprzyjają mu czynniki antropogeniczne, takie jak: zanieczyszczenie powietrza, składowanie kwaśnych i kwasotwórczych odpadów, czy stosowanie nawozów fizjologicznie kwaśnych,
- erozja gleb – na terenie miasta większość gleb została wytworzona z piasków, przez co są one podatne na erozję wodną i wietrzną.

Zagrożenia dla terenów zieleni w mieście:

- nadmierna wycinka drzew w ramach pielęgnacji zieleni,
- przekształcanie terenów w dolinie rzecznej, np.: pod uprawy rolne,
- presja zabudowy na obszary bezpośrednio sąsiadujące z terenami leśnymi.

Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych oraz stanu zachowania walorów krajobrazowych i możliwości ich kształtowania:

Zasoby przyrodnicze oraz wartości krajobrazowe na analizowanym obszarze są dość wysokie i dobrze zachowane. Najcenniejsze pod tym względem tereny są chronione w postaci Goplańsko–Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Środkowej Warty.

Największym walorem przyrodniczo–krajobrazowym miasta jest obecność doliny rzecznej, w której ukształtowały się duże kompleksy użytków zielonych. Zabudowa miasta jest zwarta, co również pozytywnie wpływa na krajobraz.

Krajobraz kulturowy jest reprezentowany przez przede wszystkim przez zachowany historyczny układ urbanistyczny starego miasta, a także pojedyncze obiekty zabytkowe, w tym wpisane do rejestru zabytków. Obiekty te podlegają ochronie na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków.

Wnioski:

Za podstawowe uwarunkowania przyrodnicze Koła należy uznać:

- obecność obszarów chronionych oraz wartościowych kompleksów użytków zielonych zasiedlanych przez rzadkie gatunki flory i fauny,
- wysokie walory krajobrazowe doliny Warty,
- dominacja słabych gleb (V i VI klasa bonitacyjna),
- rozproszenie obszarów leśnych i niską lesistość miasta,
- występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią w dość znacznej części miasta,
- stan czystości wód powierzchniowych na terenie miasta jest niezadowalający i powinien ulec w najbliższych latach poprawie.

Z uwagi na specyfikę Koła jako główne cele w zakresie kształtowania struktury przyrodniczej należy określić:

- ochronę użytków zielonych przed osuszaniem i zarastaniem prowadzącym do utraty siedlisk i zanikania tych obszarów,
- ochronę kompleksów leśnych i obszarów zadrzewień, utrzymanie oraz wzmocnienie ich ekologicznych funkcji,
- utrzymanie ciągłości ekologicznej w mieście i zapobieganie fragmentaryzacji najcenniejszych przestrzeni przyrodniczych,
- utrzymanie otwartych przestrzeni, głównie terenów rolnych i użytków zielonych, jako struktur współbudujących powiązania środowiskowe oraz krajobraz,
- zachowanie równowagi ekologicznej w układzie człowiek – środowisko.

Jako główne cele w zakresie kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego należy uznać:

- utrzymanie przestrzeni otwartych, jako struktur pozytywnie wpływających na krajobraz,
- ochronę i uzupełnianie przydrożnych alei drzew i nasadzeń przydrożnych,
- ochronę zabytkowego układu urbanistycznego Starego Miasta, obiektów zabytkowych w rejestrze i ewidencji zabytków, krzyży, kapliczek, miejsc pamięci, cmentarzy i innych obiektów o wartościach kulturowych,
- propagowanie architektury regionalnej, dopasowanej do historycznej zabudowy znacznej części miasta.

ROZDZIAŁ 5

STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Historia Koła:

Pierwsze ślady osadnictwa w okolicach dzisiejszego miasta Koła pochodzą z epoki kamienia, z mezolitu i neolitu. Jego rozwój nastąpił w epoce brązu i we wczesnej epoce żelaza, przede wszystkim w czasach kultury przeworskiej i kultury łużyckiej. W I i II wieku z przeprawy przez Wartę korzystali kupcy rzymscy udający się nad Bałtyk.

Osadnictwo na terenie dzisiejszej kolskiej starówki rozpoczęło się w czasach wczesnego średniowiecza. W późniejszych latach wieś straciła na znaczeniu na rzecz pobliskiego Kościelca, w którym w XII wieku wybudowano romański kościół. W XIII wieku w okolicach dzisiejszego miasta znajdowała się droga handlowa z Konina do Łęczycy.

Nazwa Koła wywodzi się prawdopodobnie od położenia w zakolu Warty, która w tym miejscu zmienia kierunek z północnego na zachodni i tworząc szeroki łuk oblewa dwiema odnogami przestrzeń, gdzie usadowiła się wieś królewska. Miłośnicy tradycji przypisują jednak powstanie tej nazwy raczej czynnikom historycznym niż geograficznym, utrzymując, że jest to etymologiczną pozostałością wieców starszyny rodowej, tzw. kół.

Za czasów króla Kazimierza III Wielkiego przed 1362 r. powstał na lewym brzegu Warty warowny zamek. Obiekt stanowił samodzielny punkt oporu nie powiązany z lokowanym w zbliżonym czasie miastem. 18 lipca 1362 roku w Dobczycach Kazimierz Wielki zezwolił wójtowi Henrykowi na wyspie rzecznej, na miejscu wsi Koło lokować na prawie magdeburskim miasto. Położone w miejscu z natury obronnym, na wyspie między ramionami Warty tworzącej tu zakole, w pobliżu zamku królewskiego strzegącego przeprawy przez Wartę, nie posiadało murów obronnych, a jedynie dwie bramy miejskie. Było miastem królewskim, siedzibą starostwa niegrodowego.

W 1390 r. w Kole oddano do użytku wzniesiony w stylu gotyckim gmach ratusza miejskiego. W 1405 r. zakończono, a w 1409 r. poświęcono kolską farę pod wezwaniem Podwyższenia Świętego Krzyża oraz Świętej Doroty i Świętej Katarzyny. Na XV wiek przypadł okres rozkwitu kolskiego zamku. W 1452 roku na zamku w Kole Kazimierz Jagiellończyk przyjmował przedstawicieli szlachty i miast zjednoczonych w Związku Pruskim. Od początku XV wieku Koło było miejscem obrad Sejmików Generalnych dla prowincji wielkopolskiej (ostatni odbył się w 1716 r.).

W 1502 r. król Aleksander Jagiellończyk nadał miastu trzy jarmarki w roku i targi w każdy wtorek. Miasto rozwijało się jako ośrodek rzemiosła (zwłaszcza metalowego i sukiennictwa) oraz handlu. Rozwój Koła został nieco zahamowany w 1518 r. kiedy to w mieście wybuchł pożar, który strawił znaczną jego część.

Przełom XVI i XVII w. to okres intensywnego rozwoju miasta. W 1629 r. Koło liczyło 2500 mieszkańców. Sytuacja ta trwała do Potopu Szwedzkiego, kiedy to niemal całkowicie została zniszczona osada Zduny, a podczas wycofywania się armii szwedzkiej z miasta zniszczeniu uległa też kolska twierdza. W okresie 1696–1763 zamek był własnością bernardynów, którzy najpierw urządzili w nim klasztor, a gdy nadwerżone mury zaczęły się sypać, częściowo je rozebrali. U schyłku XVIII stulecia gmach był już otwartą ruiną. Z dawnego zamczyska pozostały zaledwie niewielkie fragmenty murów, które zabezpieczono po II wojnie światowej.

W 1661 r. Koło liczyło tylko 1240 mieszkańców. Po potopie szwedzkim miasto zaczęło się podnosić z upadku dopiero pod koniec XVII wieku. W 1793 roku miasto dostało się pod zabór pruski. W Kole mieszkało wówczas około tysiąca osób, głównie Żydów. Podczas insurekcji kościuszkowskiej 7 września 1794 połączone oddziały Andrzeja Jachowskiego i Jana Sieroszewskiego na krótko zdobyły miasto, później jednak znów wróciło ono pod jurysdykcję pruską. W latach 1807–15 należało ono do Księstwa Warszawskiego, z kolei w 1815 r. miasto włączono w skład Królestwa Polskiego (potocznie zwanego kongresówką).

W XIX wieku nastąpił znaczny rozwój miasta. W latach 1832–1833 w mieście znajdowały się 22 przędzalnie i 43 warsztaty tkackie. W 1833 r. wybudowano nowy most na rzece Warcie w kierunku Kalisza, zaś w sierpniu 1842 r. poznański kupiec Józef Freudenreich otworzył pierwszą w mieście fabrykę fajansu i majoliki. W 1876 r. w mieście znajdowały się cztery fabryki ceramiczne. Gwałtownie wzrastała liczba mieszkańców; w 1836 r.

mieszkało w Kole ok. 3 200 osób, w 1876 r. już ponad 6 800. Pierwszy kolski hotel został otwarty w 1852 r. przez Floriana Niewiadomskiego.

W nocy z 10 na 11 listopada 1918 r. Polacy przejęli pełną władzę nad miastem i powiatem. Pierwszym starostą został Wacław Kurnatowski. Koło przyłączono do województwa łódzkiego. 15 czerwca 1919 r. odbyły się pierwsze w historii wybory do Rady Miejskiej, w której zasiadło 15 osób wyznania katolickiego i 9 osób wyznania mojżeszowego. Burmistrzem wybrano Władysława Klimaszewskiego. 1 września 1919 r. otwarto Szkołę Podstawową nr 3 jako placówkę jednoklasową mieszaną. 1 listopada 1921 r. otwarto linię kolejową z Kutna do Strzałkowa przez Koło, dzięki czemu miasto uzyskało połączenie kolejowe z Warszawą i Poznaniem. W okresie międzywojennym miasto było nadal ośrodkiem wyrobu fajansu, znajdowały się tu także fabryki maszyn rolniczych, młyny, tartaki, cegielnia. W 1924 r. obszar Koła powiększył się o wsie: Blizna i Nagórna. Rok później oddano do użytku budynek dworca kolejowego, wzniesionego przez firmę budowlaną rodziny Janiaków na podstawie projektu, według jednych źródeł, budowniczych Rytyńskiego i Gryzika, lub według innych architekta Romualda Millera pełniącego od 1918 r funkcję naczelnika wydziału budownictwa Warszawskiej Dyrekcji PKP.

2 września 1939 r. nad Kolem pojawiły się pierwsze niemieckie bombowce, które zbombardowały stację kolejową. Zginęło wówczas ponad 200 osób, głównie cywilów ewakuowanych pociągiem z Krotoszyna, Leszna i Jarocina w głąb kraju. 5 września miał miejsce drugi nalot lotnictwa niemieckiego. 8 września I Dywizjon Armii Poznań przechodząc przez Koło zdetonował dwa nowe mosty na Warcie, udając się dalej w stronę rzeki Bzury. 18 września miasto zajął Wehrmacht. Dzień później zaczęła urzędować w Kole administracja niemiecka. 26 października miasto i powiat kolski włączono w skład tzw. ziem wschodnich, wcielonych do Rzeszy. Po przejściu władzy przez Niemców, rozpoczęto gruntowną przebudowę miasta. Wybudowano 25 bloków mieszkalnych dla hitlerowskich żołnierzy przy ul. Garncarskiej. W Kole planowano utworzyć wielki ośrodek przemysłowy i górniczy. Odtąd Koło nazywało się „Warthbrücken”, a powiat – „Kreis Warthbrücken”. W październiku rozpoczęły się pierwsze wysiedlenia Polaków z Koła na Lubelszczyznę i do Małopolski. Pod koniec wojny miasto liczyło 13 000 mieszkańców, z czego 8000 stanowili Polacy, a 5000 Niemcy. W nocy z 19 na 20 stycznia 1945 r. miały miejsce zbrojne walki między Armią Czerwoną a niemieckim Wehrmachtem o Koło. Miasta nie udało się zdobyć z marszu. Najcięższe boje stoczyli żołnierze ppłk. Tieretchina w rejonie cegielni.

Rysunek 14. Koło w 1939 r.

źródło: mapa WIG w skali 1:25000

24 stycznia 1945 r. decyzją wojennego komendanta powiatu kolskiego pierwszym powojennym starostą został Jan Oliskiewicz. Koło pozostało w województwie poznańskim. Podczas działań wojennych wojska hitlerowskie doszczętnie ograbiły wnętrza kolskich kościołów, a następnie podczas ucieczki podpaliły je. Na szczęście z pomocą mieszkańców obie świątynie uratowano.

W 1953 r. odbyły się pierwsze powszechne wybory do Miejskiej Rady Narodowej, w której w znacznej większości zasiedli członkowie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Na początku 1962 r. swoją działalność rozpoczęła Fabryka Materiałów i Wyrobów Ściernych „Korund” (wytwarzająca proszek ścierny elektrokorund), która w latach swojej świetności zatrudniała 3000 pracowników.

Rok 1990 przyniósł pierwsze wybory powszechne do rady miejskiej. 20 maja wybrano 28 nowych radnych. Na pierwszej sesji wybrano burmistrza, którym została Czesława Gutkowska. Ten rok był rekordowym pod względem powstających nowych zakładów pracy, założono wówczas Zakład Wyrobów Sanitarnych „Andre Abrasive Articles”, Wood–Mizer oraz fabrykę fajansu Janpol. Po 1990 r. rozpoczęła się transformacja ustrojowa w Polsce, co spowodowało znaczne przemiany na kolskim rynku pracy. Zbankrutowany nieefektywny system PRL oparty na tzw. planowej gospodarce socjalistycznej, powoli zaczęła zastępować gospodarka rynkowa. Większe firmy założone w latach 60. i 70. stanęły na skraju bankructwa i rozpoczęły zwalnianie swoich pracowników. Bezrobocie wówczas wynosiło 17%. W styczniu 1993 r. fińska firma Sanitec zakupiła 80% udziałów zakładu kolskiej ceramiki sanitarnej. Już wówczas ogólna produkcja zakładu wynosiła 320 000 sztuk, plasując zakład na drugim miejscu w kraju pod względem produkcji wyrobów ceramiki sanitarnej. Na początku roku 1994 po całkowitej likwidacji Zrembu i wchłonięciu kolskich zakładów mięsnych w skład grupy Sokółów, bezrobocie w mieście osiągnęło najwyższy w historii poziom – 26,5.

W 1999 r. weszła w życie ustawa o nowym podziale administracyjnym kraju. Koło zostało włączone w skład nowego powiatu kolskiego, wchodzącego w skład województwa wielkopolskiego. 16 czerwca rada miejska wraz z władzami kościelnymi oficjalnie ogłosili błogosławionego Bogumiła patronem miasta i Ziemi Kolskiej.

Zabytki:

Przeszłość historyczną opisywanych terenów dokumentują stanowiska archeologiczne oraz obiekty zabytkowe. W obrębie miasta znajduje się szereg obiektów i terenów wpisanych do rejestru zabytków. Zostały one przedstawione w Tabeli 6.

Tabela 6. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków Wojewody Wielkopolskiego

obiekt/obszar	nr rejestru zabytków	zdjęcie
<p>HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY MIASTA KOŁA</p> <p>Historyczny układ urbanistyczny miasta Koła obejmuje teren ukształtowany w XIV w. z elementami rozwiniętymi w XVIII wieku oraz w wieku XIX – obszar pomiędzy widłami Warty, zamknięty wewnątrz wałów przeciwpowodziowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nawarstwienia kulturowo – osadnicze od czasów pradziejowych po okres nowożytny, – znajdujący się w centrum Stary Rynek, – układ ulic w centrum miasta, stanowiący granice średniowiecznej lokacji: Starowarszawska, Grodzka, Joselewicza, Mickiewicza, Wyszyńskiego, – ulice odchodzące od centrum: Pułaskiego, Kajki, Sejmikowa, Rzeźnicza, Wschodnia, Krzywa, Długosza , Krótka, Orzeszkowej, Fornalskiej, Nowy Rynek, – ulice skrajne okalające zespół: Żelazna, Ogrodowa, Asnyka, Zawiszy Czarnego, Kilińskiego, Klasztorna, – kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, zespół klasztorny OO Bernardynów, – zabudowę mieszkalną przy w/w ulicach, o przeważającym typie domów parterowych i jednopiętrowych z dachami dwuspadowymi. 	<p>31/384 z dn. 26 lipca 1951 r.</p>	

<p>KOŚCIÓŁ KLASZTORNY OO. BERNARDYNÓW</p> <p>Budowę pierwotnego kościoła klasztornego rozpoczęto w 1456(66) r., a ukończono ok. 1482 r. Niszczony wylewami Warty budynek został odbudowany od fundamentów w latach 1773–82.</p> <p>Budynek murowany, z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, otynkowany. Rzut na planie prostokąta, z dwiema kwadratowymi wieżami wysuniętymi częściowo przed lico fasady. Nawa trzyprzęsłowa, prezbiterium prostokątne, jednoprzęsłowe, przy nim w przedłużeniu naw bocznych od wschodu kaplica, od zachodu przejście do klasztoru, za ołtarzem zakrystia. Bryła zwarta, nakryta dachem dwuspadowym, z dwiema dwukondygnacyjnymi wieżami, nakrytymi hełmami z latarniami. W połowie kalenicy wieżyczka na sygnaturkę.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>11/263 z dn. 17.01.1953 r.</p>	
<p>KOŚCIÓŁ PARAFII PW. ŚW. KRZYŻA</p> <p>Kościół wybudowany przed rokiem 1409, erygowany w 1471 r. W 1522 r. konsekrowana kaplica NMP, w której krypcie znajdowały się groby Pomianów Sokołowskich. Kościół częściowo zniszczony w czasie pożaru miasta w 1775 r.</p> <p>W 1846 r. do fary przeniesiono część wyposażenia z rozebranego drewnianego kościoła p.w. św. Ducha. W latach 1863–1895 założono sklepienia w części nawowej, dobudowano kruchtę od zach. i kaplicę od półn., do której przeniesiono ołtarze z nawy głównej ŚŚ. Kryspina i Kryspiana.</p> <p>Kościół gotycki, murowany z cegły, nietynkowany. Bryła bezwieżowa, z nieco niższym, prosto zamkniętym prezbiterium i niższymi przybudówkami – kaplicą, kruchtą itp. Szczyty schodkowe, ze sterczynami i wysokimi, wąskimi blendami nad prezbiterium i nawą, w szczytach przybudówek blendy niższe i szersze. Elewacje oszkarpowane, prezbiterium dwuosiove, otwory okienne i drzwiowe ostrołuków. W prezbiterium sklepienie gwiaździste.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>2/232 z dn. 17.01.1953 r.</p>	
<p>BUDYNEK URZĘDU POWIATOWEGO, OB. URZĄD MIEJSKI</p> <p>Budynek zbudowany w 1883 r. Początkowo siedziba państwowych urzędów i żandarmerii, od 2001 r. siedziba Urzędu Miejskiego.</p> <p>Ściany murowane z cegły, dach dwuspadowy. Budynek na rzucie prostokąta, z ryzalitami pośrodku dłuższych elewacji – nad frontowym szczyt schodkowy. Dwupiętrowy, na wysokich piwnicach. Elewacja frontowa i tylna trzynastoosiowa, boczne – trzyosiowe. Otwory okienne prostokątne, na pierwszym piętrze z naczółkiem prostym, wyżej – z wygiętym w łuk. Elewacje dzielone ceglany fryzami, pod okapem fryz arkadkowy.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>458/199 z dn. 7.05.1991r.</p>	

<p>ZESPÓŁ WILLI „SEJMIK” – wraz z ogrodzeniem z bramą z XIX w.</p> <p>Zbudowana w latach 1880–1890, do lat dwudziestych XX w. była własnością H. Krauza, w latach 1921 – 29 dr med. Henryka Fiałkowskiego, później willa należała do powiatu kolskiego i użytkowana była jako siedziba sejmiku. Po wojnie mieściła się tam Szkoła Podstawowa, Wydział Oświaty oraz Biblioteka Publiczna, zaś od 1980 r. internat Specjalnego Ośrodka Szkolno–Wychowawczego.</p> <p>Budynek murowany z cegły, tynkowany. Założony na rzucie prostokąta, z trójosiowymi ryzalitami pośrodku dłuższych elewacji. Willa dwupiętrowa, na wysokich piwnicach, przykryta dachem dwuspadowym, daszki nad ryzalitami dwuspadowe, o kalenicy prostopadłej do głównej. Od strony południowej przylega parterowa przybudówka ze schodami, przed frontowym ryzalitem znajduje się taras. Elewacje o boniowanych narożach, okna prostokątne, w stiukowych opaskach, górne zwieńczone trójkątnymi naczółkami. Willa utrzymana w stylu neoklasycystycznym. Budynek otoczony murowanym ogrodzeniem z żelazną kratą. W l. 1975–80 wykonano remont kapitalny oraz odnowiono konstrukcję dachową.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dostateczny (odnowienia wymaga elewacja i drewniana stolarka okienna).</p>	<p>459/200 z d. 7.05.1991 r.</p>	
<p>CMENTARZ EWANGELICKO–AUGSBURSKI</p> <p>Założony w I poł XIX w. Ogrodzony murem z cegieł, z neogotycką bramą z ostrołukowym przejazdem i dwoma furtami po bokach. W bramie kute, żelazne kraty.</p> <p>Najstarszy istniejący nagrobek pochodzi z 1881 r. i należy do Emanuela Gottfrida Hoffmana. Układ cmentarza w całości dobry, kwater nieregularny. Istniejący starodrzew zdrowy, wymaga okresowych prac pielęgnacyjnych.</p> <p>Stan zachowania obszaru – dobry (remontu wymagają poszczególne nagrobki oraz fragmenty ogrodzenia, skazane jest wykonanie inwentaryzacji nagrobków).</p>	<p>536/277 z dn. 23.11.1998 r.</p>	
<p>KAPLICA CMENTARNA PW. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO</p> <p>Wybudowana w 1905, neogotycka, jako kościół p.w. Przemienienia Pańskiego.</p> <p>Budynek murowany z cegły, nietynkowany. Dach dwuspadowy, pokryty dachówką karpiówką, zaś blachą na sygnaturce. Kaplica na rzucie prostokąta z dobudowaną od północy wieloboczną apsydą o bryle jednokondygnacyjnej. W bocznych elewacjach ostrołukowe biforium, okna prezbiterium wysokie i wąskie, oddzielone szkarpami. Przy elewacji szczytowej i przy prezbiterium – neogotyckie portale wejściowe.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>460/201 z dn. 7.05.1991 r.</p>	

<p>ZESPÓŁ KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSURSKIEGO</p> <p>Kościół wybudowany w 1883 r., neogotycki. Ściany murowane, z cegły, nietynkowane. Kościół jednonawowy, na planie wydłużonego prostokąta, z wieżą na rzucie kwadratu od strony południowej i niewielką zakrystią od strony północnej. Dachy dwuspadowe, nad wieżą dach łamany, z wieloboczną iglicą. Elewacje boczne nawy pięćosiowe, z wysokimi ostrołucznymi oknami oddzielonymi ceglanyimi pilastrami, zwieńczonymi fryzem arkadkowym. W narożach nawy sterczyzny.</p> <p>Budynek zniszczony podczas II wojny światowej, remontowany w latach 1946, 1954, 1984, gruntowny remont – w 1998 r.</p> <p>Pastorówka została wybudowana w latach 1902–1903, w kształcie nawiązującym do klasycyzmu. W l. 1918–1922 mieścił się w niej polski urząd pocztowy, od 1923 r. do 1945 r.– ponownie pastorówka. Po 1945 r. użytkowana przez organizacje społeczne, od 1956 przez Powiatową, a później Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Kole. Od 1976 r. ponownie stanowi własność parafii ewangelicko–augsburskiej w Koninie, która użytkuje pojedyncze pomieszczenia.</p> <p>Budynek murowany, tynkowany, dach dwuspadowy, kryty blachą. Budynek na rzucie prostokąta, z wspartym na czterech filarach portykiem pośrodku przedniej i niewielkim ryzalitem mieszczącym klatkę schodową pośrodku tylnej elewacji. Dłuższe elewacje siedmioosiowe, o boniowanych narożach. Boczne – zachodnia trzyosiowa, wschodnia przesłonięta przybudówką. Okna zamknięte łukiem płaskim, w stiukowych profilowanych opaskach z kluczem. Częściowo zachowana drewniana stolarka okienna.</p> <p>Stan zachowania obiektów – dobry.</p>	<p>450/191 z dn. 17.10.1990 r.</p>	
<p>WILLA WŁAŚCICIELA</p> <p>Zbudowana w roku 1912 przez ówczesnego właściciela Fabryki Fajansu i Porcelany Czesława Freudenreicha. Projektantem willi był inżynier architekt Zygmunt Lindner. Podczas wojny fabryka znajdowała się pod zarządem niemieckim. Po wojnie willę upaństwowiono, mieścił się w niej internat Technikum Ekonomicznego. Od 1997 r. stanowi własność prywatną.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>A–536/277 z dn. 21.12.1998 r.</p>	
<p>FABRYKA – PIECOWNIA, OB. SKLEP</p> <p>Budynek powstał w trzeciej ćw. XIX w. Rozbudowany przed 1887 r. wzdłuż ul. Sienkiewicza do wymiarów obecnych. Ujednolicenie bryły nastąpiło w latach 50. XX w.</p> <p>Budynek posadowiony na planie prostokąta, ze ściętym narożnikiem płn. i ryzalitem w elewacji pld.–zach. przy narożniku południowym. Bryła zwarta, dwukondygnacyjowa, dach dwuspadowy kryty papą. Obecnie jest to obiekt handlowy.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>484/225 z dn. 15.03.1993 r.</p>	

<p>PRZEROBOWNIA MAS I ODLEWANIA WYROBÓW</p> <p>Obiekt wybudowany przed 1887 rokiem. Pierwotnie parterowy. Nadbudowany i rozbudowany w pierwszej połowie XX w. Ściany z cegły pełnej tynkowane. Dach dwuspadowy i łamany. Bryła zwarta, dwuczłonowa, dwu- i trzykondygnacyjna. Obecnie jest to obiekt handlowy.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>484/225 z dn. 15.03.1993 r.</p>	
<p>RATUSZ</p> <p>Zbudowany ok. 1390 r., restaurowany w 1782 r., gruntownie przebudowany ok. 1815 r. w wyniku czego obiekt uzyskał wystrój klasycystyczny. Nienaruszona pozostała gotycka wieża.</p> <p>Budynek na planie zbliżonym do kwadratu, z dziedzińcem zamkniętym ścianą kurtynową po stronie zachodniej. Bryła zwarta, dwukondygnacyjna, nakryta dachami kilkupłociowymi. Budynek w części podpiwniczony, z wieżą po stronie północnej, przechodzącą w górnych kondygnacjach w ośmiobok.</p> <p>W roku 1989 rozpoczęto odbudowę ratusza. W roku 2000 zakończono odbudowę wieży. W roku 2003 podjęto decyzję o odbudowie skrzydeł ratusza, które z kolei rozbudowano w 2008 r.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>27/376 z dn. 17.01.1953 r.</p>	
<p>DOM PRZY UL. STARY RYNEK 10</p> <p>Zbudowany w 2 poł. XIX w., murowany; położony w południowo-zachodnim narożniku rynku, usytuowany do niego kalenicowo.</p> <p>Budynek dwukondygnacyjny, kryty dachem naczółkowym. Elewacja od strony rynku cztero-, od strony ul. Grodzkiej pięcioosiowa. Otwory okienne prostokątne, w stiukowych opaskach. Elewacje gładkie, tynkowane. Wejście od strony rynku poprzedzone schodkami. Zmodernizowany parter pełni ob. funkcje usługowe.</p> <p>Stan zachowania obiektu – zły (zwłaszcza elewacje zewnętrzne).</p>	<p>533/274 z dn. 14.10.1998 r.</p>	
<p>DOM PRZY UL. STARY RYNEK 26</p> <p>Zbudowana w poł. XIX w., do II wojny światowej stanowiła własność rodziny Marii Jaźwińskiej. Na parterze znajdowała się wówczas restauracja, II piętro zajmował hotel. Po 1945 roku w kamienicy mieściły się Średnia Szkoła Sztuk Plastycznych, potem hotel WPGT „Kontur” w Koninie.</p> <p>Budynek na planie litery L, ze ściętym narożnikiem, usytuowany w północnej części wschodniej pierzei rynkowej, przynależne oficyny sięgają ul. Kajki. Ściany murowane z cegły ceramicznej, otynkowane. Budynek trójkondygnacyjny, z elewacjami o klasycyzującym wystroju. Otwory okienne prostokątne, w profilowanych opaskach, zwieńczone prostymi (elewacja północna) lub giętymi naczółkami (elewacja zachodnia).</p> <p>Stan zachowania budynku – zły (po pożarze w 2012 r.).</p>	<p>470/211 z dn. 17.02.1992 r.</p>	

<p>MALARNIA, OB. MAGAZYN</p> <p>Wybudowana przed 1887 r., pierwotnie dwupiętrowa. W okresie dwudziestolecia międzywojennego wyłączona z produkcji i przekazana do dyspozycji szkolnictwa. Po wojnie obniżona o jedną kondygnację w 1959 r. Ściany z cegły pełnej na wążku krzyżowym. Budynek na planie wydłużonego prostokąta, kryty dachem dwuspadowym. Obecnie obiekt handlowy stanowiący własność prywatną.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>484/225 z dn. 15.03.1993 r.</p>	
<p>SPICHLERZ DREWNIANY</p> <p>Zbudowany na pocz. XIX w., jako element zespołu składającego się z ponad dwudziestu spichlerzy rozmieszczonych na lewym brzegu wschodniej odnogi rzeki Warty – obecnie jedyny jego zachowany element. Do II wojny światowej własność prywatna, po 1945 r. państwowa, obecnie ponownie prywatna. Ściany zbudowane z belek drewnianych na tzw. sumik i łątkę.</p> <p>Budynek posadowiony na planie wydłużonego prostokąta, dwukondygnacyjny, przykryty dachem polskim łamanym. Poszczególne elementy konstrukcji wymieniane podczas kolejnych remontów. W latach 2002–2003 przeprowadzono remont kapitalny obiektu.</p> <p>Stan zachowania obiektu – dobry.</p>	<p>24/342 z dn. 22.09.1950 r.</p>	

Obiekty wpisane do rejestru zabytków są jednocześnie obiektami będącymi w gminnej ewidencji zabytków. Została ona zaktualizowana w 2013 r. i liczy 213 obiektów. Poniżej przedstawiono pozostałe obiekty włączone do gminnej ewidencji zabytków.

Tabela 7. Obiekty znajdujące się w Gminnej Ewidencji Zabytków, nie będące w rejestrze zabytków Wojewody Wielkopolskiego

lp.	obiekt, okres powstania	adres
1	Dom, ok. 1920	ul. Asnyka 2 (d. 4)
2	Dom, ok. 1920	ul. Asnyka 12
3	Dom, pocz. XX	ul. Asnyka 19
4	Dom, ok. 1910	ul. Asnyka 23
5	Dom, 1910	ul. Asnyka 24
6	Dwór, drewniany, ok. poł. XIX w.	ul. Asnyka 37
7	Magazyn zbożowy, ob. dom, 1910, 1931–1932	ul. Asnyka 30
8	Dom, 1927	ul. Blizna 41
9	Kapliczka, pocz. XX	ul. Blizna 85
10	Dom, ok. 1930	ul. Bogumiła 15
11	Dom, ok. 1930 (w zespole domu Bogumiła 19)	ul. Bogumiła 19
12	Oficyna, ob. dom, ok. 1930 (w zespole domu Bogumiła 19)	ul. Bogumiła 21
13	Dom, ok. 1930	ul. Bogumiła 30
14	Dom, ok. 1930	ul. Bogumiła 32
15	Kapliczka, ok. 1930	ul. Bogumiła 33
16	Dom, drewniany, ok. 1930	ul. Dąbska 9
17	Dom, ok. 1930	ul. Dąbska 21
18	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 2/4
19	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 3

20	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 5
21	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 6
22	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 7
23	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 8
24	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 9
25	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 10
26	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 11
27	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 12/14
28	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 13
29	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 15/17
30	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 16/18
31	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 19/21
32	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 20/22
33	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 23/25
34	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 24
35	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 26
36	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 27/29
37	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 28
38	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 30
39	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 31
40	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 32–34
41	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 33
42	Dom, 1941 – 1942	ul. Garncarska 35/37
43	Jatki miejskie (ob. sklep), ok. poł. XIX w., przebud. ok. 1950 (w zespole jatek miejskich)	ul. Grodzka 1
44	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Grodzka 3
45	Dom, k. XIX w.	ul. Grodzka 5
46	Dom, ok. 1920, przebud. 1950	ul. Grodzka 9
47	Dom, ok. 1910	ul. Grodzka 11
48	Dom, ok. 1900	ul. Grodzka 16
49	Dom, ok. 1920	ul. Grodzka 17
50	Dom, pocz. XX w. (w zespole domu Grodzka 21)	ul. Grodzka 21
51	Dom, pocz. XX w., przebud. ok. 1940	ul. Grodzka 25
52	Oficyna, pocz. XX w. (w zespole domu Kajki 36)	ul. Jasna 4
53	Oficyna, pocz. XX. (w zespole domu Kajki 36)	ul. Jasna 6
54	Oficyna, 1 ćw. XX w. (w zespole domu Mickiewicza 19)	ul. Kajki 7
55	Oficyna, ob. dom, XIX/XX w.	ul. Kajki 12
56	Oficyna, 2 poł. XIX w. (w zespole domu Mickiewicza 13)	ul. Kajki 13 (d. 15)
57	Oficyna, ob. dom, XIX/XX w.	ul. Kajki 14
58	Dom, XIX/XX w.	ul. Kajki 16
59	Dom, 1905	ul. Kajki 30
60	Dom, pocz. XX w. (w zespole domu Kajki 36)	ul. Kajki 36 (d. 42)
61	Dom, k. XIX w.	ul. Kajki 39
62	Dom, ob. Muzeum Technik Ceramicznych, 1 ćw. XX w.	ul. Kajki 50
63	Oficyna, 1 ćw. XX w. (w zespole domu Stary Rynek 27)	Ul. Kajki
64	Dom, ok. 1910	ul. Kajki 48
65	Dom, pocz. XX w.	ul. Kilińskiego 5
66	Dom, pocz. XX w.	ul. Kilińskiego 9

67	Dom, ok. poł. XIX w. (w zespole jatek miejskich – Grodzka 1)	ul. Kilińskiego 12
68	Dom, k. XIX w.	ul. Kilińskiego 13
69	Dom, pocz. XX w.	ul. Kilińskiego 15
70	Ogrodzenie, 2 poł. XIX w. i pocz. XX w. (w zespole Klasztornym OO. Bernardynów)	ul. Klasztorna 1
71	Wieża ciśnień, ok. 1924 (w zespole dworca kolejowego)	ul. Kolejowa
72	Dworzec kolejowy, 1919 – 1922 ? (w zespole dworca kolejowego)	ul. Kolejowa 19
73	Dom Parafialny, 1932 (w zespole kościoła par. pw. Św. Krzyża)	ul. Kościelna 8
74	Ogrodzenie, 1861 (w zespole kościoła par. pw. Św. Krzyża)	ul. Kościelna 10
75	Plebania, XIX/XX w. (w zespole kościoła par. pw. Św. Krzyża)	ul. Kościelna 10
76	Dom, ok. 1920	ul. Krótka 1
77	Dom, pocz. XX w.	ul. Krótka 2
78	Dom, ok. 1920 ul.	Krzywa 4
79	Dom, ok. 1920	ul. Krzywa 8
80	Dom, k. XIX w. (w zespole domu Mickiewicza 1)	ul. Mickiewicza 1
81	Dom, ok. 1920	ul. Mickiewicza 4
82	Dom, k. XIX w.	ul. Mickiewicza 5
83	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Mickiewicza 6
84	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Mickiewicza 7
85	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Mickiewicza 8
86	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Mickiewicza 9
87	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Mickiewicza 11
88	Dom, 2 poł. XIX w. (w zespole domu Mickiewicza 13)	ul. Mickiewicza 13
89	Szkoła Realna, późn. Gimnazjum, ob. Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy, 1884, rozbud. 1938	ul. Mickiewicza 14
90	Dom, ob. poczta, biblioteka i mieszkania, 2 poł. XIX w.	ul. Mickiewicza 15
91	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Mickiewicza 17
92	Dom, 2 poł. XIX w. (w zespole domu Mickiewicza 19)	ul. Mickiewicza 19
93	Dom, 1930	ul. Nagórna 1
94	Dom, XIX/XX w.	ul. Nowy Rynek 3
95	Dom, 1 poł. XIX w.	ul. Nowy Rynek 4
96	Dom, k. XIX w., przebud.	ul. Nowy Rynek 10
97	Dom, XIX/XX w.	ul. Nowy Rynek 11
98	Dom, pocz. XX w.	ul. Nowy Rynek 13
99	Dom, XIX/XX w.	ul. Nowy Rynek 14
100	Dom, XIX/XX w.	ul. Nowy Rynek 15
101	Willa, ok. 1920	ul. Ogrodowa 10
102	Dom, ok. 1920	ul. Orzeszkowej 1
103	Karczma z zajazdem, ob. sklep i mieszkania, k. XIX w.	ul. Poniatowskiego 3
104	Dom, pocz. XX w.	ul. Poniatowskiego 6
105	Dom, ok. 1920, remont.	ul. Poniatowskiego 7
106	Dom, 1913.	ul. Poniatowskiego 13
107	Dom, 1880, przebud., pocz. XX w.	ul. Poniatowskiego 14
108	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Poniatowskiego 20
109	Dom Grabarza, 2 poł. XIX w. (w zespole cmentarza Ewangelicko–augsburskiego)	ul. Poniatowskiego
110	Ogrodzenie z bramą 2 poł. XIX (w zespole cmentarza Ewangelicko–augsburskiego)	ul. Poniatowskiego
111	Kapliczka, pocz. XX w.	ul. Poniatowskiego

112	Cmentarz, 2 poł. XIX (w zespole cmentarza rzym.-kat.)	ul. Poniatowskiego 24
113	Ogrodzenie z bramą XIX/XX (w zespole cmentarza rzym.-kat., ul. Poniatowskiego)	ul. Poniatowskiego 24
114	Szpital Powiatowy, ob. Rejonowy, 1915–1917, rozbud. i remont. 1955–1958	ul. Poniatowskiego 25
115	Cmentarz Wojenny, XVIII/XX w. (w zespole cmentarza rzym.-kat., późn. prawosławnego, ob. wojennego)	ul. Poległych
116	Pozostałości ogrodzenia, 2 poł. XIX w., remont. (w zespole cmentarza rzym.-kat., późn. prawosławnego, ob. wojennego)	ul. Poległych
117	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Pułaskiego 1
118	Oficyna, k. XIX w. (w zespole domu Mickiewicza 1)	ul. Pułaskiego 1
119	Elektrownia miejska, ob. siedziba LOK, 1915, przebud. 1927	ul. Pułaskiego 8
120	Dom, k. XIX, przebud. 1989	ul. Rzeźnicza 3
121	Oficyna, pocz. XX w. (w zespole domu Kilińskiego 5)	ul. Rzeźnicza 4
122	Dom, pocz. XX w.	ul. Rzeźnicza 6
123	Dom, k. XIX w.	ul. Rzeźnicza 8
124	Dom, pocz. XX w.	ul. Rzeźnicza 9
125	Szkoła, pocz. XX w., rozbud. 1991–1992 (w zespole Szkoły Powszechnej, ob. Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych)	ul. Sienkiewicza 1
126	Dom Nauczycieli, ob. dom, pocz. XX w. (w zespole Szkoły Powszechnej, ob. Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych)	ul. Sienkiewicza 1
127	Dom, pocz. XIX w., przebud. 1884	ul. Sienkiewicza 6
128	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Sienkiewicza 8
129	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Sienkiewicza 10
130	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Sienkiewicza 12
131	Dom, pocz. XX w.	ul. Sienkiewicza 13
132	Budynek biurowy, l. 30. XX w.	ul. Sienkiewicza 14
133	Dom, ok. 1880, arch. Trojanowski	ul. Sienkiewicza 16
134	Dom, ok. 1910	ul. Sienkiewicza 28
135	Budynek Starostwa Powiatowego, pocz. XX w.	ul. Sienkiewicza 25/27
136	Park, 1870 (w zespole parku miejskiego im. S. Moniuszki)	ul. Sienkiewicza
137	Altana, drewniana, ok. 1930 (w zespole parku miejskiego im. S. Moniuszki)	ul. Sienkiewicza
138	Cmentarz Żydowski, XVI w., zniszczony w l. 70. XX w.	ul. Słowackiego
139	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Stary Rynek 4
140	Dom, k. XIX w.	ul. Stary Rynek 6
141	Dom, pocz. XX w.	ul. Stary Rynek 7
142	Dom, pocz. XX w.	ul. Stary Rynek 8
143	Dom, pocz. XX w.	ul. Stary Rynek 9
144	Dom, 1 poł. XIX w.	ul. Stary Rynek 11
145	Dom, pocz. XX w.	ul. Stary Rynek 14
146	Dom, k. XIX w.	ul. Stary Rynek 15
147	Dom, ok. poł. XIX w.	ul. Stary Rynek 17
148	Dom, ok. poł. XIX w., odbud. 1994	ul. Stary Rynek 20
149	Dom, ok. poł. XIX w., odbud. 1994	ul. Stary Rynek 21
150	Dom, k. XIX w.	ul. Stary Rynek 22
151	Dom, ok. poł. XIX w.	ul. Stary Rynek 23
152	Dom, ok. poł. XIX w.	ul. Stary Rynek 24
153	Dom, 2 poł. XIX w. (w zespole domu Stary Rynek 27)	ul. Stary Rynek 27

154	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Stary Rynek 28
155	Dom, XIX/XX w.	ul. Stary Rynek 29
156	Dom, ok. 1910 ul.	20 Stycznia 12
157	Dom, 1 ćw. XX w.	ul. 20 Stycznia 16
158	Dom, ok. 1930	ul. 20 Stycznia 18
159	Gimnazjum Koedukacyjne, ob. Szkoła Podstawowa Nr 1 i Gimnazjum Nr 1, ok. 1926, rozbud. 1938 i 1996	ul. Szkolna 2 i 2a
160	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Toruńska 4
161	Dom, ok. 1920	ul. Toruńska 9
162	Dom, pocz. XX w.	ul. Toruńska 13
163	Dom, ok. 1910	ul. Toruńska 21
164	Dom, pocz. XX w.	ul. Toruńska 22
165	Dom, pocz. XX w.	ul. Toruńska 35
166	Dom, 1 ćw. XX w.	ul. Toruńska 37
167	Dom, pocz. XX w.	ul. Toruńska 38
168	Dom, 1 ćw. XX w.	ul. Toruńska 40
169	Dom, 1 ćw. XX w.	ul. Toruńska 46
170	Dom, ok. 1920	ul. Toruńska 47
171	Dom, 1 ćw. XX w.	ul. Toruńska 48/50
172	Dom, pocz. XX w.	ul. Toruńska 52 (1)
173	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Toruńska 52 (2)
174	Dom, k. XIX w.	ul. Toruńska 60
175	Dom, 1 ćw. XX w.	ul. Toruńska 61
176	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Toruńska 62
177	Dom, pocz. XX w.	ul. Toruńska 65
178	Szkoła Powszechna, ob. Szkoła Podstawowa Nr 3, 1922–1924, remont.	ul. Toruńska 68
179	Dom, ok. 1920	ul. Toruńska 69
180	Dom, ok. 1920	ul. Toruńska 75
181	Dom, ok. 1920	ul. Toruńska 85
182	Dom, ok. 1920	ul. Toruńska 103
183	Dom, 1900	ul. Wodna 4
184	Dom, 1 ćw. XX w.	ul. Wojciechowskiego 6
185	Ochronka, ob. Przedszkole Nr 3, 1 ćw. XX w.	ul. Wojciechowskiego 9
186	Dom, 1 ćw. XX w.	ul. Wojciechowskiego 21
187	Dom, ok. 1910	ul. Wschodnia 3
188	Dom, 1928	ul. Wschodnia 4
189	Dom, 2 poł. XIX w.	ul. Zawiszy 4
190	Dom, ok. 1920	ul. Zawiszy 6
191	Wozownia, ob. restauracja, 3 ćw. XIX w. (w zespole Fabryki Fajansu i Porcelany Freudenreichów)	ul. Zielona 5
192	Dom, ok. 1900	ul. Żelazna 5
193	Dom, ok. 1920	ul. Żelazna 13
194	Pomnik Powstańców, 1863, odnow. 1992 Północny brzeg Warty,	na wschód od Mostu Kaliskiego

Fot. 17. Dom mieszkalny przy ul. 20 Stycznia 12

Fot. 18. Zespół Szkół przy ul. Szkolnej 2

Fot. 19. Kapliczka przy ul. Bogumiła 33

Fot. 20. Cmentarz Wojenny przy ul. Poległych

Oprócz wyżej wymienionych obiektów w gminnej ewidencji zabytków, na terenie miasta występują stanowiska archeologiczne. Obszar miasta Koła został rozpoznany archeologicznie w ramach AZP – Archeologicznego Zdjęcia Polski w latach 1983–1986. Na terenie miasta zewidencjonowano 17 stanowisk archeologicznych, na które składają się 28 fakty osadnicze (aktualny stan na 2013 r.). Na terenie Koła brak jest natomiast stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

Wszystkie wymienione poniżej stanowiska archeologiczne znajdują się w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

Tabela 8. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie miasta Koła

nr obszaru AZP	nr stan. na obszarze	funkcja	kultura	zagrożenie
57-44	45	nieokreślona	przedłużycka	brak lokalizacji
57-44	46	nieokreślona	przeworska	zabudowane
57-44	42	osada przyklasztorna	staropolska	brak
57-44	51	śląd osadniczy	staropolska	brak
57-44	39	osada	przeworska	stanowisko zabudowane
		osada	staropolska	
57-44	34	osada	przeworska	stanowisko zabudowane
		śląd osadniczy	staropolska	
		osada	staropolska	
57-44	33	śląd osadniczy	nieokreślona	brak
		śląd osadniczy	staropolska	
57-44	32	śląd osadniczy	pucharów lejkwatych	brak
		śląd osadniczy	nieokreślona	
		śląd osadniczy	łużycka	
		śląd osadniczy	prapolska	
58-44	84	śląd osadniczy	nieokreślona	brak
		osada	łużycka	
57-44	12	osada	staropolska	brak
58-44	1	osada	łużycka	brak
		osada	staropolska	
57-43	39	śląd osadniczy	łużycka	brak
		osada	staropolska	
57-43	40	osada	staropolska	brak
		śląd osadniczy	przeworska	
57-43	45	śląd osadniczy	przeworska	brak
		osada	staropolska	
57-44	48	cmentarzysko	łużycka	Stanowisko częściowo zabudowane
57-44	49	nieokreślona	nieokreślona	brak lokalizacji
57-44	50	MIASTO	staropolska	zabudowa
57-43	34	śląd osadniczy	nieokreślona	Stanowisko częściowo zabudowane
		osada	pucharów lejkwatych	
		śląd osadniczy	łużycka	
		osada	przeworska	
		śląd osadniczy	staropolska	

Dobra kultury współczesnej:

Ustawa z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym definiuje dobra kultury współczesnej jako *niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznany dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna*. Na terenie miasta wytypowano 6 takich obiektów:

- Koło posiada wielowiekową tradycję związaną z garncarstwem oraz produkcją porcelany. W oparciu o zgromadzony przez Czesława Freudenreicha, trzeciego dziedzica fabryki, bogaty zbiór wyrobów z porcelany, półporcelany, fajansu oraz majoliki zorganizowano w Kole Muzeum Technik Ceramicznych. Kolskie Muzeum Technik Ceramicznych jest jedynym tego typu w Polsce. Zgromadzono tu unikatową kolekcję ceramiki pochodzącej z fabryki w Kole, jak też z innych wytwórni w całym kraju.

- Nad odnogą Warty, przy moście Kaliskim, znajduje się pomnik bojowników o wolność, usypana przez weteranów powstania styczniowego w 1905r symboliczna mogiła. 26 sierpnia 1924r na kopcu ustawiono obelisk z orłem na szczycie. Po zniszczeniu go w 1940r przez hitlerowców został odbudowany w 1962r w 600 –lecie założenia miasta.
- Dla upamiętnienia istnienia dwóch synagog, które istniały na Nowym Rynku, zamieszkałym przed wojną głównie przez ludność Żydowską, w 1989 r. usytuowano tu pomnik. Przed dworcem kolejowym znajduje się głaz upamiętniający ok. 80 000 Żydów transportowanych tędy z łódzkiego getta do ośrodka zagłady Kulmhof w Chełmie nad Nerem. Na dworcu w Kole odbywała się przesiadka na wagony kolejki wąskotorowej.
- Przed gmachem szkoły przy ulicy Toruńskiej znajduje się pamiątkowa tablica wzniesiona przez społeczeństwo Ziemi kolskiej w hołdzie nauczycielom powiatu kolskiego zamordowanym, poległym i internowanym podczas wojny 1939– 1945.
- Przy narożniku ulic Nagórnej i Jana Pawła II wzniesiono w grudniu 2000 r. popiersie Jana Pawła II na obelisku dedykowane: „Synowi Ziemi Polskiej, Pielgrzymowi Tysiąclecia, Honorowemu Obywatelowi Koła Papieżowi Janowi Pawłowi II za umacnianie ducha wiary, miłości i solidarności. Wierni Rodacy z Koła” 15 maja 2006 r. zasadzono tu dęb z nasion najstarszego dębu w Polsce – Dębu Chrobrego, które zostały poświęcone 28 kwietnia 2004 przez papieża Jan Pawła II.
- Obok licznych zabytkowych kapliczek w mieście wzniesiona jest także nowa kapliczka na placu przy nowych blokach, przy ulicy Konwaliowej.

Na terenie miasta obowiązuje Program Opieki Nad Zabytkami Miasta Koło na lata 2014–2017. Wskazuje on następujące priorytety działań miasta w dziedzinie ochrony zabytków. Należą do nich:

- ochrona i zarządzanie dziedzictwem kulturowym:
 - zahamowanie procesu degradacji lokalnych zabytków,
 - systematyczna poprawa stanu zachowania dziedzictwa kulturowego,
 - podnoszenie rangi obiektów i zespołów zabytkowych,
- kształtowanie krajobrazu kulturowego:
 - ściśle powiązanie ochrony zabytków z planowaniem przestrzennym,
 - ochrona historycznego układu urbanistycznego w połączeniu z ochroną przyrody,
 - stymulowanie rozwoju gospodarki i turystyki z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa kulturowego,
- edukacja historyczna i promocja dziedzictwa kulturowego:
 - podnoszenie poziomu edukacji i wiedzy na temat historii i lokalnego dziedzictwa kulturowego,
 - promocja lokalnych walorów zabytkowych, turystycznych i przyrodniczych,
 - działania zwiększające atrakcyjność zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne i edukacyjne.

Wnioski:

- Do najmocniejszych stron środowiska kulturowego miasta należy zaliczyć: zachowany w znacznym stopniu historyczny układ urbanistyczny, bogatą tradycję produkcji ceramicznej, wysokie walory środowiska przyrodniczego, wyremontowanie znacznej części zabytków oraz dobrze oznakowane atrakcje turystyczne miasta.
- W mieście znajduje się dużo ciekawych obiektów i terenów o wartościach historyczno–krajobrazowych, które powinny być chronione oraz wykorzystane dla kreowania indywidualnego charakteru przestrzeni, czy rozwoju funkcji rekreacyjno–turystycznych,
- Dalszej ochrony wymaga zwłaszcza historyczny układ Starego Miasta, którego głównym problemem jest postępująca degradacja techniczna obiektów zabytkowych.
- Na terenie miasta znajdują się dobra kultury współczesnej, które ze względu na wartość historyczną i artystyczną powinny zostać objęte ochroną.
- Ze względu na intensywną dewastację części obiektów zabytkowych należy rozważyć ich wykreślenie z gminnej ewidencji zabytków.

ROZDZIAŁ 6

REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, został wprowadzony obowiązek sporządzenia przez organy samorządu województwa audytu krajobrazowego. Dokument ten ma być sporządzany dla obszaru całego województwa nie rzadziej niż raz na 20 lat.

Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na obszarze danego województwa, wskazuje lokalizację krajobrazów priorytetowych, granice: parków kulturowych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO. Ponadto audyt krajobrazowy wskazuje zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych i krajobrazów obszarów chronionych oraz rekomendacje i wnioski dotyczące ochrony tych krajobrazów, a także lokalne formy architektoniczne w obrębie krajobrazów priorytetowych.

Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych uwzględnia się, między innymi, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Pierwsze audyty krajobrazowe muszą zostać opracowane w terminie 3 lat od wejścia w życie ustawy, czyli do 11 września 2018 roku.

W związku z nałożonym na niego nowym obowiązkiem, Zarząd Województwa Wielkopolskiego w dniu 4 lutego 2016 roku Uchwałą Nr 1575/2016 przystąpił do wykonania audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego. Na etapie sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Koła, prace nad audytem krajobrazowym są we wstępnej fazie, w związku z czym rekomendacje i wnioski nie są jeszcze znane.

ROZDZIAŁ 7
DEMOGRAFIA

Koło liczy 22 903 mieszkańców (stan na 31.12.2015 r.). Według danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu liczba ludności na terenie miasta systematycznie rosła do 2000 roku, osiągając wówczas najwyższy notowany jak dotąd stan – 24 518. Od tego czasu wartość ta systematycznie spada. W 2015 r. po raz pierwszy w XXI w. Koło liczyło poniżej 23 000 mieszkańców.

Tabela 9. Zmiany liczby ludności w Kole

rok	liczba ludności
1549	750
1616	1800
1817	2166
1865	3175
1909	9397
1921	11450
1938	13000
1945	7085
1947	11261
1980	19900
1990	22500
2000	24518
2005	23251
2010	23426
2015	22903

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2005–2014 przyrost naturalny w gminie miejskiej Koło utrzymywał się najczęściej na dodatnim poziomie. W 2014 r. wyniósł on +4. Dla porównania w całym powiecie kolskim wskaźnik ten był ujemny (–105).

Tabela 10. Przyrost naturalny w Kole w latach 2005–2014

rok	przyrost naturalny
2005	12
2006	33
2007	32
2008	14
2009	36
2010	92
2011	–27
2012	47
2013	–6
2014	4

źródło: BDL GUS

W ostatnich latach saldo migracji utrzymywało się stale na ujemnym poziomie. Najniższy wskaźnik odnotowano w 2013 r. (-29). Sytuacja ta ma również odzwierciedlenie w liczbie zameldowań i wymeldowań na terenie miasta w ostatnich latach. Jest to jedna z przyczyn zmniejszania się liczby mieszkańców miasta.

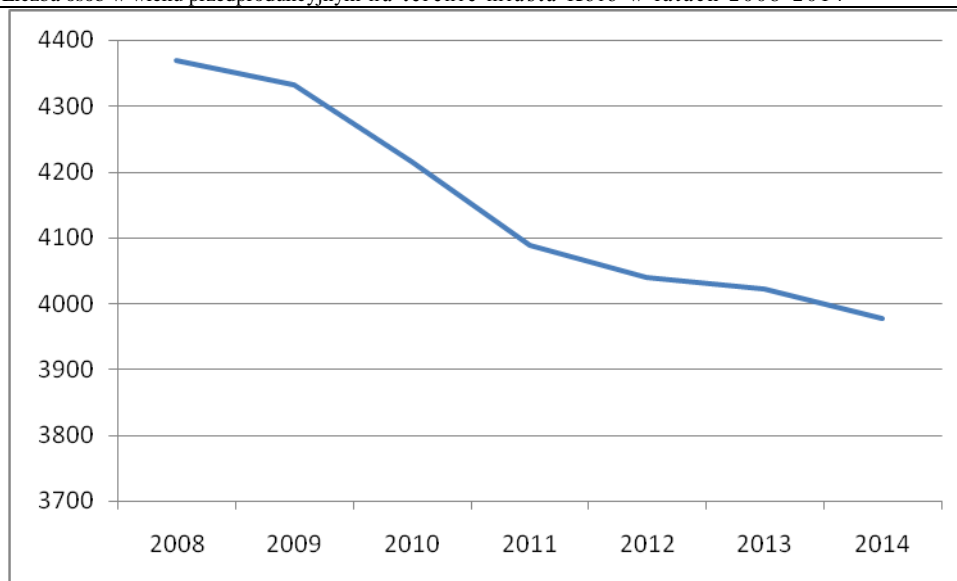
Tabela 11. Zameldowania i wymeldowania w Kole w latach 2010–2014

rok	zameldowania (ogółem)	wymeldowania (ogółem)	różnica między liczbą zameldowań i wymeldowań
2010	184	380	-196
2011	202	377	-175
2012	185	379	-194
2013	202	320	-118
2014	153	317	-164

źródło: BDL GUS

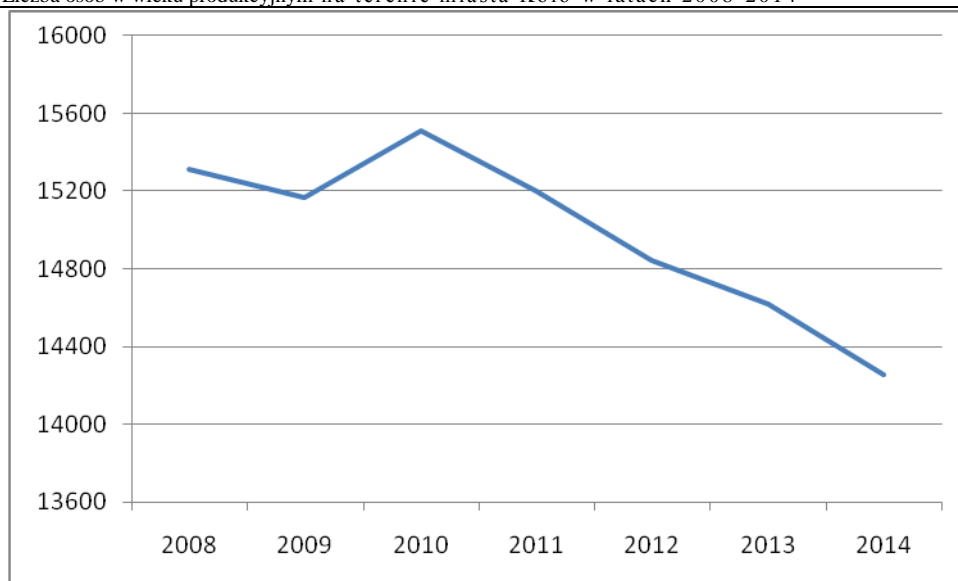
W ostatnich dziesięciu latach liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym nieprzerwanie maleje. Z kolei liczba ludności w wieku poprodukcyjnym systematycznie rośnie. Te dane oraz fakt, że w przyszłości grupa osób w wieku poprodukcyjnym będzie silnie zasilana przez grono osób znajdujących się obecnie w wieku produkcyjnym, świadczą o tym, że prognozy demograficzne dla miasta nie są korzystne.

Rysunek 15. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na terenie miasta Koło w latach 2008-2014

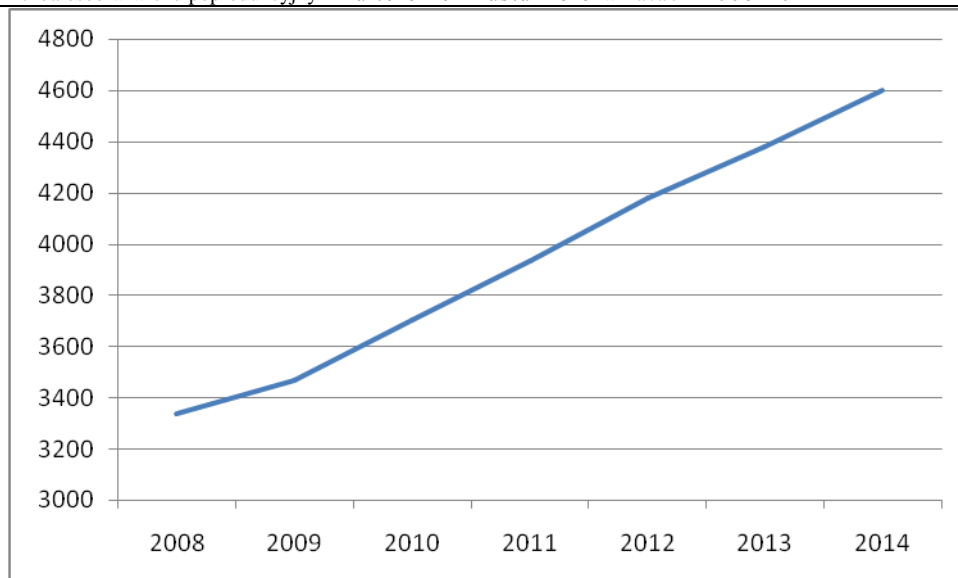
źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rysunek 16. Liczba osób w wieku produkcyjnym na terenie miasta Koło w latach 2008-2014

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rysunek 17. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na terenie miasta Koło w latach 2008-2014

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W ogólnej liczbie mieszkańców przeważają kobiety. Współczynnik feminizacji na terenie miasta w 2014 r. wynosił 100, tzn. że na 100 mężczyzn przypadała 113 kobiet.

Prognoza demograficzna dla miasta jest niekorzystna. Na podstawie analizy modelu regresji obliczono, że jeśli obecne trendy demograficzne się utrzymają, w 2046 r. liczba mieszkańców spadnie do 20 838. Oznacza to spadek o ponad 2000 w porównaniu ze stanem obecnym.

Wnioski:

- liczba mieszkańców miasta spada systematycznie od 2000 r. – obecnie jest ona najniższa od ok. 25 lat,
- z roku na rok struktura wieku w mieście ulega pogorszeniu – systematycznie maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na rzecz osób w wieku poprodukcyjnym,
- jeśli niekorzystne trendy demograficzne nie ulegną zmianie, do 2046 r. liczba mieszkańców miasta zmniejszy się o kolejne 2000 osób.

ROZDZIAŁ 8

WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

Mieszkalnictwo i stan gospodarstw domowych:

Według danych GUS za rok 2014, na terenie miasta Koło znajdują się 8644 mieszkania (dane BDL 2014) o łącznej powierzchni użytkowej 547 622 m². Oznacza to, że na każdego mieszkańca w 2014 r. przypadało średnio 23,91 m² powierzchni użytkowej mieszkania. W latach 2010–2014 oddano do użytkowania łącznie 79 mieszkań.

Zgodnie z danymi zawartymi w Wieloletnim programie gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Miejskiej Koło na lata 2014–2018, w gminnym zasobie mieszkaniowym łącznie znajduje się 709 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 29 967,44 m². Spośród tych lokali 14 znajduje się w budynkach będących w całości własnością miasta, zaś 11 znajduje się w budynkach wspólnoty mieszkaniowej. Budynki w zasobie własności komunalnej są w dużej mierze w złym stanie technicznym (głównie budynki przedwojenne) i wymagają remontów.

Socjalna polityka mieszkaniowa na terenie miasta skierowana jest na wypełnianie bieżących potrzeb. Na koniec 2014 roku w zasobie komunalnym było 24 mieszkań socjalnych o powierzchni użytkowej 602 m². Najwięcej jest ich w budynkach przy ulicach: Asnyka, Kilińskiego, Mickiewicza i Toruńskiej.

Zgodnie z Wieloletnim programem gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Miejskiej Koło przewiduje się, że do 2018 roku część mieszkań komunalnych ma zostać sprzedana, przez co powierzchnia lokali w zasobie miasta spadnie. Wzrośnie za to liczba lokali socjalnych. Według prognozy, w 2018 r. w mieście będzie zapotrzebowanie na ok. 80 lokali komunalnych oraz 28 lokali socjalnych. Jest to więcej niż wynoszą obecne zasoby. Ponadto według danych z urzędu miasta, w ostatnich latach notuje się wzrost liczby składanych wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego. W 2015 r. złożono 115 takich wniosków, z czego 53 zostały rozpatrzone negatywnie. W związku z powyższym miasto powinno w następnych latach dążyć do zwiększania swojego zasobu mieszkaniowego. Poczyniono już ku temu odpowiednie kroki, ponieważ planowana jest budowa budynku komunalnego przy ul. Stary Rynek.

Rynek pracy:

Według danych GUS stopa bezrobocia w mieście wynosiła w 2015 r. 7,7%. Jest to poziom najniższy od 2008 r. Wśród bezrobotnych dominują kobiety – w 2014 r. stopa bezrobocia u kobiet wynosiła 10,4%, zaś u mężczyzn – 7,7%. Są to wskaźniki porównywalne z sytuacją w całym województwie wielkopolskim i niższe niż dla powiatu kolskiego.

Tabela 12.. Bezrobocie na terenie gminy Siedliszcze w latach 2010–2014

bezrobotni	2010	2011	2012	2013	2014
mężczyźni	594	623	624	649	567
kobiety	853	831	771	833	721
Ogółem	1447	1454	1395	1482	1288

dane: BDL GUS

Podmioty gospodarcze:

Według danych GUS w 2014 r. na terenie miasta było zarejestrowanych 2727 podmiotów gospodarczych. Zdecydowaną większość z nich (ok. 96%) stanowiły pomioty małe, zatrudniające do 9 pracowników. Pozostałe to podmioty średnie, zatrudniające do 49 pracowników.

Na terenie miasta dominują firmy sektora prywatnego. W 2014 r. było ich 2611, z czego większość to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Największymi podmiotami gospodarczymi na terenie miasta są:

- Sokołów S.A. – Oddział Zakłady Mięsne w Kole,
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kole,
- Saint–Gobain Abrasives Sp. z o.o. – produkcja materiałów i wyrobów ściernych,

- M&K Foam GmbH Sp. z o.o. – produkcja materaców,
- Wood–Mizer Industries Sp. z o.o. – producent wąskotaśmowych traków tartacznych, brzeszczotów oraz wyposażenia dla tartacznictwa,
- ANDRE ABRASIVE ARTICLES Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. – produkcja narzędzi ściernych,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno–Handlowe AGRONAS Sp. z o.o. – producent maszyn rolniczych i nasion traw,
- Zakład Produkcyjno–Handlowy IZOMER – produkcja worków polipropylenowych,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno–Usługowo–Handlowe GRATEX – producent atstowanej odzieży ochronnej i roboczej,

Wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie miasta, najwięcej jest przedstawicieli branży handlu hurtowego i detalicznego. Na kolejnych miejscach pod względem liczebności znajdują się przedstawiciele branży budowlanej oraz transportu.

W latach 2010–2014 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych systematycznie spadała (dane GUS). W 2015 r. było ich o ok. 100 mniej niż w 2010 r. Jednocześnie od 2012 r. odnotowuje się wzrost liczby wyrejestrowanych z rejestru REGON. Przekłada się to na spadek ogólnej liczby podmiotów gospodarczych w mieście.

Opieka społeczna:

Podstawową instytucją działającą w zakresie opieki społecznej na terenie gminy jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, zlokalizowany przy ul. Stary Rynek 15. Realizuje on zadania zlecone gminie przez administrację rządową, przy zapewnieniu środków z budżetu państwa oraz zadania własne gminy. Zadania te realizowane są w oparciu o przepisy odrębne. Polegają one głównie na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Na terenie miasta działa również Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Małych Misjonarek Miłosierdzia Orionistek, a także Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie, który ma bardzo bogatą ofertę, obejmującą m.in.:

- działalność profilaktyczno – edukacyjną,
- porady, konsultacje w sprawach uzależnień(alkohol, narkotyki),
- porady rodzinne i wychowawcze,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, grupa wsparcia dla ofiar przemocy,
- młodzieżowy Klub Konsultacji i Terapii,
- świetlicę socjoterapeutyczną MOPiPR,
- świetlicę profilaktyczno–opiekuńcza przy ul. Poniatowskiego 21,
- świetlicę profilaktyczno–opiekuńcza przy ul. Blizna 40,
- Klub Wolontariusza,
- Klub Abstynenta Przyszłość przy ul. Wojciechowskiego 30.

Jak wynika z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na terenie miasta systematycznie spada. W 2010 r. korzystały z niej 673 rodziny, zaś w 2015

r. – 618. Łączna liczba beneficjentów pomocy społecznej wynosiła w 2015 r. 1470 osób, co stanowiło ok. 6,4% liczby mieszkańców miasta. Był to wskaźnik porównywalny jak dla województwa wielkopolskiego, z kolei niższy o ok. 2% od wskaźnika dla powiatu kolskiego.

Ochrona zdrowia:

Na terenie miasta znajduje się Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej (przy ul. Poniatowskiego 25), który jest jednocześnie szpitalem powiatowym. Funkcjonuje w nim wiele specjalistycznych oddziałów, m.in. noworodkowy, dziecięcy, ginekologiczno-położniczy, oddział chirurgii i ratownictwo medyczne.

W 2014 r. na terenie miasta funkcjonowały łącznie 24 przychodnie, zarówno publiczne jak i prywatne:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Vita-Med",
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Kolmed",
- Gabinet Lekarski Lesław Dereń,
- Domowe Usługi Pielęgniarsko-Położnicze "Dom-Med",
- Indywidualna Praktyka Położnej M. Bulanda,
- Chirurgia dziecięca – Specjalistyczna Praktyka Lekarska,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Centrum Rehabilitacji",
- Pracownia Kinezy i Fizykoterapii "Kin-Fiz",
- NZOZ Centrum Rehabilitacyjno-Lecznicze,
- NZOZ Opieka Paliatywna Elżbieta Zagalska – Poradnia Paliatywna i Hospicjum Domowe,
- Liczne placówki specjalistyczne, m.in. z dziedziny dermatologii, kardiologii, alergologii, okulistyki, stomatologii czy chirurgii dziecięcej.

Ponadto na terenie miasta zlokalizowanych jest 15 aptek.

Szkolnictwo:

Na terenie gminy Siedliszcze działają obecnie następujące placówki oświatowe:

Żłobki – 48 miejsc:

- Żłobek Miejski w Kole (ul. Powstańców Wlkp. 6).

Przedszkola – 583 miejsca:

- Przedszkole Nr 1 (ul. Piaski 15),
- Przedszkole Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi „Czerwony Kapturek” (ul. Wojciechowskiego 9),
- Przedszkole Nr 5 im. Gromadka Misia Uszatka (ul. Wojciechowskiego 22),
- Przedszkole Nr 6 (ul. Powstańców Wlkp. 6).

Szkoły podstawowe (1575 uczniów w 2014 r.):

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Stanisława Konarskiego (ul. Szkolna 2A),
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Adama Mickiewicza – w Zespole Szkół Nr 1 (ul. Poniatowskiego 22),
- Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Arkadiego Fiedlera – w Zespole Szkół Nr 2 (ul. Kolejowa 5),
- Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej (ul. Toruńska 68),
- Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu (ul. Toruńska 315A).

Gimnazja (822 uczniów w 2014 r.):

- Gimnazjum Nr 1 im. Stanisławy Fleszarowej-Muskat (ul. Szkolna 2),
- Gimnazjum Nr 2 im. Polskich Olimpijczyków – w Zespole Szkół Nr 2 (ul. Kolejowa 5),
- Gimnazjum Nr 3 im. Papieża Jana Pawła II – w Zespole Szkół Nr 1 (ul. Poniatowskiego 22).

Szkoły ponadgimnazjalne:

- Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego (ul. Blizna 37),
- Zespół Szkół Administracyjno–Ekonomicznych (ul. Sienkiewicza 1),
- Zespół Szkół Technicznych (ul. Kolejowa 11).

Fot. 21. Zespół Szkół Nr 1 w Kole

Fot 22. Przedszkole Miejskie Nr 3

Kultura:

Najważniejszą rolę w propagowaniu kultury na terenie Koła odgrywa Miejski Dom Kultury. W jego ramach działa m.in. Kino „Nad Wartą”. MDK ma w swojej ofercie wiele zajęć tematycznych, m.in. kursy fotografii, filmowania i montażu, działa tam również pracownia plastyczna oraz odbywają się zajęcia z tańca ludowego i towarzyskiego. W jego ramach działa również studio wokalne.

Fot. 23. Miejski Dom Kultury w Kole

Ponadto na terenie miasta funkcjonuje Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna (przy ul. Kolejowej 19), Muzeum Technik Ceramicznych (przy ul. Kajki 44) oraz Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna – Filia w Kole (przy ul. Toruńskiej 60).

Sport i Rekreacja:

W Kole działają posiadające wielkie tradycje zespoły artystyczne: Miejska Orkiestra Dęta, Towarzystwo Śpiewaczo–Muzyczne Lutnia, oraz Manufaktura Piosenki Harcerskiej Wartaki – Reprezentacyjny Zespół Chorałwi Wielkopolskiej ZHP. Miasto dobrze informuje o wszystkich imprezach kulturalnych i sportowych, które będą się odbywały w mieście, zaś kalendarz imprez wydany na cały rok, prezentowany również na miejskiej stronie internetowej jest bardzo bogaty w imprezy, uroczystości, zawody, rajdy. Są one adresowane dla różnych grup wiekowych i osób o różnych zainteresowaniach. W kalendarzu imprez kulturalnych w Kole znajdują się między innymi stałe imprezy, takie jak: prestiżowa impreza muzyczna – Wielkopolskie Konfrontacje Chórów, adresowany do uczniów szkół muzycznych Turniej Muzyczny pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Jesienne Śpiewanki nad Wartą –coroczne podsumowanie pracy „Wartaków” wraz z prezentacją najlepszych twórców i wykonawców piosenki nie tylko harcerskiej. Od 2005r. organizowana jest cykliczna impreza muzyczna "Koło Bluesa Festival", odbywająca się we wrześniu na nadwarciańskich błoniach.

W Kole wydawany jest tygodnik Przegląd Kolski. Miłośników Ziemi Kolskiej skupia Stowarzyszenie Przyjaciół Miasta Koła nad Wartą. Miejskie Instytucje Kultury to: Miejski Dom Kultury z Kinem „Nad Wartą”, Muzeum Technik Ceramicznych, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna.

W mieście działa Miejski Klub Sportowy „Olimpia” Koło, Ognisko Statutowe Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Sokół”, uczniowskie kluby sportowe. Bardzo aktywny jest też Powiatowy Klub Młodzieżowy LOK „Kolska Starówka”. W Kole działa także wiele innych mniejszych klubów sportowych:

- MLUKS Triathlon – prowadzi sekcje triathlonu, duathlonu, crossduathlonu oraz lekkoatletyki ,
- UKS Maratończyk – drużyna korbballu, której zawodnicy wielokrotnie zdobywali tytuły młodzieżowych mistrzów Polski,
- UKS Przyszań – zawodnicy uczestniczą w zawodach wioślarskich i kajakowych,
- OKS Jedność – prowadzi młodzieżowe drużyny piłkarskie.

Turystyka:

Do głównych atrakcji turystycznych Koła należą licznie zachowane cenne zabytki przeszłości: m.in. ruiny zamku obronnego sprzed 1362 r., piękny gotycki kościół farny z przełomu XIV i XV wieku, wyróżniający się architekturą, polichromią oraz cennym wyposażeniem, równie niezwykle późnobarokowy kościół i klasztor O.O. Bernardynów o rokokowym wystroju wewnątrz, pięknej polichromii i ciekawych podziemiach, Ratusz Miejski, drewniany spichlerz z początku XIX w., ewangelicki kościół neogotycki z 1882 r.

Na terenie miasta jest ok. 34 ha terenów zielonych. Istniejące parki: park 600–lecia, park Słowackiego, park Moniuszki, lasek komunalny oraz położenie Koła nad rzeką Wartą sprzyjają spacerom i dobremu wypoczynkowi mieszkańców. Atrakcją turystyczną są szlaki turystyczne piesze i rowerowe, w tym szlak bunkrów i schronów dzięki któremu można dotrzeć do znajdujących się w mieście polskich i pruskiech bunkrów i umocnień z okresu II Wojny Światowej. Poza tym funkcjonują szlaki turystyczne: czerwony, zielony i niebieski.

Baza noclegowa Koła jest stosunkowo słabo rozwinięta. Na terenie miasta funkcjonują 3 obiekty oferujące noclegi. Są to: Hotel Sara (ok. 70 miejsc), Gościniec Mieszko oraz Bursa Szkolna. Zdecydowanie lepiej jest rozwinięta baza gastronomiczna. W mieście zlokalizowanych jest wiele barów i restauracji.

Bezpieczeństwo

W zakresie bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta swoje siedziby mają Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Komenda Powiatowa Policji oraz Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna.

Według danych GUS w 2014 r. na terenie miasta popełniono łącznie 425 przestępstw, z czego:

- 209 przestępstw kryminalnych,
- 99 przestępstw o charakterze gospodarczym,
- 67 przestępstw rogowych,
- 6 przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu,
- 218 przestępstw przeciwko mieniu.

W porównaniu z 2013 r. liczba przestępstw spadła o ok. 30%. Średnia ilość przestępstw na 1000 mieszkańców wynosi 18,58, co jest wynikiem lepszym niż dla województwa wielkopolskiego (22,19) oraz dla kraju (22,72). Wskaźnik wykrywalności przestępstw utrzymuje się na wysokim poziomie. Według danych GUS w 2014 r. wyniósł on 86%, zaś dla porównania w województwie wielkopolskim wyniósł on zaledwie 72%.

Wnioski:

- Sytuacja mieszkaniowa miasta ulega systematycznej poprawie. W planach jest zwiększenie powierzchni mieszkaniowej w zasobie własności komunalnej.
- Placówki oświatowe są dobrze rozwinięte, a ich liczba wystarczająca.
- Mieszkańcy gminy mają właściwy dostęp do usług zdrowia, w tym do wielu placówek specjalistycznych.
- Obecnie bezrobocie na terenie miasta jest najniższe od 2008 r. Wśród bezrobotnych wciąż dominują kobiety.
- Spada liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.
- Poprawia się bezpieczeństwo mieszkańców miasta, głównie za sprawą spadającej liczby popełnianych przestępstw.
- Baza turystyczna, mimo walorów przyrodniczych i kulturowych miasta, jest stosunkowo słabo rozwinięta.

ROZDZIAŁ 9

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Wraz z rozwojem miasta, powstają nowe potrzeby w zakresie bezpieczeństwa publicznego i obrony cywilnej. Nowe inwestycje, a także opracowywane plany miejscowe powinny umożliwiać realizację zadań obrony cywilnej związanych z bezpieczeństwem publicznym, co najmniej w zakresie: budownictwa ochronnego, zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych, skutecznego działania systemu alarmowania ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze, hydrosferze oraz szeroko pojętym środowisku geograficznym i wczesnego ostrzegania mieszkańców o zagrożeniach.

Do istotnych zagrożeń, na które są narażeni mieszkańcy Koła należą: zagrożenia chemiczne, radiologiczne, pożarowe, powodziowe oraz różnego typu zagrożenia komunikacyjne.

Zagrożenia chemiczne:

Przemysł wykorzystujący w procesach technologicznych związki chemiczne jest potencjalnym zagrożeniem dla ludzi i środowiska, zarówno na obszarach zakładów przemysłowych stosujących lub magazynujących substancje niebezpieczne jak i na obszarach z nimi sąsiadującymi. Stacjonarne źródła zagrożeń chemicznych na terenie miasta związane są z magazynowaniem lub przetwarzaniem w przedsiębiorstwach takich substancji jak amoniak, chlor, kwasy i ługi oraz produkty ropopochodne. Na terenie miasta zlokalizowane są zakłady pracy, które wykorzystują toksyczne środki przemysłowe (TSP) w procesach technologicznych lub je przechowują. Nagromadzenie w nadmiernych ilościach substancji niebezpiecznych stwarza groźbę katastrof przemysłowych. W zakładach tych strefa potencjalnego zagrożenia może przekroczyć teren zakładu tworząc bezpośrednie zagrożenie dla ludzi i wymagając znacznego zaangażowania służb ratowniczych.

Zagrożenie skażeniami promieniotwórczymi:

Tego typu zagrożenie może nastąpić w wyniku: uszkodzenia źródeł promieniowania wykorzystywanych w procesach technologicznych, uwolnienia materiałów i opadów promieniotwórczych podczas składowania i transportu, uwolnienia substancji promieniotwórczych podczas awarii reaktorów jądrowych. Na terenie Koła zagrożenia radiologiczne mogą być spowodowane jedynie przez materiały radioaktywne stosowane w czujkach izotopowych montowanych w instalacjach sygnalizacyjno – alarmowych. Są to źródła o stosunkowo niewielkiej mocy, w związku z czym zasięg tych zagrożeń ma charakter lokalny. Przewóz materiałów radioaktywnych jest incydentalny i dotyczy bardzo małych ilości – praktycznie nie stwarzających zagrożenia. Należy liczyć się ponadto z zewnętrznym niebezpieczeństwem związanym z eksploatacją elektrowni jądrowych w Europie (6 czynnych elektrowni znajduje się w odległości około 350 km od granicy Polski).

Zagrożenie pożarowe:

Może ono wystąpić głównie w zwartej zabudowie miasta. Potencjalne zagrożenie pożarowe stwarzają duże obiekty handlowe, budynki zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej. Należy liczyć się również z zagrożeniami stwarzanymi przez zakłady, które posiadają obiekty zagrożone wybuchem lub wtórną emisją toksycznych środków przemysłowych spowodowanych uszkodzeniami rurociągów gazu, zbiorników na stacjach baz paliw, stacjach LPG i punktach dystrybucji gazów propan–butan. Potencjalne zagrożenie pożarowe stwarzają również znajdujące się w granicach miasta kompleksy leśne, parki i ogrody.

Zagrożenie powodziowe:

Studium określa granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat, obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz obszaru zawierającego się między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym. Ponadto w Studium określono granice obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat oraz obszaru narażonego na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Sytuację powodziową stabilizuje zbiornik retencyjny Jeziorsko. Jego pojemność użytkowa wynosi 172,6 mln m³, maksymalna powierzchnia zalewu wynosi 4. 230 ha, zaś minimalna – 1.760 ha, stała rezerwa powodziowa wynosi z kolei 40,3 mln m³.

Zagrożenia w transporcie samochodowym:

Największe zagrożenie występuje na drodze krajowej nr 92, po której odbywa się transport w ruchu tranzytowym. W efekcie dużego i stale rosnącego natężenia przewozów materiałów niebezpiecznych i toksycznych, oraz niejednokrotnie fatalnego stanu technicznego taboru ciężarowego rośnie ryzyko zagrożenia. Potencjalnym niebezpieczeństwem mogą być cysterny samochodowe przewożące niebezpieczne substancje chemiczne.

Zagrożenia w transporcie kolejowym:

Wynikają one zarówno z ruchu pasażerskiego (jednoczesny przewóz dużej ilości osób) oraz towarowego (przewóz materiałów niebezpiecznych). Zagrożeniem jest szeroko rozpowszechniony przewóz materiałów ropopochodnych, który nie podlega monitorowaniu i może odbywać się nawet po torowiskach o gorszym stanie technicznym. Miejscami szczególnie narażonymi są przejazdy kolejowe.

Na terenie miasta nie występują szczególne uwarunkowania sprzyjające powstawaniu poważnych zagrożeń ludności i jej mienia. Nie obserwuje się zagrożeń związanych z ruchami masowymi ziemi ani obszarów osuwiskowych. Zagrożenie powodziowe związane jest z doliną Warty i dotyczy w większości terenów trwałych użytków zielonych wykształconych w pobliżu doliny rzecznej.

ROZDZIAŁ 10

WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie Koła nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

ROZDZIAŁ 11

WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH ORAZ OGRANICZENIA W ZAGOSPODAROWNIU TERENÓW WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW ODREBNYCH

Goplańsko–Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu:

Zachodnia część miasta położona jest w granicach Goplańsko–Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ustanowionego na podstawie Uchwały Nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 roku w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów (Dz. Urz. Woj. Konińskiego Nr 1, poz. 86) utrzymanej w mocy obwieszczeniem Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 marca 1999 r. (Dz. Urz. Wojewody Wielkopolskiego Nr 14, poz. 246).

Dla w/w obszaru obowiązują zasady zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Warty” – PLB300002:

Zasady zagospodarowania terenów położonych w obrębie obszaru Natura 2000, określone są w planie ochrony i/lub planie zadań ochronnych oraz w przepisach odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

Pomniki przyrody:

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXVIII/265/2001 Rady Miejskiej w Kole dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie uznania niektórych drzew na terenie miasta Koła za pomniki przyrody na terenie miasta objęto ochroną 7 drzew, dla których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu ich najbliższego otoczenia wynikające przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

Grunty leśne:

Wszelkie działania inwestycyjne czy planistyczne muszą być zgodne z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ochrona tych gruntów polega na ograniczaniu przeznaczenia ich na inne cele, zapobieganiu procesom degradacji/dewastacji, zapewnieniu potrzebnej rekultywacji lub przywracaniu, poprawianiu wartości użytkowej oraz ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi. Przeznaczenia tych gruntów na cele nieleśne wymaga uzyskania odpowiednich zgód:

- gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska,
- pozostałych gruntów leśnych – wymaga uzyskania zgody marszałka województwa wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

Zgodnie z ww. ustawą grunty rolne w granicach administracyjnych miast nie wymagają uzyskania zgód na przeznaczenie na cele nierolnicze.

Strefy ochrony ujęć wody:

Na terenie Koła zlokalizowane 2 strefy ochrony ujęć wody: strefa ochrony bezpośredniej (na terenie komunalnego ujęcia wody) oraz strefa ochrony pośredniej. Zgodnie z przepisami odrębnymi na terenach w obrębie strefy ochrony bezpośredniej zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na tym terenie należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- zagospodarować teren zielenią;
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Ograniczenia w zagospodarowaniu dotyczące strefy ochrony pośredniej ujęć wody zostały przedstawione w art. 54 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*.

Cmentarze czynne:

Na terenie miasta istnieją 2 czynne cmentarze – rzymskokatolicki i ewangelicki. Są one zlokalizowane w południowej części miasta, przy ul. Poniatowskiego. Zgodnie z przepisami odrębnymi odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności i żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 metrów pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 metrów. Przedmiotowe przepisy należy brać pod uwagę zarówno planując lokalizację nowych cmentarzy jak i nowych obiektów w pobliżu cmentarzy.

Obiekty zabytkowe:

W odniesieniu do obiektów zabytkowych obowiązują zapisy zawarte w ustawie z 23 lipca 2003 roku *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Ustawa określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków i opieki nad nimi, w tym finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, a także organizację organów ochrony zabytków.

W art. 36 ust.1. sformułowano zakazy dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków, w szczególności: *Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga: 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;*

W art. 18 zapisano, iż „ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu.... strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej... W ww. dokumentach określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu; ustala się przeznaczenie terenu i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami.

Obiektów zabytkowych dotyczy także art. 39 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.). Zgodnie z ust.1: *Prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Zgodnie z ust.3: W stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.*

Na terenie miasta znajdują się zabytkowe mogiły, które poza ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają także ochronie wynikającej z ustawy z dnia 28 marca 1933 roku o *grobach i cmentarzach wojennych* (Dz. U. 1933 Nr 39, poz. 311 z późn. zm.)

Wszelkie prace ziemne prowadzone w granicach nieruchomości zabytków archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru. Na badania te należy uzyskać pozwolenie LWKZ, zgodnie z przepisami odrębnymi. Planowane w obrębie ujętych w ewidencji zabytków nieruchomości zabytków archeologicznych duże zamierzenia inwestycyjne np. związane z budową wielkogabarytowych budynków i inwestycji liniowych i drogowych (drogi, sieci, melioracje, infrastruktura techniczna), kopalni, którym towarzyszą roboty ziemne i przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu – wymagają wcześniejszego uzgodnienia w celu uzyskania zaleceń konserwatorskich dla przedmiotowej inwestycji.

Strefa z obowiązującymi uwarunkowaniami wynikającymi z przepisów odrębnych z zakresu elektrowni wiatrowych:

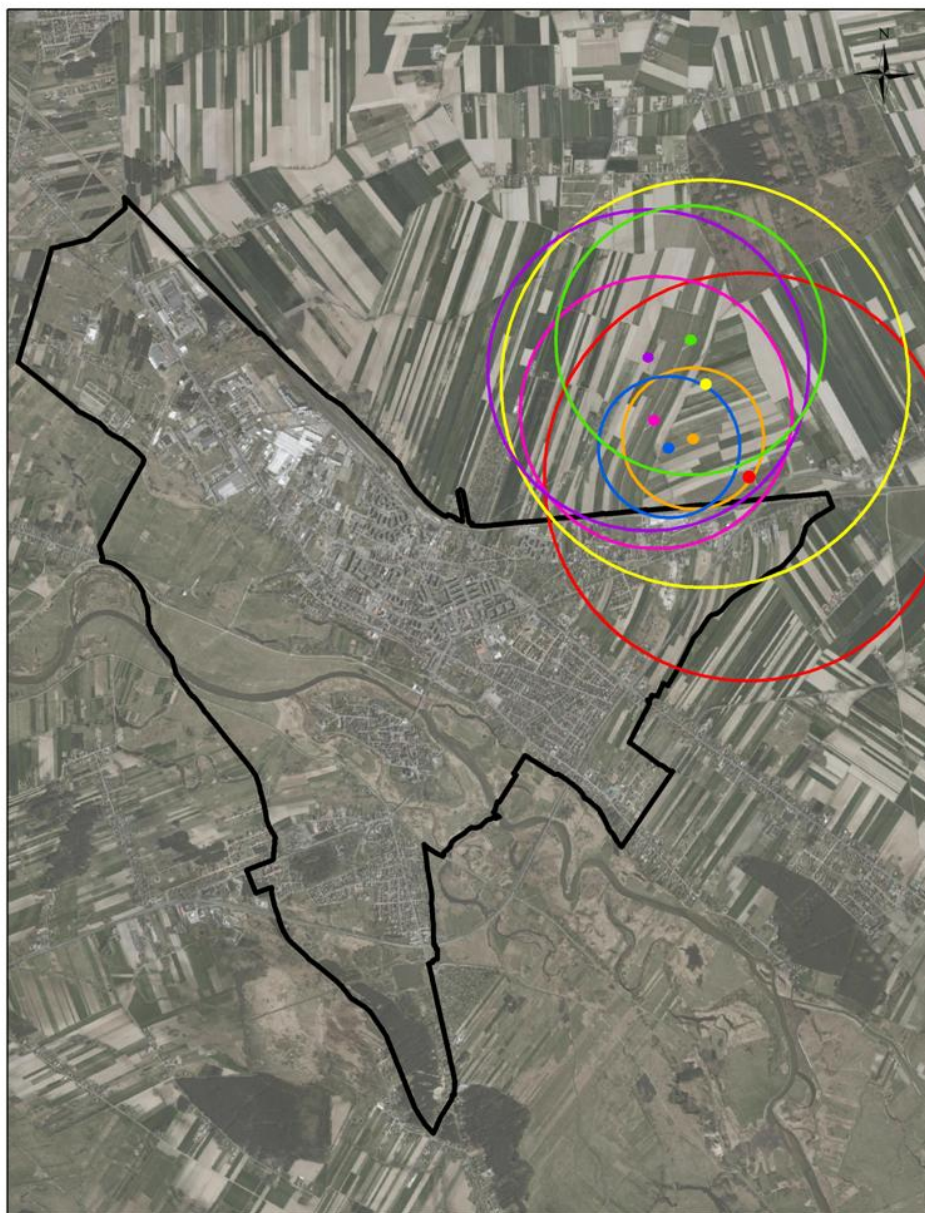
Na północ od granicy miasta, na terenie miejscowości Chojny w gminie wiejskiej Koło, zlokalizowany został zespół elektrowni wiatrowych. Ich wysokość (wieży oraz elementów technicznych, w szczególności wirnika wraz z łopatami) jest zróżnicowana. Najwyższy jest wiatrak położony najbliżej granicy miasta (ok. 200 metrów na północ) – jego wysokość wynosi 152 m.

W Studium wyznaczono zasięg strefy z obowiązującymi uwarunkowaniami wynikającymi z przepisów odrębnych z zakresu elektrowni wiatrowych. Objęty nią został teren położony w zasięgu 10-krotności wysokości elektrowni wiatrowych w miejscowości Chojny. Zgodnie z w/w przepisami odrębnymi w strefie tej nie mogą być lokalizowane budynki mieszkalne oraz budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa. Ponadto organ gminy jest zobowiązany uwzględnić tę odległość przy sporządzaniu oraz uchwalaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany.

Na Rysunku 18. przedstawiono zasięg stref o promieniu 10-krotności wysokości od 6 istniejących elektrowni wiatrowych w miejscowości Chojny, które wkraczają na teren miasta Koła (strefa od każdej z elektrowni została przedstawiona innym kolorem).

Zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu elektrowni wiatrowych w ciągu 36 miesięcy od wejścia w życie ustawy (od 16.07.2016 r.) dopuszcza się uchwalanie planów miejscowych ustalających lokalizację budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi zabudowa mieszkaniowa na podstawie przepisów dotychczasowych. Tak więc dopiero po upływie tego czasu w obrębie wyznaczonej w Studium strefy z obowiązującymi uwarunkowaniami wynikającymi z ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych zaczną obowiązywać przepisy tej ustawy (o ile do tego czasu przepisy odrębne z zakresu elektrowni wiatrowych nie ulegną zmianie, bądź też elektrownie wiatrowe w miejscowości Chojny nie zostaną zlikwidowane).

Rysunek 18. Strefa z obowiązującymi uwarunkowaniami wynikającymi z ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych

źródło: opracowanie własne

Inne obiekty:

Ograniczenia dla zabudowy wynikają także z przepisów odrębnych z zakresu dróg publicznych, które określają m.in. odległości w jakich mogą być usytuowane obiekty budowlane od poszczególnych rodzajów dróg.

Zgodnie z przepisami odrębnymi budowle i budynki mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m. W przypadku szpitali, domów opieki społecznej, obiektów rekreacyjno-sportowych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży odległości te powinny być zwiększone, w zależności od przeznaczenia budynku, w celu zachowania norm dopuszczalnego hałasu w środowisku, określonych w odrębnych przepisach. Ponadto zgodnie z przepisami odrębnymi drzewa i krzewy mogą być sytuowane w odległości nie mniejszej niż 15 m od osi skrajnego toru kolejowego. Dodatkowo drzewa i krzewy, elementy ochrony akustycznej oraz zasłony odśnieżne w sąsiedztwie przejazdów i przejść kolejowych powinny być usytuowane w odległości zapewniającej warunki widoczności przejazdów i przejść, określone w przepisach o warunkach technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi i ich usytuowanie.

ROZDZIAŁ 12

WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Złóża kopalin

Na terenie miasta Koło nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Wody podziemne:

W regionalizacji hydrogeologicznej zwykłych wód podziemnych miasto znajduje się w regionie wielkopolskim, w subregionie gnieźnieńsko – kujawskim (VI3) oraz w regionie łódzkim (VII). Wody podziemne w rejonie miasta występują w kilku piętrach:

- czwartorzędowym – w różnowiekowych piaskach i żwirach,
- trzeciorzędowym – sporadycznie w piaskach i piaskowcach miocenu,
- kredowym – w spękanych wapieniach i marglach kredy górnej.

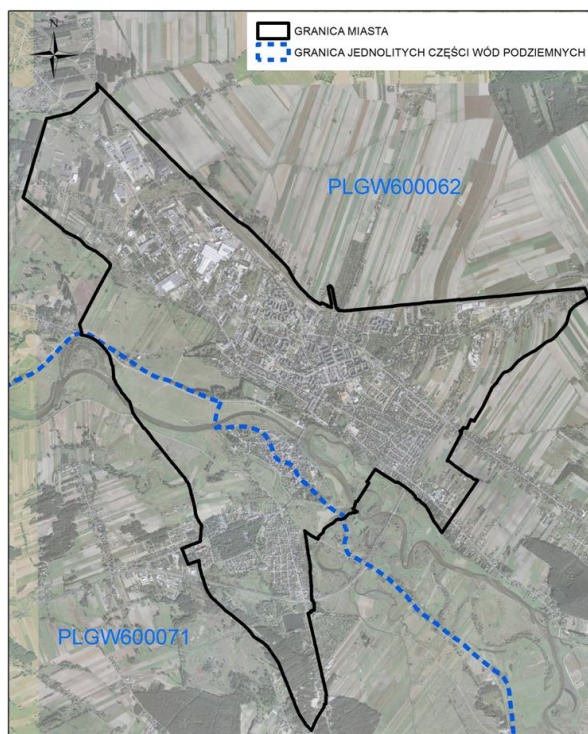
Piętro trzeciorzędowe na obszarze miasta nie tworzy odrębnego poziomu, łącząc się z wodami czwartorzędu, bądź kredy.

Główny poziom wodonośny na omawianym obszarze stanowią utwory marglisto – wapienne górnej kredy. Strop tych utworów zalega na głębokościach od 30,0 do 80,0 m p. p. t. Sporadycznie zalega na większych głębokościach.

Koło położone jest w całości w obrębie GZWP nr 151 – górnokredowego zbiornika porowo-szczelinowego Turek – Konin – Koło o powierzchni 1673 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych wynoszących ok. 240 tys. m³/d. Średnia głębokość zalegania wód podziemnych w jego obrębie wynosi 90 m p.p.t.

Obszar Koła położony jest w obrębie JCWPd nr PLGW600062 i PLGW 600071. Ich granica przebiega przez centralną część miasta.

Rysunek 19. Koło na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych

źródło: opracowanie własne na podstawie danych systemu SOPO

Udokumentowane kompleksy składowania dwutlenku węgla:

Na terenie miasta Koło nie występują żadne udokumentowane kompleksy składowania dwutlenku węgla.

ROZDZIAŁ 13

**WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE
PRZEPISÓW ODRĘBNYCH**

Na terenie Koła nie ma zlokalizowanych terenów i obszarów górniczych na podstawie przepisów odrębnych z zakresu prawa górniczego.

ROZDZIAŁ 14

**STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM
STAN STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ,
ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI**

Układ drogowy:

Sieć drogową na terenie miasta jest rozbudowana. Tworzą ją:

- **Droga krajowa nr 92** – droga publiczna klasy głównej ruchu przyspieszonego, biegnąca we wschodniej części miasta, w ciągu ul. Michała Rawity Witanowskiego. Droga ta stanowi fragment południowej i wschodniej obwodnicy Koła. W skali kraju łączy ona miasto z Warszawą i Poznaniem. Na całym odcinku przebiegającym przez teren Koła jest to droga jednojezdniowa. Pas drogowy nie jest wyposażony w chodniki ani drogi rowerowe. Droga jest w dobrym stanie technicznym.
- Drogi wojewódzkie:
 - **DW 473** – droga publiczna klasy głównej, łącząca Koło z Piotrkowem Trybunalskim. Przebiega w północno-wschodniej części miasta. Jest to droga jednojezdniowa z zatokami autobusowymi, chodnikami i ścieżkami rowerowymi. Droga jest w bardzo dobrym stanie technicznym.
 - **DW270** – droga publiczna klasy głównej, łącząca Koło z Brześciem Kujawskim. Przebiega w centralnej części miasta. Jest to droga jednojezdniowa z zatokami autobusowymi, chodnikami i ścieżkami rowerowymi. Droga jest w bardzo dobrym stanie technicznym.
- Drogi powiatowe:

Tabela13. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta Koło

lp.	nazwa ulicy	długość [m]	kanalizacja deszczowa [+/-]	lp.	nazwa ulicy	długość [m]	kanalizacja deszczowa [+/-]
1.	Bogumiła	2056	+	30.	Sejmikowa	94	-
2.	Blizna	874	+	31.	Składowa	704	+
3.	Nowy Rynek	338	-	32.	Skłodowskiej- Curie	788	+
4.	Broniewskiego	408	+	33.	Słowackiego	448	-
5.	Ceramiczna	74	+	34.	Starowarszawska	174	-
6.	Długosza	86	-	35.	20-ego Stycznia	543	+
7.	Dojazdowa	388	+	36.	Szkolna	303	+
8.	Garncarska	400	+	37.	Ślusarska	480	-
9.	Grodzka	153	-	38.	Toruńska	4250	+
10.	Kilińskiego	130	+	39.	Towarowa	743	+
11.	Klonowa	545	+	40.	Tuwima	290	+
12.	Kolejowa	900	+	41.	St. Fleszarowej- Muskat	566	+
13.	Konarskiego	1050	+	42.	Wojciechowskiego	462	+
14.	Konopnickiej	587	+	43.	Wschodnia	88	-
15.	Kopernika	255	+	44.	Zachodnia	824	-
16.	Nagórna	1362	+	45.	Zawadzkiego	823	+

17.	Ks. Serafina Opalki	673	+	46.	Żelazna	299	-
18.	Niezlomnych	237	+	47.	Żeromskiego	732	+
19.	3-ego Maj	1243	+	48.	Żytnia	340	-
20.	Ogrodowa	230	-	49.	Mickiewicza	476	+
21.	Orzeszkowej	88	-	50.	Wiejska	1640	-
22.	PCK	371	+	51.	Sienkiewicza	2747	+
23.	E. Plater	362	+	52.	Poniatowskiego	1729	-
24.	Poległych	426	+	53.	Nowowarszawska	108	+
25.	Powstańców Wlkp.	315	+	54.	Zduny	56	-
26.	Prusa	172	+	55.	Al. Jana Pawła II	255	+
27.	Przemysłowa	716	+	56.	Stary rynek	90	+
28.	Pułaskiego	148	-	57.	Bursztynowa	816	-
29.	Rzeźnicza	127	-		OGÓLEM	35 582	

źródło: Urząd Miasta w Kole

▪ Drogi gminne:

Tabela 14. Wykaz dróg gminnych na terenie Koła

lp.	nazwa ulicy	długość [m]	lp.	nazwa ulicy	długość [m]
1.	Akacyjowa	92	27.	Klasztorna	173
2.	Al. Jana Pawła II	312	28.	J. Kochanowskiego	501
3.	K.K. Baczyńskiego	310	29.	Kołatąja	393
4.	J. Bąkowskiego	169	30.	Konwaliowa	195
5.	J. Bema	136	31.	Krańcowa	377
6.	Boguszyniecka	380	32.	J. Korczaka	125
7.	Brzozowa	227	33.	Kościelna	71
8.	M. Buczka	354	34.	I. Krasickiego	102
9.	Cegielniana	321	35.	Kraszewskiego	692
10.	Cicha	160	36.	Kręta	342
11.	Cisowa	100	37.	Krótką	85

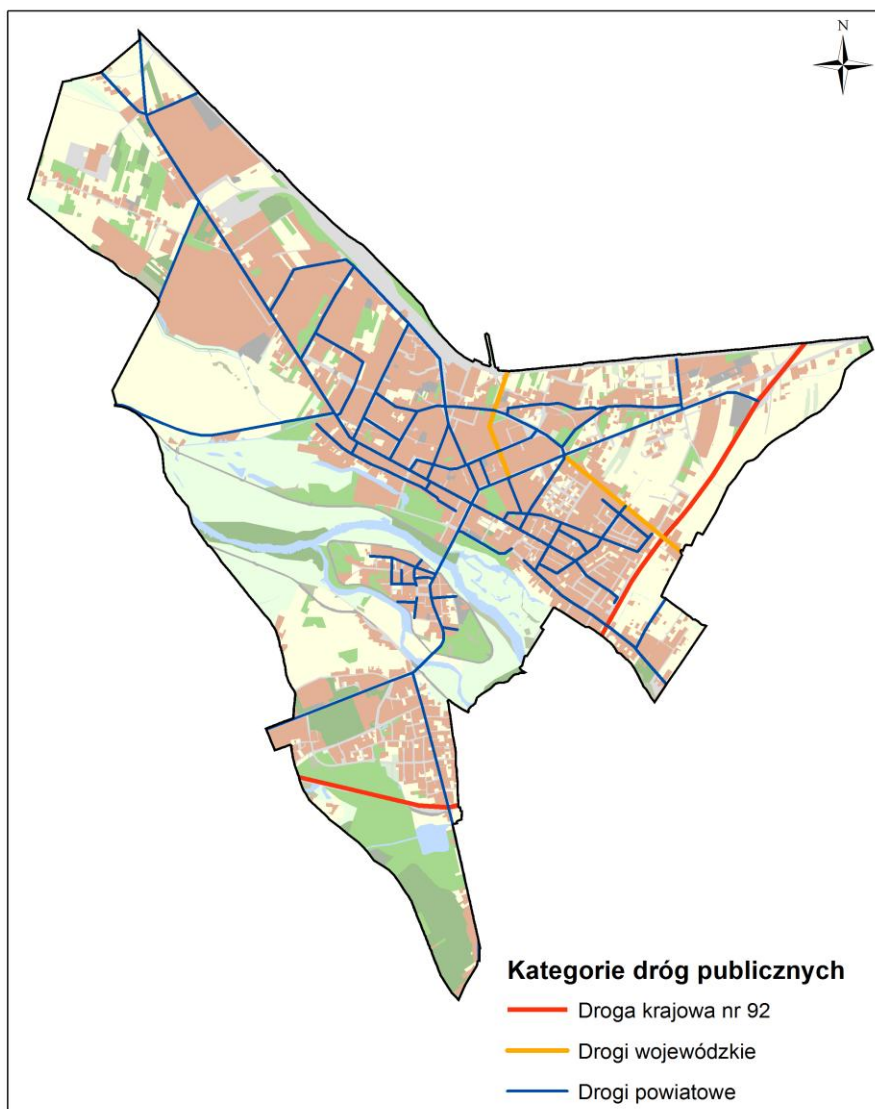
12.	J. Chełmońskiego	123	38.	Krzywa	90
13.	F. Chopina	210	39.	Kuśnierska	70
14.	J. Dąbrowskiego	1010	40.	B. Leśmiana	132
15.	M. Dąbrowskiej	70	41.	Leśna	732
16.	Energetyczna	1135	42.	Lipowa	94
17.	M. Fornalskiej	78	43.	Łąkowa	920
18.	Cz. Freudenreicha	80	44.	J. Matejki	180
19.	Harcerska	334	45.	Mikołajczyka	257
20.	Jasna	110	46.	Miłosna	630
21.	Jaśminowa	291	47.	Miodowa	410
22.	Joselewicza	115	48.	Z. Nałkowskiej	64
23.	M. Kajki	340	49.	Narutowicza	384
24.	J. Kasprowicza	162	50.	K.C. Norwida	395
25.	Kasztanowa	221	51.	J. Oliskiewicza	525
52.	W. Orkana	98	74.	Świerkowa Gabrieli	125
53.	Piaski	145	75.	Topolowa	166
54.	Plac Narutowicza	214	76.	Wąska	282
55.	Południowa	483	77.	Wesoła	152
56.	Powstania warszawskiego	174	78.	Wiatraczna	171
57.	Powstańców 1863 roku	285	79.	Wierzbowa	134
58.	Powstańców Śląskich	215	80.	W. Witosa	138
59.	Północna	190	81.	Wodna	73
60.	M. Reja	116	82.	Wrzosowa	191
61.	W. Reymonta	238	83.	S. Wyspiańskiego	238
62.	Różana	236	84.	Kard. S. Wyszyńskiego	184
63.	Sienkiewicza (od zjazdu do	820	85.	Zamkowa	1903
64.	Słoneczna	579	86.	Zapolskiej	360

65.	Spokojna	199	87.	Zawiszy	66
66.	Sportowa	295	88.	Przesmyk	131
67.	Spółdzielców	351	89.	Zegarowa	145
68.	L. Staffa	374	90.	Zielona	343
69.	Staszica	154	91.	Asnyka	380
70.	Stary Rynek (od ul.	238	92.	Żeromskiego	615
71.	Straszowska	288	93.	Kazimierza Wielkiego	1385
72.	A. Struga	93			
73.	Szpitalna	270			

źródło: Urząd Miasta w Kole

Większość dróg na terenie miasta posiada nawierzchnię utwardzoną (15,98 km). Pozostałe to drogi gruntowe – niecałe 11 km. Stan techniczny dróg należy uznać za zadowalający. Zdecydowana większość dróg utwardzonych jest w dobrym stanie technicznym. Wśród dróg w złym stanie technicznym dominują te o nawierzchni gruntowej. Jest ich łącznie na terenie miasta 9,8 km.

Rysunek 20. Podstawowy układ drogowy miasta Koło

źródło: opracowanie własne

Komunikacja kolejowa:

Przez miasto przebiega linia kolejowa nr 3 relacji Warszawa Zachodnia–Kunowice. Jest ona fragmentem międzynarodowej linii kolejowej E 20. W Kole zatrzymują się zarówno pociągi osobowe jak i towarowe. Te drugie najczęściej obsługują zakłady przemysłowe, które w dużej mierze są położone przy bocznicach kolejowych. Według danych z 2014 r. poprzez komunikację kolejową mieszkańcy Koła mogli dojechać m.in. do: Konina, Krakowa, Łodzi, Warszawy, Szczecina, Poznania czy Zielonej Góry.

Ponadto w ciągu linii kolejowej nr 3 na terenie miasta Koło znajduje się punkt ładunkowy, wyszczególniony w „Wykazie przygotowywanych i utrzymywanych dla potrzeb Sił Zbrojnych RP punktów ładunkowych w sieci kolejowej”.

Komunikacja autobusowa:

Na terenie miasta nie działa publiczny transport zbiorowy. Zamknięty został również dworzec autobusowy przy ul. Toruńskiej. Działają natomiast połączenia międzymiastowe, realizowane głównie przez PKS Konin. Są to połączenia m.in. do Torunia, Konina, Turka, Wrocławia oraz Łodzi.

Zaopatrzenie w wodę:

Ujęcie wody dla Koła wraz ze stacją uzdatniania zlokalizowane jest w centrum miasta, na prawobrzeżnej terasie zalewowej rzeki Warty. Woda pobierana jest z 4 studni głębinowych, a oprócz tego istnieje 5 otworów studziennych–rezerwowych o wydajności 110 m³/h każdy. Zdolność poboru wody surowej wynosi 530 m³/h, tj. 12.720 m³/dobę. Natomiast dobową zdolność technologiczną wynosi 10.560m³. Woda pobrana ze studni jest w 100% uzdatniona. Stacja uzdatniania wody znajduje się przy ulicy Zawadzkiego.

W ostatnich latach sieć wodociągowa na terenie miasta była dość intensywnie rozbudowywana. W latach 2008–2014 wybudowano 15,5 km sieci, powstało również 109 nowych przyłączy do budynków (dane GUS). W 2014 roku dostęp do sieci wodociągowej posiadało 96% mieszkańców Koła.

Fot. 24. Stacja uzdatniania wody

W mieście nie występuje deficyt wody. Udokumentowane zasoby wód podziemnych wynoszą 1.100 m³/h. Wraz z rozwojem przestrzennym przewiduje się rozbudowę sieci wodociągowej wodociągu komunalnego, który będzie zaopatrywał w wodę cały obszar miasta.

Odprowadzanie ścieków:

Sieć kanalizacyjna w Kole jest bardzo dobrze rozbudowana. Według danych GUS w 2014 r. miało do niej dostęp ok. 87,5% mieszkańców miasta, z czego zdecydowana większość zamieszkująca najintensywniej zabudowane tereny. Sieć działa w oparciu o oczyszczalnię ścieków, zlokalizowaną w północno–zachodniej części miasta. Zajmuje ona w granicach ogrodzenia powierzchnię równą 8,5 ha. Jest to oczyszczalnia typu mechaniczno–biologicznego z zastosowaniem środków chemicznych, o przepustowości 14 500 m³/dobę. Postąpiła ona w latach 1976–1978. Oczyszczalnia jest stopniowo modernizowana do osiągnięcia maksymalnej redukcji zanieczyszczeń zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Jej aktualna przepustowość wynosi 10 000 m³/dobę. Dość dobrze jest również rozbudowana sieć kanalizacji deszczowej.

Dalsza modernizacja sieci kanalizacyjnej ma przebiegać etapowo, w miarę posiadanych środków, z całkowitym jej zakończeniem planowanym na rok 2020. Ponadto przewiduje się rozbudowę kanalizacji sanitarnej na terenie całego miasta, postępującą wraz z uruchamianiem nowych terenów pod zabudowę, a także rozbudowę kanalizacji deszczowej.

Gazownictwo i ciepłownictwo:

Przez teren miasta przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia:

- gazociąg DN 500 relacji Adamów Włocławek-Skaszyn (wybudowany w 1975 r.) o ciśnieniu roboczym gazu powyżej 2,5 MPa,

- gazociąg DN 700 relacji Gustorzyn-Odolanów (wybudowany w 2014 r.) o ciśnieniu roboczym gazu powyżej 1,6 MPa.

Przebiegają one przez tereny o dominującej funkcji przemysłowej, stąd odbiorcy przemysłowi wykorzystują średnio 93% całkowitego zużycia gazu w mieście. Największymi odbiorcami gazu są zakłady przemysłowe: Sanitec, Sokołów i Spółdzielnia Mleczarska. Według danych GUS dostęp do sieci gazowej posiadało w 2014 r. ok. 8,5% mieszkańców Koła.

Miasto posiada również zbiorczą sieć ciepłowniczą. Centralny system ciepłowniczy miasta Koło zasilany jest z jednego źródła – kotłowni Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. będącej własnością Gminy Miejskiej Koło. Moc ciepłowni wynosi 37MW. Sieć ciepłownicza w mieście podlega systematycznej rozbudowie. W 2015 r. jej długość wynosiła 19 km i było to o 3,7 km więcej niż w roku 2010. Dla porównania długość sieci wodociągowej w mieście wynosi ok. 60 km. Oznacza to, że centralny węzeł ciepłowniczy jest stosunkowo słabo rozwinięty. W dalszym ciągu znaczna część gospodarstwa domowych oraz zakładów przemysłowych jest zaopatrywana z indywidualnych źródeł ciepła.

Największe kotłownie przemysłowe to kotłownia Zakładów Mięśnych Sokołów S.A o mocy 30,9MW, oraz kotłownia Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej o mocy 15,6MW (obie zasilane gazem ziemnym).

Elektroenergetyka:

Główną siecią rozdzielczą w mieście jest sieć średniego napięcia 15kV. W centrum miasta i rejonach przyległych jest to sieć z liniami kablowymi, w pozostałej części z liniami napowietrznymi. Sieć 15kV zasilana jest z prowadzonych na obrzeżach miasta napowietrznych linii 110kV poprzez dwie główne stacje transformatorowe tzw. GPZ – ty, tj. stację 110/15kV Koło–Ruchenna oraz stację 110/15kV Koło – Wschód. Stację GPZ Koło–Ruchenna stanowią: siedmiopolowa napowietrzna rozdzielnia 110kV powiązana z siecią 110kV trzema liniami napowietrznymi z rozdzielnią 110kV Koło – Wschód, z rozdzielnią w elektrowni „Adamów” oraz z rozdzielnią w stacji „Ślesin”, dwa napowietrzne stanowiska głównych transformatorów z jednostkami trójzwojowymi (zasilają rozdzielnię oraz sieć 30kV dla potrzeb trakcji PKP), oraz 24 polowa wewnętrzna rozdzielnia 15kV. Stację GPZ Koło–Wschód stanowią: trójpolowa napowietrzna rozdzielnia 110kV (powiązana z siecią 110kV dwoma liniami – jedna do rozdzielni Koło–Ruchenna, druga do rozdzielni w Kopalni „Kłodawa”) , jedno napowietrzne stanowisko transformatorowe z jednostką dwuzwojową, 32 –polowa wewnętrzna rozdzielnia 15kV. Z sieci 15kV zasilane są rozdzielnice 15kV większych odbiorców oraz stacje transformatorowe 15/0,4kV rozmieszczone na terenie miasta. Stacje te są głównymi punktami zasilającymi dla sieci rozdzielczej 0,4kV i oświetleniowej w mieście. Największy odbiorca energii – Saint–Gobain Abrasives Sp. z o.o. zasilany jest dwiema liniami napowietrznymi 110kV z GPZ Koło Ruchenna, jest to jedyny odbiorca zasilany na tym napięciu.

Usuwanie odpadów:

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 lipca 2011r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, gminy zostały zobowiązane do wdrożenia do lipca 2013 r. nowych rozwiązań systemowych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Tym samym usuwaniem odpadów zajmuje się miasto. Na terenie Koła nie ma składowiska odpadów. Odpady wywożone są do Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi przy ul. Sulańskiej 13 w Koninie.

Wnioski:

- Istniejąca sieć dróg powiatowych i wojewódzkich jest dobrze wykształcona, wymagane są jedynie bieżące remonty oraz w miarę możliwości wydzielenie nowych dróg rowerowych.
- Problem nadmiernego ruchu samochodowego w centrum miasta może zostać rozwiązany w przypadku realizacji północnej obwodnicy Koła.
- Na terenie gminy sieć dróg gminnych jest bardzo rozbudowana, jednak ich znaczna część to drogi gruntowe w złym stanie technicznym.
- W zakresie przewozu osób rozwinięta jest sieć komunikacji kolejowej. Na terenie miasta nie działa publiczny transport autobusowy.
- Sieć wodociągowa niemalże w całości zaopatruje tereny zurbanizowane, podobnie jak sieć kanalizacji sanitarnej. Słabiej jest rozwinięta sieć ciepłownicza i gazowa.
- Gmina nie posiada własnego składowiska odpadów, a korzysta z Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie.

ROZDZIAŁ 15

ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Koła, uwzględniono zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w dokumentach strategicznych o znaczeniu ponadlokalnym takich jak: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku i Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Zgodnie z wymogami ustawowymi zawarte w niej ustalenia i zalecenia zostały przeniesione do planów zagospodarowania województw.

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku określiła cele strategiczne rozwoju województwa na najbliższe lata. Są to:

- *poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu,*
- *poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami,*
- *lepsze zarządzanie energią,*
- *zwiększenie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie,*
- *zwiększenie spójności województwa,*
- *wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,*
- *wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,*
- *zwiększenie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa,*
- *wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.*

Według założeń strategii w wyniku stopniowego osiągnięcia ww. celów województwo stanie się regionem, w którym:

- *efektywnie wykorzystywany jest potencjał wewnętrzny,*
- *podmioty rozwoju ściśle współpracują, co skutkować powinno wartością dodaną,*
- *istnieje klimat dla innowacji we wszystkich sferach funkcjonowania regionu,*
- *konkurencyjność budowana jest na wzajemnie korzystnych powiązaniach funkcjonalnych między ośrodkami wzrostu a ich otoczeniem, co generuje korzystne procesy dyfuzyjne i absorpcyjne,*
- *priorytetem i fundamentem rozwoju jest edukacja oraz budowa na jej podstawie kreatywnych kapitałów, intelektualnego i innowacyjnego,*
- *jednym z głównych priorytetów jest zielony aspekt rozwoju,*
- *mieszkańcy wykazują wysoką aktywność zawodową, gospodarczą i społeczną,*
- *gospodarka i życie społeczne są otwarte na świat, co wzmacnia ich konkurencyjność,*
- *wszystkie aspekty rozwoju uwzględniają zasadę włączenia społecznego,*
- *każdy mieszkaniec ma dostęp do podstawowych standardów usług społecznych,*
- *przestrzeń województwa pozbawiona jest barier dla mobilności mieszkańców,*
- *sytuacja demograficzna sprzyja zastępowalności pokoleniowej,*
- *polityka kieruje się większą otwartością na nowe i nowych,*
- *istotny wpływ na rozwój regionu wywiera sprawowane w stylu koncyliacyjnym zdecydowane przywództwo regionalne.*

Według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego miasto Koło zostało włączone do Wschodniego Obszaru Problemowego. W obszarze tym występują konflikty pomiędzy powierzchnią eksploatacją węgla brunatnego i produkcją energii elektrycznej, a wysokimi walorami rekreacyjnymi tego terenu. Obszar ten obejmuje powiat koniński oraz gminy powiatów: tureckiego (Turek, Brudzew, Przykona,

Władysławów), kolskiego (Koło, Kościelec, Kłodawa, Osiek Mały, Babiak) i słupeckiego (gmina wiejska Słupca, Ostrowite, Powidz). Teren górniczy w ujęciu perspektywy eksploatacyjnej obejmuje około 150 tys. ha.

Znaczące przeobrażenia środowiska związane z obecną eksploatacją węgla widoczne są nie tylko w morfologii terenu (pojawienie się pagórków o wysokości kilkudziesięciu metrów i zagłębień do 75 m), ale przede wszystkim w zmianie stosunków wodnych. Zmiany te mają charakter wieloprzestrzenny i pociągają ze sobą przeobrażenia w pozostałych komponentach środowiska przyrodniczego, w tym m.in. powodują powstanie rozległych lejów depresyjnych w piętrze czwarto- i trzeciorzędowym, których widocznym skutkiem jest:

- zanikanie wody w studniach,
- zmniejszenie wydajności czynnych ujęć wód podziemnych lub konieczność ich likwidacji,
- zmiana naturalnej sieci hydrograficznej i reżimu hydrologicznego istniejących cieków i zbiorników powierzchniowych (osuszenie obszarów podmokłych, małych jezior i stawów, wahania stanów wód w jeziorach oraz trwałe obniżenie poziomu zwierciadła w niektórych z nich),
- zmiana w ilościach, rozmiarach bądź zanik szaty roślinnej (np. zmiana niektórych siedlisk leśnych, szczególnie w borach świeżych),
- przesuszenie niektórych rodzajów gleb pod wpływem obniżenia wód gruntowych, a tym samym zmniejszenie plonów.

Przemysł wydobywczy i energetyczny intensywnie wpływa na jakość środowiska przyrodniczego. O walorach Wschodniego Obszaru Problemowego świadczy duży udział terenów objętych ochroną prawną. Występuje tu 7 rezerwatów, 2 parki krajobrazowe, 4 obszary chronionego krajobrazu oraz 6 obszarów Natura 2000. Jednak prawidłowo przeprowadzona rekultywacja terenu, przekształconego przez eksploatację węgla może powodować, że obszar ten stanie się bardzo atrakcyjny dla rekreacji. Istotne będzie zaplanowanie działań dla opracowania i wdrożenia strategii rozwoju rekreacji na tym obszarze.

Wyczerpanie się złóż surowca będzie wymagać w perspektywie 40 lat przygotowania tego regionu do przestawienia gospodarki opartej na energetyce i górnictwie na wielofunkcyjne kierunki rozwoju i określenia jego przyszłości w oparciu o sektor usługowy. Ważne też będzie stworzenie nowych podstaw dla podtrzymania funkcjonowania istniejącego przemysłu energetycznego i oparciu go na innych nośnikach energii, zarówno istniejących w regionie jak i zewnętrznych. Dla realizacji tego celu ważne jest wdrożenie strategii wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej Wschodniego Obszaru Problemowego. Należą do nich w szczególności istniejące sieci przesyłowe wraz z urządzeniami technicznymi, infrastruktura komunalna dostosowana do charakteru regionu, wysoko wykwalifikowana kadra techniczna i zarządzająca, specjalistyczne szkolnictwo zawodowe oraz zawodowe szkoły wyższe.

W PZPW Koło zostało również włączone do strefy dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Koło znajduje się również w strefie związanej z rzekami Wartą i Notecią. Obejmuje ona doliny dwóch najważniejszych rzek na całym ich przebiegu przez obszar województwa. W strefach tych zachodzi potrzeba:

- *prowadzenia działań zmierzających do ograniczenia zagrożenia powodzią,*
- *dostosowania koryt rzecznych do żeglugi (Warta tylko od Konina),*
- *odbudowy i rozbudowy urządzeń portowych, realizacji przystani (sportowych, turystycznych),*
- *rekreacyjnego zagospodarowania dolin z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych tego obszaru a przede wszystkim ochrony środowiska przyrodniczego, szczególnie w ramach terenów już objętych prawną ochroną jak i proponowanych do objęcia ochroną.*

Zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa powiat kolski położony jest w strefie wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych. Obejmuje ona tereny o warunkach niesprzyjających intensywnej produkcji rolnej, nie kwalifikujące się dla rekreacji o ponadlokalnym znaczeniu, położone na uboczu głównych tras komunikacyjnych i tym samym o ograniczonych szansach na rozwój działalności gospodarczej. Bez wsparcia z zewnątrz gminy położone w tych strefach, nie są w stanie przełamać bariery opóźnienia cywilizacyjnego, gospodarczego i technicznego. Oprócz rolnictwa – obecnie głównej gałęzi gospodarki, konieczne jest wspieranie pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej, aktywizacji

lokalnego potencjału, kulturowego i społecznego, w tym z wykorzystaniem lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego. Wielofunkcyjność tych stref, wynikająca z istniejącego zagospodarowania, jak i potencjalnych możliwości rozwoju przestrzennego stanowi podstawę dla dalszego ich rozwoju. Rejony charakteryzujące się mniejszą przydatnością dla produkcji rolniczej powinny stanowić potencjalne obszary prowadzenia polityki zwiększania lesistości. Jedną z możliwości rozwoju w tej strefie jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Rozwój tego rodzaju działalności musi uwzględniać istniejące uwarunkowania dotyczące ochrony przyrody, kultury i krajobrazu.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego przyjęto następujące wytyczne dotyczące kształtowania przestrzeni poszczególnych typów obszarów:

Zasady kształtowania przestrzeni miejskiej:

- ochrona dziedzictwa kulturowego, tożsamości i tradycyjnych elementów środowiska miejskiego, takich jak: zabytkowe dzielnice, budynki, dominanty przestrzenne, panoramy, tereny zielone i tereny otwarte; respektowanie zaleceń wynikających z przepisów ochronnych i poszerzanie zakresu ochrony prawnej;
- zabezpieczenie na obszarze śródmieść terenów pod inwestycje publiczne;
- planistyczne przygotowanie oferty terenów dla mieszkańców o różnym stopniu zamożności (dotyczy to zarówno terenów mieszkaniowych jak i przeznaczonych pod usługi i działalność gospodarczą);
- zapewnienie sprawnego transportu publicznego oraz wprowadzenie ułatwień w ruchu pieszym i rowerowym, optymalizowanie sieci ulic (realizacja nowych ulic, segregacja ruchu);
- w układach komunikacyjnych narzucenie bezkolizyjności tylko autostradzie i drogom ekspresowym;
- harmonijne rozwijanie przestrzeni publicznych ulic i placów; uwzględnianie takich elementów jak: skwery, parki, aleje, ogrody; wyznaczenie miejsc pod parkingi strategiczne;
- utrzymywanie terenów biologicznie czynnych w formie korytarzy zieleni penetrujących miasto oraz poprzez narzucanie odpowiednich standardów wykorzystania terenu pod inwestycje,
- wykorzystanie atutów wynikających z ukształtowania terenu, osi widokowych, dominant przestrzennych, panoram;
- w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podnoszenie wymogów architektonicznych w stosunku do obiektów realizowanych na obszarach śródmieścia oraz w pobliżu terenów o najwyższych walorach kulturowych i przyrodniczych;
- podejmowanie opracowań dotyczących rewaloryzowania zabytkowych dzielnic, rehabilitowania „blokowisk”;
- włączenie problematyki społecznej i gospodarczej do procesów planistycznych; ukierunkowanie sektora prywatnego na udział w inwestycjach publicznych;
- współdziałanie różnych podmiotów w tym służb planowania przestrzennego w tworzeniu programów likwidowania enklaw patologii społecznych;
- uwzględnianie problematyki związanej z bezpieczeństwem poprzez zapobieganie skutkom katastrof naturalnych i stosowanie zabezpieczeń na wypadek konfliktów społecznych, działań zorganizowanych grup przestępczych, akcji militarnych;
- stymulowanie zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta i wyrażania opinii na temat lokalnego środowiska;

Zasady kształtowania obszarów podmiejskich:

- odejście od praktyki nadmiernego wydłużania ciągów zabudowy wzdłuż głównych tras komunikacyjnych;
- proponowanie układów urbanistycznych odznaczających się zwartością i różnorodnością z poszanowaniem istniejących układów ruralistycznych;
- harmonizowanie na obszarach podmiejskich przyjętego na obszarze miasta systemu ochrony terenów otwartych, parków i terenów rekreacyjnych;

- rezerwowanie niezbędnego wymiaru terenu pod inwestycje publiczne;
- wprowadzanie zróżnicowanych form przestrzeni publicznych, aleje, miejsca spotkań, skwery, place zabaw itp.;
- propagowanie zasadności podejmowania współpracy pomiędzy samorządami sąsiadującymi gmin, zwłaszcza w zakresie wspólnych inwestycji infrastrukturalnych, komunikacyjnych, sanacyjnych i ochronnych;
- wypracowanie zasad nie kolizyjnej egzystencji dominujących form zagospodarowania: zabudowy mieszkaniowej i działalności gospodarczej;
- wprowadzanie wymogów mających na celu humanizowanie terenów przemysłowych: narzucenie stosownych standardów w zakresie architektury i zagospodarowania terenu. Zabezpieczanie odpowiedniego do sytuacji wymiaru powierzchni biologicznie czynnej.

Zasady kształtowania pasm przyspieszonego rozwoju wzdłuż głównych tras komunikacyjnych:

- nie „obudowywanie” głównych tras komunikacyjnych, a koncentrowanie zainwestowania w istniejących jednostkach osadniczych położonych przy tych trasach lub w ich pobliżu;
- zabezpieczenie dróg serwisowych umożliwiających sprawne włączenie ruchu lokalnego do głównej trasy;
- proponowanie struktur odznaczających się zwartością i rozwijających w harmonijny sposób lokalne układy urbanistyczne miejskie lub ruralistyczne wiejskie;
- szczególna dbałość o estetykę obszarów położonych w zasięgu widoczności z głównej trasy;
- stosowanie ekranów akustycznych w miejscach o największej uciążliwości ruchu dla zabudowy istniejącej.

Zasady kształtowania przestrzeni wokół miejsc cennych dla kultury:

- dostosowanie zagospodarowania do masowego ruchu turystycznego i pielgrzymkowego (hotele, campingi, gastronomia, parkingi itp.);
- ograniczenie działalności gospodarczej do nie kolidującej z wiodącą funkcją miejsca, a wspieranie działalności związanej z obsługą turystów, pielgrzymów;
- izolowanie tych miejsc od bezpośredniego styku z współczesnym zainwestowaniem, zachowanie niezbędnej otwartej przestrzeni dla lepszego ich wyeksponowania.

Zasady w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego z których dla miasta Koła najważniejsze to:

- objęcie zespołów przyrodniczo krajobrazowych miejscowymi planami zagospodarowania, które pozwolą na skonkretyzowanie istniejących konfliktów i wskażą sposoby ich zminimalizowania;
- ochrona ilości wód podziemnych powinna być realizowana poprzez racjonalne kształtowanie poboru wody, melioracji, regulacji odpływu itp., z czego największe znaczenie ma kształtowanie poboru wód, uwzględniające ochronę zasobów najcenniejszych, słabo odnawialnych zbiorników wodonośnych (uporządkowanie tego problemu wymaga wprowadzenia waloryzacji zasobów wód podziemnych i wymuszenia za pomocą środków ekonomicznych i administracyjnych ochrony zbiorników szczególnie cennych); zasoby wód podziemnych powinny być wykorzystywane dla potrzeb ludności jako woda do picia i jako surowiec dla przemysłu spożywczego oraz innych specjalnych działów produkcji, natomiast dla potrzeb rolnictwa, pozostałego przemysłu, energetyki, rekreacji powinny być wykorzystywane wody powierzchniowe;
- ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych powinna obejmować szereg działań eliminujących lub ograniczających źródła zanieczyszczenia tych wód związane z różnymi formami działalności gospodarczej oraz bytowania człowieka w środowisku: prawno administracyjnych, technicznych, ekonomicznych, edukacyjnych. Istotnym elementem warunkującym ochronę wód jest monitoring ich jakości. Ochronę należy koncentrować szczególnie w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych oraz na obszarach ochronnych głównych zbiorników tych wód. Do najważniejszych działań minimalizujących degradację jakości wód w skali regionalnej należy zaliczyć:

- kanalizowanie terenów osadnictwa,

- budowę oczyszczalni ścieków,
 - racjonalizację zużycia nawozów i środków ochrony roślin w rolnictwie,
 - objęcie ochroną zlewni rzek wykorzystywanych dla zasilania infiltracyjnych ujęć komunalnych;
 - prowadzenie wodochronnej gospodarki w dorzeczych;
 - pozostawienie nieuregulowanych rzek i odcinków rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy przeobrażeniu z uwzględnieniem wymogów racjonalnej gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej,
 - ochrona istniejących oraz kształtowanie nowych enklaw ekologicznych stanowiących bariery biogeochemiczne w sąsiedztwie cieków i zbiorników wód śródlądowych,
 - zwiększenie potencjału retencyjnego ekosystemów na obszarach gospodarki rolnej i leśnej,
 - ochrona ekosystemów podmokłych i wilgotnych,
 - prowadzenie melioracji nawadniająco –odwadniających;
- poprawa jakości powietrza i zminimalizowanie uciążliwego hałasu głównie poprzez:
- modernizację dużych instalacji energetycznych,
 - zabiegi termorenowacyjne (likwidacja lokalnych kotłowni przez podłączenie odbiorców do miejskich sieci ciepłych),
 - upowszechnianie paliw niskoemisyjnych (przejście na gaz ziemny lub olej opałowy lekki), wykorzystanie wód geotermalnych,
 - wyprowadzenie ruchu tranzytowego z obszarów o gęstej zabudowie, egzekwowanie reżimów emisji spalin przez pojazdy, budowa ekranów akustycznych;
 - zwiększenie lesistości województwa do wskaźnika ca 30 %;

Zasady w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego:

Podstawową zasadą pozwalającą na zachowanie dóbr kultury dla przyszłych pokoleń jest bezwzględne przestrzeganie obowiązującego w tym zakresie prawa. Ochrona krajobrazu kulturowego może być realizowana poprzez właściwe zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Pośród najważniejszych zadań wymienionych w planie województwa znajduje się między innymi rewaloryzacja ośrodków miejskich i wiejskich o dużym znaczeniu kulturowym i historycznym, gdzie pośród innych ważnych ośrodków wymieniono miasto Koło.

Spośród zasad w zakresie komunikacji drogowej i kolejowej dla miasta Koła istotne są zapisy:

- konieczność zwiększenia przepustowości dróg wojewódzkich na odcinkach dojazdowych do węzłów autostradowych, zgodnie z potrzebami wzrastającego ruchu drogowego;
- zapewnienie pozostałym drogom wojewódzkim standardów dróg klasy głównej lub zbiorczej;
- dostosowanie do klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) dróg krajowych w tym drogi nr 92 Świecko – Pniewy – Poznań – Września – Konin – Koło – Warszawa;
- modernizacja do prędkości eksploatacyjnej pociągów 160 km/h (docelowo 250 km/h) podstawowych linii, mających zasadnicze znaczenie dla powiązań międzynarodowych, w tym linii C–E20 Kunowice – Poznań – Warszawa – Terespol

Po analizie dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu krajowym i wojewódzkim stwierdzono, że na terenie Koła nie jest planowane lokalizowanie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

ROZDZIAŁ 16

WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

W związku z tym, że przez miasto przepływa Warta, na jego terenie istnieje ryzyko wystąpienia powodzi, w przypadku zaistnienia niekorzystnych zjawisk hydrogeologicznych – powodzi opadowych i roztopowych czy powstaniem zatorów. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi w ramach projektu „Informatyczny System Osłony Kraju” (ISOK) na terenie Koła występuje:

- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego,
- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$),
- obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na podstawie art. 88e ustawy Prawo wodne, dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią sporządza się mapy ryzyka powodziowego, na ich podstawie sporządza się z kolei plany zarządzania ryzykiem powodziowym. W tym przypadku jest to Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Regionu Wodnego Warty. Określono w nim m.in. priorytety działań w kwestii ochrony przeciwpowodziowej w regionie wodnym Warty. W poniższej tabeli przedstawiono te problemy, które zostały zidentyfikowane na terenie miasta Koła wraz z głównymi kierunkami działań w celu ich rozwiązywania.

Tabela 15. Kierunki działań ochrony przeciwpowodziowej dla regionu wodnego Warty – w odniesieniu do miasta Koła

problem	działania w zlewni
<i>Zbyt intensywna zabudowa obszarów zagrożonych powodzią w regionie wodnym Warty</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakaz budowy obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji ▪ zakaz budowy obiektów zagrażających środowisku ▪ zakaz budowy obiektów infrastrukturalnych ▪ zakaz budowy pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej ▪ opracowanie szczegółowych warunków pod jakimi dyrektor RZGW będzie mógł zwolnić z zakazów wynikających z art. 881 ustawy Prawo wodne ▪ wykup gruntów i budynków ▪ ograniczanie budowy/budowa pod określonymi warunkami obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji / wypracowanie wytycznych ▪ Ograniczanie budowy obiektów zagrażających środowisku (działanie 1.4.15.) ▪ wypracowanie warunków pod jakimi można lokalizować i budować obiekty o dużym znaczeniu strategicznym dla gospodarki i mogących spowodować znaczne zagrożenie dla ludzi i środowiska w przypadku zagrożenia

	<p>powodzią</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ likwidacja/zmiana funkcji obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji ▪ likwidacja/zmiana funkcji obiektów zagrażających środowisku ▪ likwidacja/zmiana funkcji obiektów infrastrukturalnych ▪ likwidacja/zmiana funkcji pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej ▪ modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie ▪ uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych ▪ trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków
<p>Zbyt intensywna zabudowa obszarów chronionych obwałowaniami w regionie wodnym Warty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczenie budowy/budowa pod określonymi warunkami obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji ▪ ograniczenie budowy obiektów zagrażających środowisku ▪ ograniczenie budowy pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej ▪ wypracowanie warunków technicznych pod jakimi można lokalizować i budować obiekty na obszarach zagrożonych wskutek awarii obwałowań ▪ wypracowanie zaleceń dla istniejących obiektów, w zakresie możliwych sposobów ochrony przed stratami wskutek zalania obszarów chronionych obwałowaniami ▪ likwidacja/zmiana funkcji obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji ▪ likwidacja/zmiana funkcji obiektów zagrażających środowisku ▪ likwidacja/zmiana funkcji obiektów infrastrukturalnych ▪ likwidacja/zmiana funkcji pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej ▪ modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie ▪ uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych ▪ trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków
<p>Zbyt niska zdolność retencyjna regionu wodnego Warty dla skutecznego ograniczenia zagrożenia powodziowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrzeba zwiększenia wykorzystania urządzeń melioracji do ochrony przeciwpowodziowej, w tym w szczególności poprzez przebudowę na

	systemy wielokierunkowe dla zwiększenia retencji zlewni
Zwiększające się zagrożenie powodziowe w regionie wodnym Warty	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrzeba zwiększenia wykorzystania urządzeń melioracji do ochrony przeciwpowodziowej, w tym w szczególności poprzez przebudowę na systemy wielokierunkowe dla zwiększenia retencji zlewni ▪ konieczność utrzymania istniejących obwałowań i ich ewentualna rozbudowa ▪ podjęcie działań zapobiegawczych w odniesieniu do budowli mających znaczenie dla ochrony przed powodzią przed niszczącym działaniem zwierząt i roślin, np. ingerencja bobrów w wały, co dotyczy praktycznie całego terenu regionu wodnego ▪ potrzeba przystosowania obiektów hydrotechnicznych do funkcji nowoczesnej ochrony powodziowej ▪ potrzeba zwiększenia wykorzystania urządzeń melioracji do ochrony przeciwpowodziowej, w tym w szczególności poprzez przebudowę na systemy wielokierunkowe dla zwiększenia retencji zlewni

źródło: Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Regionu Wodnego Warty

Ponadto art. 88l. ustawy Prawo wodne stanowi, że 1. „na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego”.

Na obszarach tych obowiązują ponadto zakazy wynikające z art. 40 ust. 1 pkt 3) ustawy Prawo wodne dotyczące m.in. lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz gromadzenia ścieków i innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody.

ROZDZIAŁ 17 POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777) rozszerzyła zakres art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w części dotyczącej uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwojowych gminy oraz wynikających z nich kierunków zagospodarowania. Jednocześnie zgodnie z art. 9. ust 3a zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w szczególności zmian w zakresie określonym w art. 10 ust. 1. W związku z powyższym na potrzeby zmiany Studium opracowana została Analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta Koła, stanowiąca obowiązkową część dokumentacji planistycznej Studium.

Niniejszy rozdział stanowi jedynie syntezę poruszanej problematyki oraz wyniki przeprowadzonej analizy.

Potrzeby rozwojowe miasta Koła

Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania inwestycji, głównymi czynnikami wpływającymi na zapotrzebowanie miasta w zakresie lokalizacji nowej zabudowy i terenów inwestycyjnych są:

- prognozowany po roku 2018 wzrost liczby mieszkańców, który wpływa na wzrost popytu na działki budowlane, lokale mieszkalne, usługi oraz nowe miejsca pracy,
- wzrost zainteresowania inwestorów działkami budowlanymi z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej (wolno stojącej i bliźniaczej na peryferiach miasta) oraz terenami inwestycyjnymi umożliwiającymi prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług, składów, magazynów i produkcji,
- potrzeby związane z lokalizacją usług o znaczeniu zarówno lokalnym, jak i ponadlokalnym,
- wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze miasta,
- rekreacja, sport i turystyka jest perspektywicznym kierunkiem rozwoju miasta w oparciu o atrakcje turystyczne i warunki przyrodniczo krajobrazowe,
- dobrze rozwinięta sieć infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- rezerwy miejsc w istniejących obiektach oświatowych,
- prognozowany wzrost dochodów miasta mający odzwierciedlenie we wzroście wydatków inwestycyjnych na infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

W perspektywie 30-letniej szacuje się:

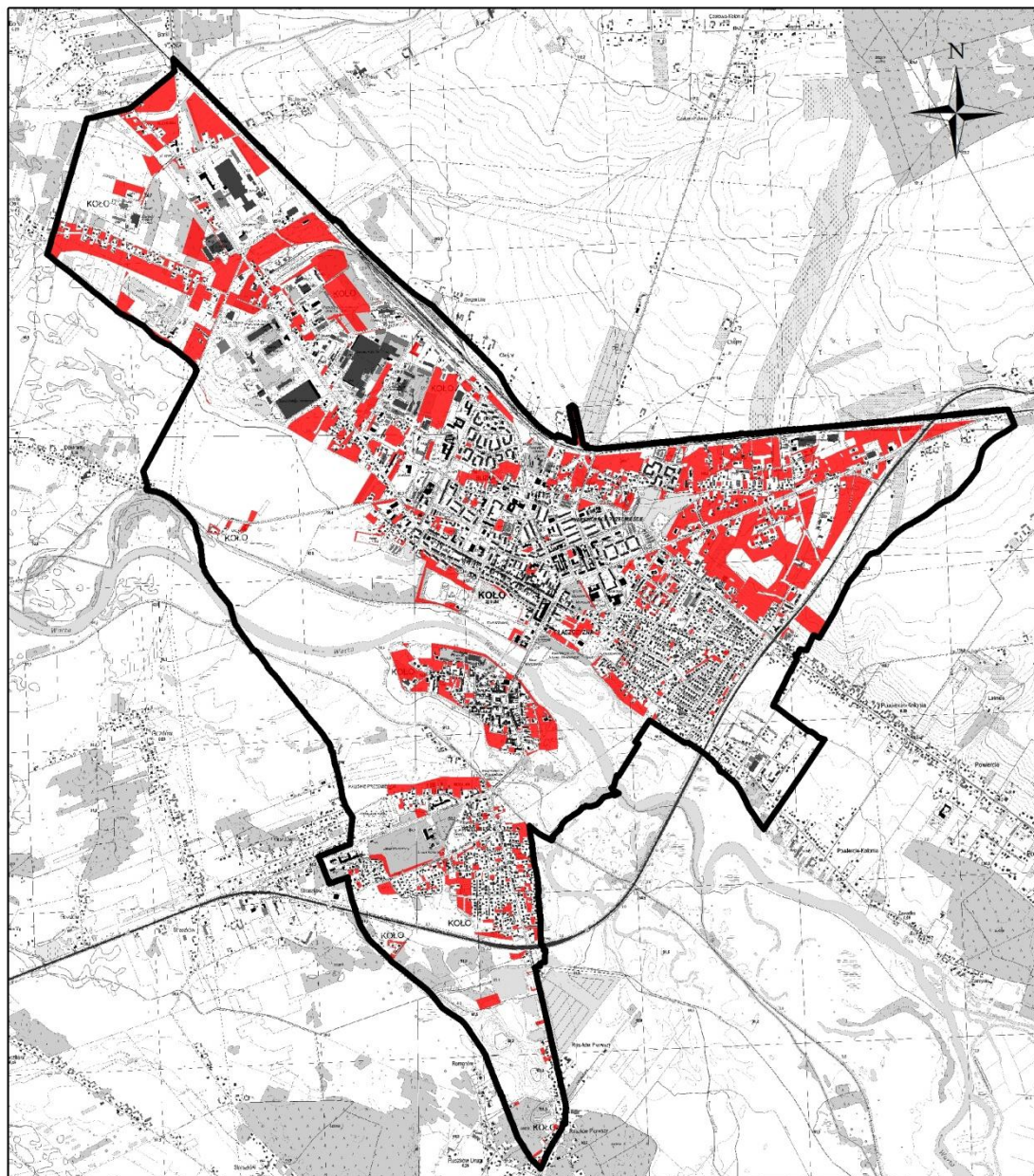
- prognozowany wzrost liczby ludności na podstawie analiz demograficznych - 611 mieszkańców;
- prognozowana liczba ludności potrzebujących nowych mieszkań w związku ze spadkiem ilości gospodarstw wielorodzinnych - 300 osób;
- prognozowana liczba ludności związana z rozwojem istniejących stref aktywności gospodarczych - 500 osób.

Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej rozumiane jako obszary nowej zabudowy na terenach niezabudowanych. Podstawowe założenia wyznaczenia tych obszarów

Wyznaczono tereny o łącznej powierzchni 268 ha, co stanowi 19% powierzchni całego miasta (rysunek 21). W znacznej mierze grunty te położone są we wschodniej części miasta w sąsiedztwie drogi krajowej nr 92 – ul. Rawity Witanowskiego oraz w zachodniej części miasta w rejonie ul. Energetycznej i ul. Toruńskiej.

Należy podkreślić że realnie tereny te nie zostaną skonsumowane w całości. Część terenów nigdy nie zostanie zabudowana, bądź w perspektywie odleglejszej niż przyjęte 30 lat. Składają się na to następujące czynniki: nieuregulowane własności, rolnicze użytkowanie gruntów, geometrie działek uniemożliwiające zabudowę, brak realnej możliwości zapewnienia dojazdu do działek, niesprzyjające sąsiedztwo, brak planów właścicieli co do ich zabudowy bądź sprzedaży nieruchomości na cele budowlane.

Rysunek 21. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej rozumiane jako obszary nowej zabudowy na terenach niezabudowanych

źródło: opracowanie własne

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

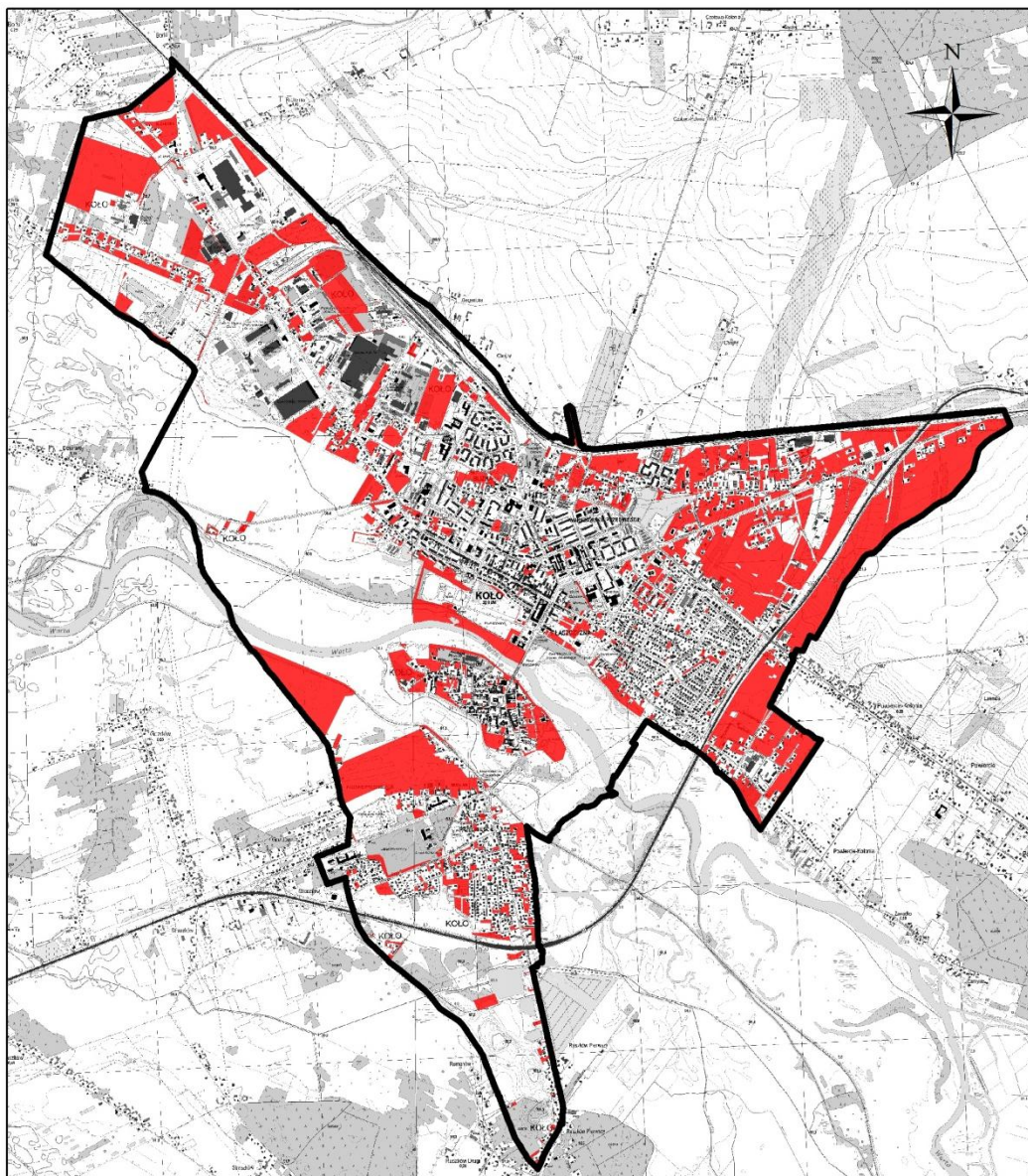
Potencjalne tereny do zabudowy wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, wyznaczone w obecnie obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Koła obecnie niezagospodarowane w podziale na funkcje (rysunek 22):

- tereny o przewadze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej– 19 265 m²,
- tereny o przewadze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej – 19 265 m²,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 11 394 m²,
- tereny śródmieścia – 28 945 m²,
- rezerwowe tereny mieszkalnictwa jednorodzinnego – 6 139 m²,
- tereny zabudowy usługowej– 138 760 m²,
- tereny zabudowy produkcyjnej – 170 648 m².

W wyniku przeprowadzonej analizy, oszacowano przy uwzględnieniu przyjętych założeń że potencjalna chłonność obecnie obowiązującego Studium wynosi około 4,6 tys. osób. Aktualnie obowiązujące Studium

pozwala na zamieszkanie na terenie gminy w sumie około 27,5 tys. osób (przy obecnej liczbie mieszkańców 22 674 osób – stan na 31.12.2015 r.).

Rysunek 22. Potencjalne tereny do zabudowy wyznaczone w obecnie obowiązującym Studium - niezainwestowane

źródło: opracowanie własne

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

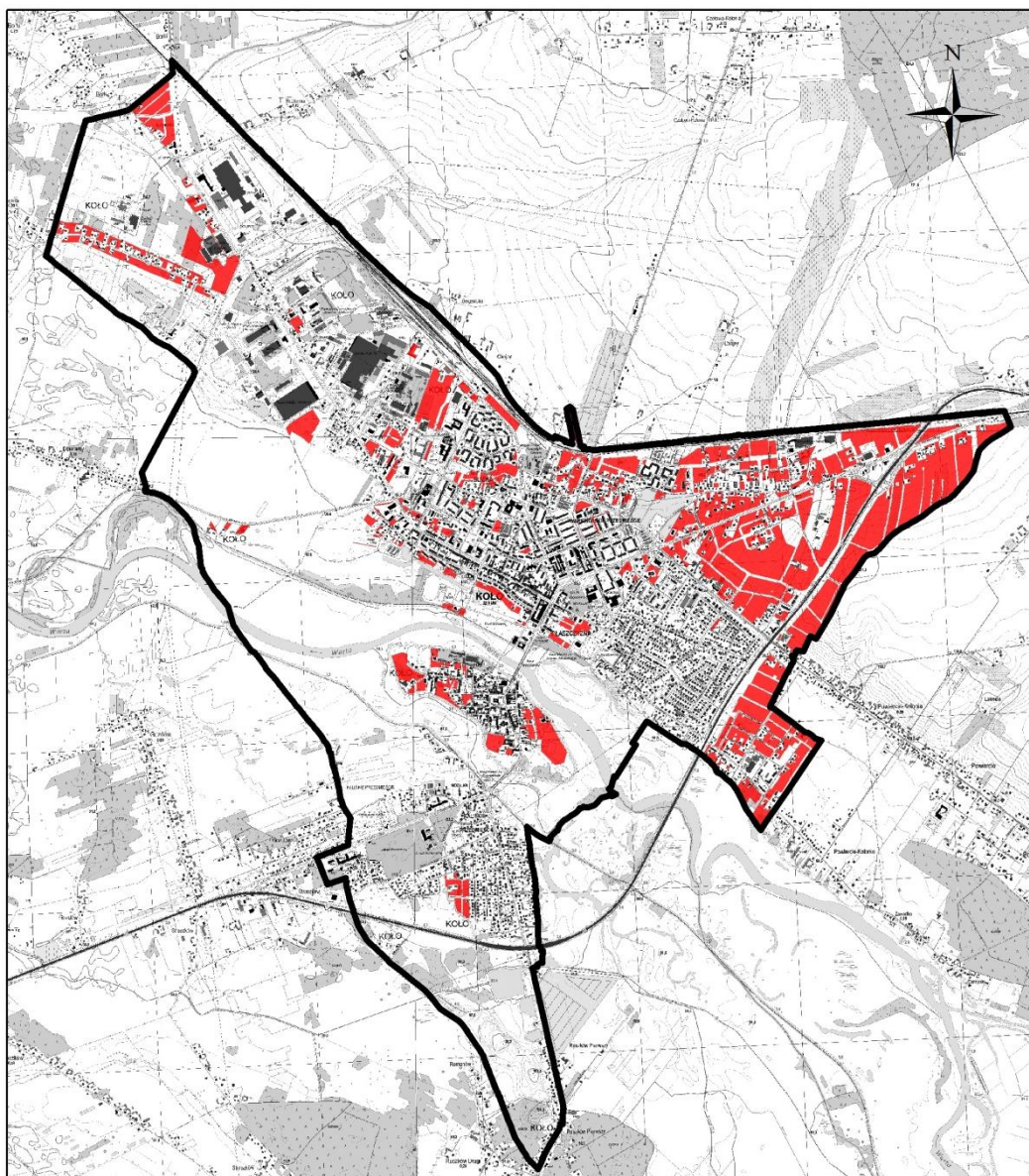
Potencjalne tereny do zabudowy wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, wyznaczone w obecnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta, obecnie niezagospodarowane, w podziale na funkcje (rysunek 23) :

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 12 600 m²,
- tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej - 21 400 m²,
- tereny zabudowy zagrodowej 3 800 m²,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinne – 0 m²,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami - 9 163 m²,
- tereny zabudowy usługowej 54 400 m²,
- tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej / aktywności gospodarczej - 36 800m².

W wyniku przeprowadzonej analizy, oszacowano przy uwzględnieniu przyjętych założeń że potencjalna chłonność obowiązujących planów miejscowych wynosi około 3,0 tys. osób. Aktualnie

obowiązujące plany miejscowe pozwalają na zamieszkanie na terenie gminy w sumie około 25,8 tys. osób – tabela 45 (przy obecnej liczbie mieszkańców 22 834osób – stan na 31.12.2014 r.).

Rysunek 23. Potencjalne tereny do zabudowy wyznaczone w obecnie obowiązujących planach miejscowych - niezainwestowane

źródło: opracowanie własne

Wyniki analiz ekonomicznych, demograficznych, społecznych i środowiskowych

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę na podstawie przeprowadzonych analiz: ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz prognoz demograficznych – 1500 osób. Potencjalne tereny zabudowane wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, wyznaczone na podstawie przeprowadzonych analiz: ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz prognoz demograficznych w podziale na funkcje wynosi :

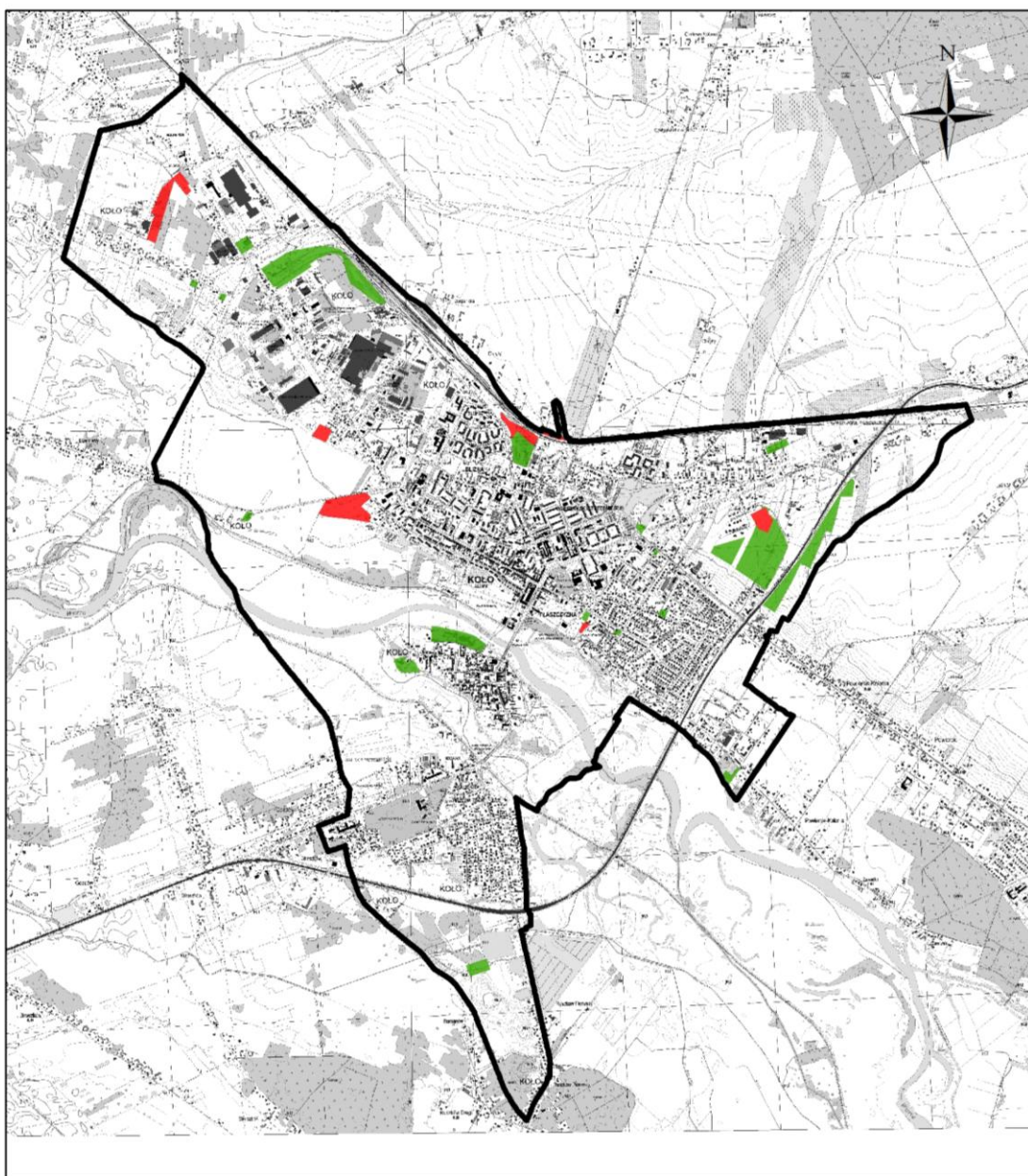
- tereny o przewadze zabudowy mieszkaniowej– 85 000m²,
- tereny zabudowy usługowej– 15 470m²,
- tereny zabudowy produkcyjnej – 105 000 m²

W wyniku przeprowadzonej analizy, przy uwzględnieniu obecnie obowiązującego Studium, prognoz demograficznych do zabudowy / zainwestowania wyznaczono tereny o łącznej powierzchni około 9,02 ha, są to tereny które obecnie obowiązujące Studium nie pozwala zabudować (oznaczone na rysunku 24. kolorem czerwonym). Należy podkreślić że 4,44 ha to tereny zarezerwowane pod realizację zalewu (zbiornika

retencyjnego), wraz z infrastrukturą sportowo – rekreacyjną i usługami towarzyszącymi. Ponadto wyodrębniono tereny o powierzchni 38,67 ha, dla których należy zmienić przeznaczenie podstawowe lub uzupełniające oraz uszczegółowić parametry kształtowania zabudowy (oznaczone na rysunku 24. kolorem zielonym). Są to tereny kolejowe, które nie są już wykorzystywane w transporcie kolejowym, jednak ze względu na swoje położenie mogą stanowić niezwykle dogodną lokalizację pod działalność produkcyjną, usługową oraz składy i magazyny oraz tereny przewidziane pod realizację ciepłowni geotermalnej.

Sporządzona Analiza wyznacza znikomą ilość nowych terenów pod zabudowę. Wynika to z faktu że obecnie obowiązujące Studium wyznacza już wystarczającą powierzchnie takich terenów. Teren miasta charakteryzuje się już w niewielkimi możliwościami wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę. Jest to spowodowane licznymi ograniczeniami: form ochrony przyrody, warunkami glebowymi i lokalizacją obiektów infrastruktury technicznej oraz siłowni wiatrowych. Ze względu na specyfikę obszaru – teren miejski, za zasadne należy przyjąć możliwość zmiany obecnie wyznaczonych kierunków zagospodarowania konkretnych terenów pod względem funkcji uzupełniającej np. zmiana terenu zabudowy mieszkaniowej na teren zabudowy usługowo – mieszkaniowej lub teren zabudowy usługowej na teren zabudowy usługowo -produkcyjnej.

Rysunek 24. Tereny wyznaczone do zainwestowania na podstawie przeprowadzonych analiz

źródło: opracowanie własne

Podsumowanie analizy:

Tabela 16. Podsumowanie analizy potrzeb i możliwości rozwoju miasta

lp.	kategoria	obszary zabudowy [ha]	potencjalna liczba nowych mieszkańców miasta w perspektywie do 30 lat
1.	maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę na podstawie przeprowadzonych analiz: ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz prognoz demograficznych	97,7 (prognoza powiększona o 30%)	1 900 (prognoza powiększona o 30%)
		68,39	1 500
2.	obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej rozumiane jako obszary nowej zabudowy na terenach niezabudowanych (luki w zabudowie)	263,05	3 100
3.	obszary wyznaczone w obecnym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do zabudowy (obecnie niezainwestowane)	333,35	4 600
4.	obszary przeznaczone w planach miejscowych pod zabudowę (obecnie niezainwestowane)	170,91	3 000
5.	obszary przeznaczone w planach miejscowych pod zabudowę, inne niż wymienione w pkt. 2	35,07	400